

Årsredovisning 2022

för Hallstahammars kommun och kommunkoncern

HALLSTAHAMMARS
KOMMUN

Diarienummer: KS-103/23
Datum: 2023-03-08
Förvaltning: Kommunstyrelseförvaltningen
Enhet: Ekonomi- och Upphandlingsenheten
Handläggare: Nicklas Erngren, Ekonomichef
Nämnd: Kommunstyrelsen

Innehåll

Inledning	4
Kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen har ordet.....	5
Förvaltningsberättelse	8
Översikt över verksamhetens utveckling	8
Den kommunal koncernen	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	13
Händelser av väsentlig betydelse	19
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	23
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	26
Balanskravsresultat	53
Väsentliga personalförhållanden	54
Förväntad utveckling.....	58
Finansiella rapporter.....	59
Resultaträkning	59
Balansräkning.....	60
Kassaflödesanalys	61
Noter.....	62
Ekonomiska nyckeltal	75
Driftredovisning	77
Kommunstyrelsen	78
Barn- och utbildningsnämnden	79
Bygg- och miljönämnden.....	80
Kultur- och fritidsnämnden	81
Socialnämnden	82
Tekniska nämnden	83
Investeringsredovisning	84
Bilaga 1 Fullständigt investeringsutfall per projekt	87
Bilaga 2 förslag till tilläggsbudget för investeringar.....	89

Inledning

Årsredovisningen är kommunstyrelsens redovisning till kommunfullmäktige över det gångna årets ekonomiska utfall av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.

Årsredovisningen består av en förvaltningsberättelse och ekonomiska sammanställningar för både den verksamhet som bedrivs inom kommunen och den som bedrivs genom annan juridisk person. Förvaltningsberättelsen innehåller en översiktlig bild över verksamhetens utveckling, händelser av väsentlig betydelse, viktiga personalförhållanden, årets resultat efter balanskravsjusteringar, pensionsåtaganden och måluppfyllnad enligt kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Årsredovisningen vänder sig till kommunfullmäktige men även dig som bor eller bedriver företag i kommunen samt andra intresserade av kommunens resultat och ställning. I denna redovisning kan du läsa om vilka mål kommunen har och hur måluppfyllelsen blev och du kan även se hur alla skattemedel har använts.

De olika avsnittens innehåll:

Förvaltningsberättelse

Finansiella rapporter

De finansiella rapporterna innehåller resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys och noter för både kommunen och kommunkoncernen. I den kommunkoncernen ingår de kommunalägda bolagen, AB Hallstahem (100 %) och Kolbäckådalens pensionsförbund (60 %).

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisningen redogör för hur nämnderna följt budget och vad aktuella avvikelser beror på. Önskas mer information om nämndernas verksamhet så finns det mer att läsa i respektive nämnds egen redovisning.

Kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen har ordet

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Att 2022 skulle bli ett händelserikt år med allmänna val i vårt land kunde vi förstå, men få kunde nog ana att 2022 var det år då vi skulle få uppleva ett krig i Europa. Den 24 februari 2022 meddelas att Ryssland gått in i Ukraina och kriget hade börjat. På torget i Hallstahammar och i Kolbäck hissade vi den Ukrainska flaggan för att visa vår solidaritet med det Ukrainska folket. I slutet av 2022 finns ett 30 tal personer från Ukraina i Hallstahammars kommun flera av dem är barn som har kunnat erbjudas undervisning i våra befintliga skolor. Tyvärr pågår kriget fortfarande och har nu passerat sin ettårsdag. Våra tankar går till det Ukrainska folket.

Kriget har haft en stor påverkan på människors vardag, så också kommunens verksamheter och ekonomi. Med kriget kom också ökade energikostnader och en mycket hög inflation där vi noterar uppåt 10-12% på vissa varor och tjänster. I takt med att upphandlade avtal går ut slår kostnadsökningarna igenom med full kraft. Kommunens elavtal löpte ut under våren 2022 med mycket höga elkostnader till följd. Resultatet ser vi b la i tekniska nämndens redovisade underskott. Förutom ökade kostnader på varor och tjänster har också Riksbanken höjt räntorna vilket får en stor påverkan på vår ekonomi. Särskilt då vi står inför stora investeringar i b la skolor, förskolor, och äldreboenden.

Valåret 2022. Mandatperioden 2018-2022 har Hallstahammars kommuns majoritet bestått av Socialdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna. Efter valet stod det klart att valresultatet såg annorlunda ut denna gång och att det inte räckte till en fortsatt majoritet i samma konstellation. Det var många veckor av förhandlingar innan en ny majoritet fanns på plats. Den nya majoriteten består nu av 4 partier: Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna.

I juni 2022 innan valet fattade kommunfullmäktige beslut om den politiska organisationen för den nya mandatperioden. Vi beslutade att minska vårt kommunfullmäktige från tidigare 45 ledamöter till 37 (en kommun av Hallstahammars storlek ska enligt kommunallagen ha minst 31 ledamöter). Kf fattade också beslut om att dela socialnämnden i två nämnder, en äldrenämnd och en social- och arbetsmarknadsnämnd. Beslut fattades även att minska antalet ledamöter och ersättare i alla nämnder utom kommunstyrelsen. Fullmäktige fattade också beslut om nya arvodesbestämmelser och för första gången i historien har sedan årsskiftet Hallstahammars kommun ett oppositionsråd på deltid 60%. Ändringarna innebär även att kommunstyrelsens vice ordförande fått 50% arvodering vilket skapar bättre förutsättningar för det politiska arbetet.

Mål. Fullmäktiges och nämndernas mål sträcker sig ett år in på den nya mandatperioden och kommer att utvärderas i sin helhet i nästa årsredovisning. Vi ser dock att vi arbetar på i rätt riktning och inom de flesta målområden är det gult. Befolkningsutvecklingen är fortsatt positiv + 104 personer = 16 712 inv. Flera indikatorer följs upp utifrån medborgarundersökningen där människor b la svarar att den upplevda tryggheten ökar och flera svarar att man kan tänka sig att rekommendera andra att flytta till vår kommun. Det är fina betyg. Vi har tappat några placeringar gällande företagsklimatet, så där måste vi komma igen, även om vi fortsatt ligger på en hög nivå i jämförelse. Gällande våra mål kring ökat miljösvar så är b la en grönstrukturplan under framtagande och tillgången till grönområden i närmiljön är god. Indikatorn kring god

vattenanvändning är fortfarande röd. De ekonomiska målen lyser grönt i alla delar. Det är bra men vi vet att vi nu går mot tuffare tider.

Jag vill rikta ett stort tack till all personal och alla chefer i vår kommun! Jag vill också tacka den gamla majoriteten och alla politiker som i olika partier och konstellationer är med och bidrar. Och sist men inte minst vill jag tacka, näringslivets representanter för engagerat och gott samarbete. Det är tillsammans vi skapar en riktigt bra kommun att leva, bo och verka i!

Catarina Pettersson

Kommunstyrelsen ordförande

Kommunchefen har ordet

Om stora delar av 2021 präglades av pandemin, har 2022 präglats stort av omvärldsläget och Rysslands invasion av Ukraina. Under mars-april arbetade vi i en krislednings- och stabsorganisation för att hantera olika utmaningar såsom flyktingströmmar, översyn av skyddsrum i det kommunala fastighetsbeståndet och arbetet med att vara förberedda vid en kris, så kallat kontinuitetsplanering, vilket är ett pågående arbete i våra verksamheter. Rysslands anfallskrig mot Ukraina kommer även påverka oss framöver på olika sätt. Materialbrist, höjda elpriser och högre ränta är ett antal faktorer som påverkar oss stort både på kort och lång sikt.

Det goda livet i storstadens närhet – Hallstahammars kommun med sin fina miljö och bra geografiska läge bidrar till att kommunen fortsätter att växa. Befolkningen fortsatte att öka under 2022 men i mindre takt än 2021. Ökningen 2022 blev 103 personer. Ökad befolkning ställer också krav på våra lokaler. Under året har Äppellundens förskola färdigställts, byggnation av Näslundskolan pågår och beräknas vara klar till 2024 och en förstudie av Nibbleskolan blev klar under 2022. Inom organisationen har det varit prioriterat att arbeta med vår lokalförsörjning både på kort men framför allt på lång sikt. Inom varje förvaltning har en behovsanalys genomförts som bland annat ligger till grund för lokalförsörjningsplanen.

Det har också prioriterats att slutföra arbetet med att ta fram en heltäckande dokumenterad styrmodell för kommunen. Styrmodellen tar utgångspunkt i kommunens vision och grunduppdrag och beskriver hur kommunen som organisation styrs utifrån ekonomi, politiska mål och kvaliteten i våra grunduppdrag. Styrmodellen sätter även upp en gemensam struktur för vår planerings- och uppföljningsprocess och hur vi arbetar med verksamhetsplanering på olika organisatoriska nivåer. Styrmodellen beslutades av kommunfullmäktige i oktober. Mot slutet av 2022 har införandet av styrmodellen inletts med bland annat information och utbildning för chefer och framtagande av stödmaterial och anvisningar.

Under hösten har ett arbete pågått med framtagande av en omvärldsanalys för Hallstahammars kommun. Omvärldsanalysen är ett viktigt underlag i arbetet med att ta fram nya kommunövergripande mål för kommunfullmäktige, vilket kommer att pågå under våren 2023.

Jag vill avslutningsvis rikta ett stort tack till alla medarbetare som bidrar till att vår fina kommun växer och utvecklas.

Åsa Öberg Thorstenson

Kommunchef

Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse ger Hallstahammars kommun en övergripande bild av Hallstahammars kommuns verksamhet under det gångna året. I förvaltningsberättelsen är det fokus på den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Förvaltningsberättelsen är upprättad i enlighet med kapitel 11 i Lag (2018:597) om Kommunal Bokföring och Redovisning och rekommendation R15 Förvaltningsberättelse utgiven av Rådet för kommunalredovisning (RKR). Enligt rekommendation R15 ska det tydligt framgå vilka delar av årsredovisningen som tillhör förvaltningsberättelsen. I detta dokument kan det ses dels i innehållsförteckningen, dels på varje sida där det i sidhuvudet framgår vilket avsnitt av årsredovisningen respektive sida tillhör.

Översikt över verksamhetens utveckling

Det redovisade resultatet är sämre än föregående år +2,9 miljoner kronor mot föregående år +163,7 miljoner. 2021 så var det kommunen som höjde resultatet och 2022 är det de omvända, kommunen försämrar resultatet. Kommunen sänkte sitt resultat från +151,9 miljoner kronor till -8,2 miljoner kronor. AB Hallstahem uppvisar ungefär samma resultat som 2021, +11,0 mot 11,8 miljoner kronor. För kommunen är det finansnettot som uppvisar stora skillnader mellan åren. Marknadsvärderingen av kommunens värdepapper ger väldigt stora slag på resultatet. Finansnettot för kommunen går från +101,4 till -67,2 miljoner kronor och beror i princip helt på orealiserade vinster 2021 (+88,3 miljoner kronor) och orealiserade förluster 2022 (-83,5 miljoner kronor). Det som, då för kommunen, motverkar att resultatet inte blev sämre än vad det faktiskt blev är ett överskott i verksamheterna och ett bättre utfall bland skatter och statsbidrag.

Befolkningen fortsatte öka under 2022 men i mindre takt än 2021. Ökningen 2022 blev 103 personer vilket då är under det mål som var för 2022. Födelseöverskottet blev -5 personer vilket innebär att fler personer avled (185) än vad det föddes (180). Totalt flyttade det in 1104 personer och det flyttade under samma period 1002 personer ut från kommunen. Totalt ger detta ett så kallat flyttningöverskott på +102 personer, varav 71 personer från övriga Västmanland och 31 personer från utlandet.

Under 2022 så har soliditeten försämrats med -0,8 procentenheter för kommunkoncernen exklusive pensionsförpliktelser och -0,2 procentenheter inklusive pensionsförpliktelserna.

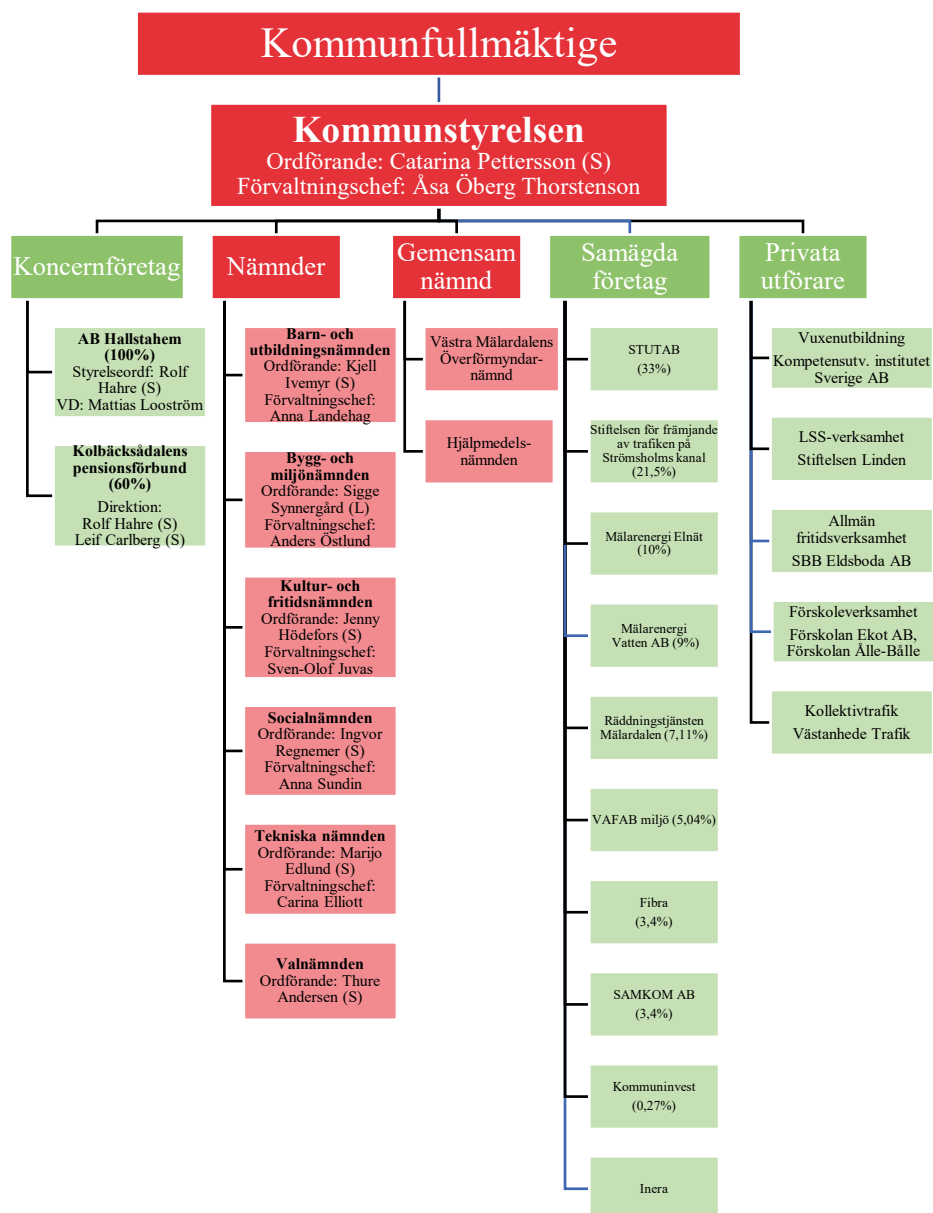
I tabellen nedan finns en översiktlig bild över verksamhetens utveckling.

Kommunkoncern	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter (mnkr)	420,0	415,8	417,2	391,4	426	423,6
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1432,0	-1373,6	-1335,6	-1 319,0	-1 300,5	-1 277,7
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1170,7	1103,7	1044,7	991,6	956,7	932,5
Året resultat (mnkr)	2,9	163,7	76,9	70,8	14,6	49,6
Soliditet (%)	41,6%	42,4%	39,6%	39,1%	45,5%	46,7%
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	29,9%	30,1%	26,0%	24,1%	25,1%	24,7%
Nettoinvesteringar (mnkr)	173,4	176,3	170,0	184,8	165,7	260,1
Självfinansieringsgrad (ggr)	0,33	0,98	1,04	0,38	0,28	0,38
Långfristig låneskuld (mnkr)	1 299,0	1 161,5	1 146,0	1 134,4	1 011,7	906,8
Antal månadsanställda (st)	1 528	1 531	1 465	1 417	1 441	1 392
Antal invånare (st)	16 711	16 608	16 400	16 346	16 186	15 998
Investeringar / invånare (kr)	10 376	10 613	10 366	11 305	10 239	16 258

Kommunen	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Antal invånare 31/12	16 608	16 608	16 400	16 346	16 186	15 998
Kommunal skattesats (%)	21,8	21,8	21,8	21,8	21,8	21,8
Verksamhetens intäkter (mnkr)	255,1	261,5	267,1	245,6	283,9	284
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1316,8	-1268,1	-1236,1	-1 216,7	-1 206,3	-1 181,2
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1170,7	1103,7	1044,7	991,6	956,7	932,5
Året resultat (mnkr)	-8,2	151,9	64,9	64,1	3,8	45,8
Soliditet (%)	55,0%	56,8%	53,1%	52,2%	53,2%	54,1%
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	39,4%	40,3%	32,5%	30,7%	29,3%	27,7%
Nettoinvesteringar (mnkr)	147,1	97,4	89,1	125,2	104,3	199,7
Självfinansieringsgrad (ggr)	0,08	1,33	1,47	0,32	0,17	0,36
Långfristig låneskuld (mnkr)	614,0	476,5	521,0	549,4	465,8	371,2
Antal tillsvidareanställda	1 324	1 321	1 281	1 277	1 247	1 215

Den kommunal koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i ett helägt bolag, AB Hallstahem. Överförmyndarnämnden är tillsammans med Köping, Arboga och Kungsör organiserad i en gemensam nämnd, Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd. Tillsammans med Västerås, Köping, Surahammar, Arboga och Kungsör drivs Räddningstjänsten Mälardalen.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige kan jämföras med riksdagen och fattar de övergripande besluten. Kommunfullmäktige utser styrelser och nämnder.

Hallstahammars kommunfullmäktige har 37 platser (mandat) från och med valet 2022 innan så var antalet 45 platser. Inget parti har egen majoritet. Partierna Arbetarepartiet Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet har därför gått ihop i ett samarbete, en koalition. Dessa fyra partier har en majoritet i kommunfullmäktige med 19 platser (mandat).

Mandatfördelningen i Hallstahammars kommunfullmäktige efter valet 2022:

Parti	Mandat
Arbetarepartiet Socialdemokraterna	14
Centerpartiet	2
Kristdemokraterna	2
Liberalerna	1
Miljöpartiet de gröna	1
Moderaterna	6
Sverigedemokraterna	8
Vänsterpartiet	3
Totalt	37

Nedan beskrivs den nämndorganisations som var gällande under 2022. Från 1 januari 2023 är Socialnämnden uppdelad i Äldrenämnden och Social- och arbetsmarknadsnämnden.

Nämnder	Verksamhet	Privata utförare
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen fungerar som kommunens regering och ska enligt kommunallagen leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen förbereder de ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige och ser till att besluten genomförs.	Ersättning till privata företag uppgår till 43 % av nämndens kostnader.
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden har ansvaret för förskoleverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, skolbarnomsorg och gymnasieskola. Däremot ansvarar inte barn- och utbildningsnämnden för vuxenutbildningen, som i Hallstahammars kommun istället är socialnämndens ansvarsområde.	Ersättning till privata företag uppgår till 14 % av nämndens kostnader.
Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämnden har ansvaret för bygg-, miljö- och hälsoskyddsfrågor inom kommunen. Nämnden prövar bland annat lov enligt plan- och bygglagen (PBL) samt vissa tillståndsärenden enligt miljöbalken (MB). Nämnden ansvarar även för bostadsanpassningsverksamheten och alkoholhandläggning.	Ersättning till privata företag uppgår till 16 % av nämndens kostnader.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsnämnden har ansvaret för kultur- och fritidsverksamheten, föreningsliv, kulturskola och kommunens bibliotek.	Ersättning till privata företag uppgår till 25 % av nämndens kostnader.

Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för äldreomsorg och för omsorgen om personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, flyktningmottagning och arbetsmarknadsåtgärder samt vuxenutbildning.	Ersättning till privata företag till 9 % av nämndens kostnader.
Tekniska nämnden	Tekniska nämnden har ansvaret för att förvalta kommunens fasta egendom. Inom tekniska nämndens ansvarsområde finns underhåll och skötsel av mark, gator och vägar, tekniska anläggningar och byggnader, avfallshantering, renhållning, uthyrning av fastigheter som tillhör kommunen, tomträtter, upplåta allmän plats samt köp och försäljning av fastigheter. VA-verksamheten ligger organiserad under tekniska nämnden.	Ersättning till privata företag uppgår till 43 % av nämndens kostnader.
Valnämnden	Valnämnden ansvarar för att genomföra allmänna val till riksdag, region, kommunfullmäktige, val till Europaparlamentet och eventuella folkomröstningar.	

Övriga organisationer

Västra Mälardalens överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden är tillsammans med Köping, Arboga och Kungsör organiserad i en gemensam nämnd, Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd. Överförmyndarkansliet i Köping bistår nämnden med sakkunskap, utredningar, handläggning enligt beslutad delegation och utövar tillsyn över godmanskap, förvaltarskap och förmyndarskap.

AB Hallstahem

Hallstahem är det kommunala bostadsbolaget som till hundra procent ägs av Hallstahammars kommun. Hallstahem har en politiskt sammansatt styrelse och leds av verkställande direktören.

Kolbäckådalens pensionsförbund

Kolbäckådalens pensionsförbund bildades gemensamt av Hallstahammars kommun (60 %) och Surahammars kommun (40 %) 2012-11-01. Kolbäckådalens pensionsförbund är den för förbundsmedlemmarna gemensamma organisationen som ska förvalta den pensionsskuld som uppstått i det tidigare för medlemmarna gemensamma Kolbäckådalens gymnasieförbund.

Förbundets verksamhet ska, i den mån den inte täcks på annat sätt, finansieras genom bidrag från förbundsmedlemmarna. Kostnaden fördelas enligt principen 60/40 mellan Hallstahammars kommun och Surahammars kommun.

Räddningstjänsten Mälardalen

Under 2021 slogs Mälardalens Brand- och Räddningsförbund ihop med Västra Mälardalens räddningstjänst och bildade Räddningstjänsten Mälardalen. Medlemmarna i kommunalbundet är Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Arboga, Kungsör och Köping. Ägarandelen utgår från befolkningsandelen den första november två år före budgetåret. Så för 2021 så var Västerås största ägaren med 67,14%, följt av Köping (11,44%), Hallstahammar (7,11%), Arboga (6,16%), Surahammar (4,39%) och Kungsör (3,77%).

VAFAB

VAFAB Miljö Kommunalförbund bildades i december 2014 av samtliga kommuner i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommuner. De ansvarar för den strategiska planeringen av frågor kring avfallshantering, uppgifter som rör insamling och behandling av avfall samt den myndighetsutövning som åligger medlemskommunerna enligt 15 kap Miljöbalken. Hallstahammars kommun äger 5,04 % av bolaget, andra större ägare är Västerås stad (43,6 %), Enköpings kommun (12,75 %) Köpings kommun (8,24 %) och Sala kommun (7,29 %).

Mälarenergi Vatten AB

Från 1 april 2022 så ansvarar Mälarenergi Vatten AB för vatten- och avloppstjänsterna i Västerås, Hallstahammar och Surahammar. Bolaget är startat för att samverka mellan kommunerna för att säkra leveranserna av kranvatten och avloppsrening. Bolaget ägs till 85% av Mälarenergi AB (Västerås stad), 9% av Hallstahammars kommun och 6% av Surahammars kommunal teknik AB (Surahammars kommun).

Inera AB

Inera ägs av SKR Företag, regioner och kommuner. Företaget erbjuder kompetens inom digitalisering och stödjer ägarnas verksamhetsutveckling.

Kommuninvest

Kommuninvest i Sverige AB ägs och styrs genom Kommuninvest ekonomiska förening. Kommuninvest är en medlemsorganisation som företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsrisker

Omvärldsanalysen speglar hur yttre omständigheter kan påverka Hallstahammars kommun. Några av de faktorer som påverkar kommunen är konjunkturutvecklingen, utvecklingen på arbetsmarknaden, demografiska förändringar, reformer beslutade av riksdagen och andra statliga beslut, inflations- och löneutveckling samt ränteläget.

Konjunkturen

Från att ha haft en kortare period av återhämtning i slutskedet av covid-19-pandemin så har konjunkturen snabbt försämrats under 2022. Den europeiska ekonomin har drabbats hårt av kriget i Ukraina. 2022 har präglats av en hög inflation och Riksbanken har snabbt höjt styrräntan under 2022. De flesta prognoserna pekar nu på att Sverige går in i en lågkonjunktur under 2023 med negativ tillväxt och stigande arbetslöshet som följd. Riksbanken prognostiserar även att elpriserna inte kommer öka lika mycket det kommande året som 2022 utan elpriserna ser ut att gå ner under 2023 till nivåer som gällde under mitten av 2022. Just elpriserna är något som starkt påverkar Hallstahammars kommun. Elkostnaderna har ökat från 14,9 miljoner kronor till 25,2 miljoner kronor, en ökning på 69% mot föregående år. En av orsakerna till kostnadsökningen är att kommuns fastprisavtal gick ut i början av 2022 och med tanke på elpriserna som gällde då så valdes ett rörligt elpris istället.

Styrräntorna har ökat kraftigt under 2022. Styrräntan har gått från 0% till 2,5% i slutet av november och i februari 2023 så höjdes styrräntan ytterligare till 3%. För att hitta styrräntor på den nivån

behöver man backa till 2008. För Hallstahammars kommun har räntehöjningarna inneburit att snitträntan på kommunens lån gått från 0,36% till 0,86%. I redan pengar så har räntekostnaderna gått från 2,3 miljoner kronor till 5,5 miljoner kronor.

Inflationen har också tagit ordentlig fart under 2022. Inflationen var vid ingången av 2022 4,1% och har sedan under 2022 legat väldigt högt för att sen i december uppgå till 10,2% och bör jämföras med inflationsmålet på 2%. Framförallt så är det priserna på el och livsmedel som ökar kraftigt. För Hallstahammars del så 69%. En annan stor bidragande orsak är utbudsproblematiken efterfrågan på vissa varor är högre än vad marknaden kan leverera vilket också ger högre priser. För Hallstahammars gör detta att det vi köper blir dyrare men intäktsidan, skatteintäkter, inte påverkas. Så för samma mängd skattemedel så får vi mindre varor. Dock ser Riksbanken en ljusning inflationen går ner i både USA och Euroområdet. Deras prognos pekar på att inflationen kommer falla under 2023 från 10,2% till ungefär 6% vid halvårsskiftet och sedan nå 2%-nivån i slutet av 2023. Detta innebär att de kostnader som kommunen har för exempelvis pensioner kommer fortsatt ligga på en hög nivå både 2023 och 2024 för att sedan 2025 närma sig en mer normal utveckling.

Global tillväxt

Sverige gick in i 2022 med en stark BNP-tillväxt på +4,7%. Så trots en inbromsning under 2022 så blev ökningen 2022 2,8% jämfört med samma period 2021. vilket är något sämre än snittet i världen på 3,0% och Eurozonen på +3,1%. Kinas kraftiga tillväxt under 2021 bromsade av och sjönk från 8,6 till 2,9%. Prognosen är att tillväxten i hela världen under kommer fortsätta bromsa in under 2023. För Sveriges del kommer sig ökningen av både näringslivets produktion och investeringar ökat relativt starkt under 2022. Men högre finansieringskostnader samt lägre orderingång dämpar tillväxten under 2023.

Befolkningstillväxten

Hallstahammars kommun har haft en stadig tillväxt av invånare sen 2009. Ökningen mellan 2009 och 2021 var i snitt 123 nya invånare per år. Tyngdpunkten har dock varit mellan 2016 och 2019 då takten var i snitt 175 personer per år. 2021 var ett väldigt bra år då befolkningen ökade med 208 personer; den högsta befolkningsökning som varit under 2000-talet. 2022 blev dock befolkningsutvecklingen något sämre och slutade på 16 711 invånare.

Demografiskutveckling

För 2022 så ökade invånarantalet i Hallstahammars kommun med 103 personer. Störst förändring var det i gruppen 6 åringar som ökade med 12% mellan 2021 och 2022 från 185 till 207 personer. Grundskoleåldrarna (7-15år), gymnasieåldrarna (16-18år), samt åldersgrupperna 80-84år och 85-89år ökade med 2% mellan 2021 och 2022. Största minskningen blev bland de mest åldersrika (90 år och uppåt). Där var minskningen 2% och antalet invånare i denna grupp minskade till 184 från 187 personer. Största förändringen räknat i antal invånare återfinns i gruppen 7-15 år där ökningen var 29 personer.

	2021	2022	Förändring
0 åringar	180	181	1
Förskola 1-5 år	992	992	0
Förskoleklass	185	207	22
Grundskola	1 808	1 837	29
Gymnasieskola	559	572	13
19-64	8 968	8 978	10
65-79	2 758	2 770	12
80-84	624	637	13
85-89	347	353	6
90+	187	184	-3
Summa	16 608	16 711	103

Arbetsmarknaden

Andelen öppet arbetslösa och sökande i program fortsatte minska under 2022. Från utgången av 2021 då 7,8% var arbetslösa sjönk andelen under året till 7,1% vid årets slut. En minskning med 0,7% eller en minskning från 594 personer 2021 till 539 personer 2022. Totalt så ligger arbetslösheten lägre i Hallstahammars kommun jämfört med Västmanlands genomsnitt som ligger på 8,1%.

Hallstahammars kommun har över tid haft en högre arbetslöshet än snittet i riket och den trenden finns fortfarande kvar. Arbetslösheten i Hallstahammars kommun för åldrarna 16–64 låg i december 2022 på 7,1% och kan jämföras med rikets 6,6%. Stora utmaningen ligger dock i arbetslösheten hos de utlandsfödda som i december 2022 låg på 17,5% en minskning med 2,4%-enheter från föregående år.

Även utvecklingen hos de ungdomsarbetslösa rör sig i en positiv riktning 2022. För ungdomarna i åldrarna 18–24 år har andelen inskrivna hos arbetsförmedlingen sjunkit med 1,3%-enheter sen december 2021 och ligger nu på 10,8%.

Bostadsmarknad

Antalet färdigställda bostäder minskade 2022 jämfört med 2021. 2021 färdigställdes 163 nya bostäder och 2022 färdigställdes 90 nya bostäder, 77 i Hallstahammars, 8 i Kolbäck och 5 i Strömsholm. Nuvarande bostadsförsörjningsprogram anger en takt på 50-100 nya bostäder per år så siffrorna för 2022 är fortfarande höga och ligger inom intervallet i bostadsförsörjningsprogrammet.

Av de bostäder som byggs ligger tonvikten på äganderätter och hyresrätter. För att få en större blandning av upplåtelseformer behöver antalet bostadsrätter öka på marknaden.

Verksamhetsrisker

Det demografiska trycket inom både äldreomsorgen och skolan är en nyckelfråga för hela kommunen. Det handlar om framförallt kompetensförsörjning och lokalförsörjning.

Kompetensförsörjning

Under hösten 2020 antog kommunstyrelsen en kommunövergripande riktlinje för kompetensförsörjning för åren 2020 – 2026. Den nya riktlinjen syftar till att visa hur kommunen ska arbeta för att säkerställa rätt kompetens och för att möta den stora rekryteringsutmaningen som kommunen står inför i och med att antalet äldre och yngre personer i befolkningen ökar, vilket gör att efterfrågan på välfärdstjänster ökar och alltså ökar behovet av ytterligare fler medarbetare. Samtidigt minskar också antalet personer i arbetsför ålder och därmed minskar rekryteringsbasen och konkurrensen om arbetskraften ökar.

Lokalförsörjning

Under 2022 har mycket arbete lagt på lokalförsörjning. Tillväxten i Hallstahammars kommun ställer krav på en långsiktig planering för att hållbart utveckla kommunal service inom bland annat äldreomsorg, LSS, förskolor, skolor, kultur och föreningsliv, fritidsverksamhet och tillhörande kontorslokaler. God framförhållning behövs för att kunna finansiera, utveckla och leverera lokaler till invånare och medarbetare samt möta krav på förändrad service i rätt tid, på rätt plats och till rätt kostnad. Därför pågår ett arbete med en lokalförsörjningsplan för perioden 2023-2032, som redogör för respektive förvaltnings lokalbehov och en kommunövergripande sammanställning. Lokalförsörjningsplanen ska förutse behovet av lokaler, hur man anpassar lokalbeståndet till förväntat behov och undviker kostnader för outnyttjade lokaler.

Lokalförsörjningsplanen ska fungera som ett gemensamt planeringsverktyg för kommunens alla nämnder och är ett viktigt redskap i den ekonomiska planeringen men även för resursfördelning inom respektive nämnds verksamhetsområde. En effektiv lokalförsörjning är en viktig del i att hushålla med kommunens resurser.

Finansiella risker

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller riktlinjer och regler för hur medelsförvaltningen och värdepappershanteringen ska hålla sig till och även vilka finansiella risker som är tillåtna. Finanspolicyn omfattar inte bara kommunen utan även helägda bolag och kommunalförbund som kommunen har väsentligt inflytande i. Kommunen och den kommunala koncernen är utsatt för olika finansiella risker. Dessa risker utgörs framförallt av ränterisker, finansieringsrisk, pensionsförpliktelser och marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Ränterisk

Kommunen har fördelat sina lån på olika bindningstider för att minimera ränteriskerna. På bokslutsdagen hade kommunkoncernen en genomsnittsränta på 1,37 % (1,30 %), motsvarande siffra för kommunen är 0,86 % (0,36 %), under året. En ökning av räntan med 1 procentenhet skulle medföra en ökad räntekostnad på 12,9 miljoner kronor för hela kommunkoncernen.

Under 2022 har styrräntan ökat från 0% till 2,5%. Ränsteökningen var inte oväntad men ökningen har varit högre än förväntat. Som exempel kan nämnas de fasträntesatser som kommunen erbjuder som i april 2021 var 0,35% gick till 1,3% i februari 2022 och senast februari 2023 3,3%. En ökning med 942% på två år. Dock borde de värsta av ränteökningarna nu ligga bakom oss. Det kan dock nämnas att även om ökningen i procent är stor får man inte glömma att vi kommer ur en period med extremt låga räntor och nuvarande räntenivå är mer normal än det som varit.

Enligt kommunens finanspolicy ska den genomsnittliga räntebindningstiden inte understiga ett år och inte överstiga fyra år. På bokslutsdagen hade kommunkoncernen en genomsnittlig räntebindningstid på 3,02 år (2,81 år) och kommunen hade 1,73 år (1,26 år).

Fördelning av kommunens räntebindningstid

0-1 År	1-2 År	2-3 År	3-4 År	4-5 År	5-År
46,06%	6,99%	6,92%	40,03%	0,00%	0,00%

Finansieringsrisk

För att begränsa finansieringsrisken är förfallotiden för kommunens lån utspridda över olika tidsspann så att inte alla lån förfaller samtidigt. I finanspolicyen står att den genomsnittliga återstående löptiden inte bör understiga 2,5 år och att högst 25 % av lånestocken bör förfalla inom närmaste rullande 12 månaders period. På bokslutsdagen är den genomsnittliga återbetalningstiden för kommunen 2,08 år och 31,65 % av lånestocken förfaller till betalning inom 1 år. Om lån utan slutdatum räknas bort så förfaller 11% av lånestocken till betalning inom ett år.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Enligt kommunens finanspolicy får placeringar göras i såväl aktier som räntebärande värdepapper eller kapitalgaranterande produkter men även i alternativa placeringar. Enligt policyen får max 60 % av marknadsvärdet bestå av aktier, max 100 % i räntebärande värdepapper/ kapitalgaranterande produkter och maximalt 15 % i alternativa placeringar. Vid bokslutet var fördelningen 50,7 % aktier, 49,3 % räntebärande värdepapper eller kapitalgaranterande produkter.

Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernen har ett pensionsåtagande som uppgår till 425 miljoner kronor varav kommunens del är 398 miljoner kronor. Motsvarande åtagande uppgick 2021 till 427 miljoner kronor för koncernen och 399 miljoner kronor för kommunen. Åtagandet 2021 ökade på grund av ändrat livtidsantagande. Den svaga förändringen 2022 kan inte förklaras på samma sätt utan för 2022 så handlar den svaga förändringen om uppräknningen av prisbasbeloppen som är det som styr pensionsuppräknningen. Inflationen gör därför att trots att utbetalningar för 20,4 miljoner kronor (inklusive löneskatt) så minskar bara skulden med 1 miljon kronor för kommunens del.

För att möta framtida pensionsutbetalningar är medel avsatta till en pensionsportfölj. På bokslutsdagen uppgick det bokförda värdet av placeringarna till 562 (2021: 637) miljoner kronor. Minskningen förklaras av den ogynnsamma utvecklingen på världens börser under 2022. Under 2021 så fanns det realiserade vinster på +76 miljoner kronor, 2022 visar istället realiserade förluster på -94,1 miljoner kronor. Samtidigt har dock 9,8 miljoner av vinsterna tagits hem och återinvesterats i

värdepappersportföljen. Jämfört med utgången av 2020 har värdet på kommunens värdepapper ökat med +22 miljoner kronor.

Hallstahammars kommun redovisar sin skuld till arbetstagare och pensionstagare enligt blandmodellen. Blandmodellen innebär att pensioner som intjänats före 1998 ligger som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Ansvarsförbindelsen för koncernen uppgick på bokslutsdagen till 332 (2021: 342) miljoner kronor varav kommunens del är 311 (2021: 320) miljoner kronor.

Kommunen följer RKR R10 från Rådet för kommunalredovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar om förpliktelsen finns i not 16 och 20.

Pensionsförpliktelse (miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Total pensionsförpliktelse				
Avsättning inkl särskild löneskatt	20	22	21	23
Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	311	320	332	342
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	67	57	73	63
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0	0	0
Summa samtliga pensionsförpliktelser	398	399	425	427
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	78	74	85	82
- varav överskottsmedel	0	3	1	4
Totalt kapital pensionsstiftelse	0	0	0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	562	637	562	637
Summa förvaltade pensionsmedel	640	710	647	718
Finansiering				
Återlånade medel	0	0	0	0
Konsolideringsgrad	161%	178%	152%	168%

Händelser av väsentlig betydelse

Organisatoriska ändringar

Kommunfullmäktige

I februari 2022 fattade kommunfullmäktige ett beslut om att minska antalet ledamöter i kommunfullmäktige. I tidigare beslut avseende kommunfullmäktiges storlek från 2001 fastställdes antalet ledamöter till 45 personer. Samma år fastställdes att antalet ersättare skulle utgöra hälften av det antal platser som varje parti har i kommunfullmäktige. I februari 2022 fattades ett nytt beslut att fastställa antalet ledamöter i kommunfullmäktige till 37 personer. Antalet ersättare fastställdes till att fortsätta vara hälften av det antal platser varje parti har i kommunfullmäktige. Förändringen trädde i kraft den 15 oktober 2022.

Nämndstruktur

I juni 2022 beslutade kommunfullmäktige ett inriktningsbeslut att ändra nämndstrukturen från och med 2023. Nämndstrukturen föreslås att gå från

Nämnd/Styrelse	Ledamöter + ersättare
Kommunstyrelsen	11+11
Barn- och utbildningsnämnden	11+11
Bygg- och miljönämnden	7+7
Kultur- och fritidsnämnden	7+7
Socialnämnden	11+11
Tekniska nämnden	7+7
Valnämnden	5+5

Till att från och med 2023 se ut enligt

Nämnd/Styrelse	Ledamöter + ersättare	Kommentar
Kommunstyrelsen	11+11	(oförändrad storlek)
Barn- och utbildningsnämnden	7+7	(färre ledamöter)
Bygg- och miljönämnden	5+5	(färre ledamöter)
Kultur- och fritidsnämnden	5+5	(färre ledamöter)
Social- och arbetsmarknadsnämnden	7+7	(ny nämnd)
Äldrenämnden	7+7	(ny nämnd)
Tekniska nämnden	5+5	(färre ledamöter)
Valnämnden	5+5	(oförändrad storlek)

Så alla nämnder utom kommunstyrelsen får någon form av förändring. Socialnämnden är den så påverkas mest i och med att den delas i två nämnder, Social- och arbetsmarknadsnämnden och Äldrenämnden.

Under hösten beslutades även att uppdelningen av Socialnämnden även skulle avspegla sig i förvaltningsstrukturen och Socialförvaltningen delades därför också upp i Social- och arbetsmarknadsförvaltningen och Äldreförvaltningen.

Styrning och ledning

Under 2022 har det varit prioriterat att slutföra arbetet med att ta fram en heltäckande dokumenterad styrmodell för kommunen. Styrmodellen tar utgångspunkt i kommunens vision och grunduppdrag och beskriver hur vi styr utifrån ekonomi, politiska mål och kvaliteten i våra grunduppdrag. Styrmodellen sätter även upp en gemensam struktur för vår planerings- och uppföljningsprocess och

hur vi arbetar med verksamhetsplanering på olika organisatoriska nivåer. Styrmodellen beslutades av kommunfullmäktige i oktober. Mot slutet av 2022 har införandet av styrmodellen inletts med bland annat information och utbildning för chefer och framtagande av stödmaterial och anvisningar.

Under hösten har ett arbete pågått med framtagande av en omvärldsanalys för Hallstahammars kommun. Omvärldsanalysen är ett viktigt underlag i arbetet med att ta fram nya kommunövergripande mål för kommunfullmäktige, vilket kommer att pågå under våren 2023. Att ta avstamp i en omvärlds- och nulägesanalys är även en del i den utvecklade planeringsprocessen som tagits fram i vår styrmodell. Därmed blir omvärlds- och nulägesanalysen ett systematiskt arbete som årligen återkommer som underlag till mål- och budgetprocessen.

Kopplat till den långsiktiga planeringen samordnar även kommunstyrelseförvaltningen ett arbete med framtagande av en lokalförsörjningsplan för perioden 2023-2032. Arbetet drivs av en lokalstrateg och redogör för respektive förvaltnings lokalbehov och en kommunövergripande sammanställning.

Det har även under 2022 inletts ett arbete med processkartläggningar. Syftet med det arbetet är att få en bättre överblick över våra processer och synliggöra behov av effektiviseringar och förbättringar.

Gemensamt VA-bolag

Under 2021 har bildandet ett gemensamt VA-driftbolag ihop med Västerås och Surahammar beslutats. Mälarenergi Vatten AB startade igång sin verksamhet under början 2022. Bolaget samägs med Västerås Stad genom Mälarenergi AB och Surahammars kommun genom Surahammars kommunalteknik AB. Hallstahammars kommuns ägarandel av bolaget blev 9%.

Från 1 april 2022 så gick berörd personal över till bolaget som då också tog över VA-driften för alla tre kommuner. Under 2022 och början av 2023 har sedan arbete pågått med att sätt rutiner och knyta kontakter mellan kommunen och Mälarenergi Vatten AB så att verksamheten kan flyta på. Kommunen är fortfarande VA-huvudman och äger fortfarande exempelvis rören i marken och reningsanläggningarna.

Investeringar

Näslundsskolan

Gamla Näslundsskolan är nu riven och arbetet med att bygga den nya skolan pågår för fullt. Dock har en del förseningar gjort att den istället för att stå klar 2022 istället kommer stå klar under sista halvåret 2023.

Nibbleskolan

Under 2022 har det kommit fram att en av Hallstahammars största skolor Nibbleskolan uppvisar ett flertal brister. Bristerna sammantaget har föranlett en utredning som tekniska förvaltningen tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen och en extern konsult genomfört. Utredningen kom fram till att skolan var i sådant skick att antingen behövs en större renovering av den befintliga skolan eller riva och bygga nytt. Den initiala utredningen visade att nybyggnation var att föredra då driftkostnaderna vid nybyggnation bedömdes bli lägre än renoveringsalternativet. Utredningen visade också att skolan behöver utrymmas och fram till nya skolan står klar kommer verksamheten

behövas bedrivas i tillfälliga evakueringsmoduler. Kostnaderna för modulerna är ännu inte helt klara men var inledningsvis uppskattade till 45 miljoner kronor för tre år.

Exploatering Eriksberg

Under 2022 har en avsiktsförklaring tecknats med VafabMiljö angående etableringen av ett nytt återbruk i Eriksberg som ska ersätta det befintliga återbruket i Trångfors. Inför etableringen av ett övningsfält för Mälardalens räddningstjänst så har även byggandet av en ny gata och VA i Eriksberg kommit i gång. I Eriksberg har även mark sålts till MTC Powder Solutions som flyttar sin verksamhet från Surahammar till Hallstahammar samtidigt som man expanderar och bygger ut sin verksamhet. Utvecklingen i Eriksberg har resulterat i att mängden ledig mark för industri och verksamhet nu är under 15 hektar. Med nu rådande etableringstakt räcker den marken i ytterligare 4-5 år.

VA till Berg

Utbyggnaden av vatten och avlopp till Berg är i stort sett klar. Ledningsdragningen är klar och inkoppling till de boende pågår. Det som återstår för VA-kollektivet är ersättningar till markägarna och en kostnad för ledningsrätten.

Kommunen växer

Befolkningsläget per 31 december 2022 uppgick till 16 711 personer, en ökning sedan årsskiftet med 103 personer. Den första november var befolkningssiffran 16 702 det vill säga 42 personer fler jämfört med 2021. Budgeterat för 2022 var efter revidering utifrån augustisiffrorna 16 761 men efter ett tapp under hösten blev utfallet endast 103 nya invånare.

I åldersgruppen 1-5 år har ingen förändring skett under 2022 utan de är lika många som de var vid utgången av 2021. Den åldersgrupp som växt mest under 2022 är 6 åringarna som gått från 185 till 207 barn, en förändring på 12%

Näringsliv och besöksnäring

Under 2022 har frukostmöten genomförts och sedan hösten tillsammans med Vi I Hallsta. Guldyran den 7 april var det sista evenemanget som genomfördes av Hallstahammar Promotion. Årets Grundbult blev Hallsta Bilcenter AB.

Under våren 2022 på börjades ett arbete med hur samverkan skulle kunna utvecklas med företagare och föreningar. Den 27-28 mars genomfördes utvecklingsdagar om hur det nya näringslivssamarbetet skulle se ut med syftet att bli effektivare i vår samverkan. Den 8 maj presenterades ett första förslag på det nya Vi I Hallsta och den 30 juni togs det beslut om att lägga Hallstahammar Promotion i likvidation och avsluta föreningen helt vid årsskiftet 2022/2023. Detta beslut kommer att påverka Näringslivsenheten arbete framöver.

Näringslivsenheten har tillsammans med Region Västmanland och övriga kommuner i regionen genomfört träffar med syfte att förbättra för hela näringslivet i regionen. Samverkan sker löpande med Yrkeshögskolan Mälardalen för att skapa bättre förutsättningar för företagen att hitta rätt kompetens. Flera lotsmöten har genomförts till stöd för både nya och tidigare etablerade företag i kommunen.

Hallstahammars kommun har fortfarande ett mycket gott Företagsklimat. Kommunen har dock backat 40 placeringar på Svenskt Näringslivs ranking och det är svårt att ge en direkt förklaring till

det. Kommunen har fortfarande höga värden på de flesta delområden, men tappar samtidigt i betygsindex på i stort sett samtliga delar i undersökningen. Hallstahammars kommun fortsätter även tappa i värde på NKI-undersökningen som mäter nöjdhet hos företag som haft kontakt med kommunen i myndighetsärenden. Under 2023 kommer det därför vara ett ökat fokus på företagsklimatet och insatser kommer göras för att bromsa och vända utvecklingen.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Detta avsnitt beskriver hur styrningen var under 2022 och tar därför inte hänsyn till den nya styrmodellen som beslutats i oktober 2022.

Huvudprinciper för styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Hallstahammars kommun tillämpar principerna för mål- och resursstyrning. Styrningen och ledningen tar sin utgångspunkt i Hallstahammars kommun övergripande vision och värdegrund samt kommunens och verksamheternas uppdrag som finns beskrivet i kommunala och statliga styrdokument. Kommunens vision speglar kommunens långsiktiga viljeinriktning och ger en bild av ett önskvärt framtida tillstånd för kommunen och kommunens värdegrund beskriver vad som genomsyrar vårt arbete för våra kommuninvånare.

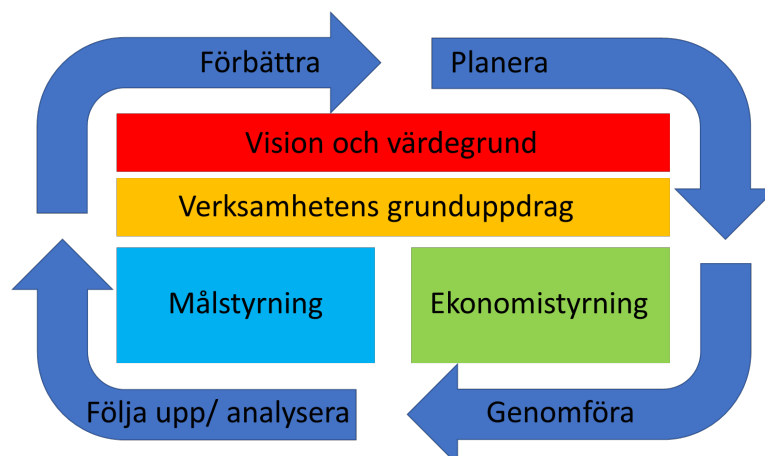
Styrningen sker med mål, värderingar och dialog kopplade till givna resurser. Styrningen ska präglas av helhetstänkande och främja kommunens utveckling. Hallstahammars kommuns mål- och resultatstyrning utgår från tre styrprinciper; målstyrning, ekonomistyrning (och kvalitetsstyrning i grunduppdrag.)

Målstyrning handlar om utveckling av den kommunala verksamheten och beslutas av kommunfullmäktige och kommunstyrelse/nämnder. Målen ska - utifrån ekonomiska ramar - ange önskad inriktning, omfattning och kvalitet i verksamheten.

Ekonomistyrning handlar om bland annat resursfördelning och att utifrån tillgängliga resurser och god ekonomisk hushållning sätta finansiella mål och fördela resurser mellan kommunens olika verksamhetsområden utifrån det grunduppdrag de kommunala verksamheterna har, samt den utveckling som de politiska målen beskriver.

Kvalitetsstyrning av grunduppdrag handlar om att styra och följa upp grunduppdraget, stödja genomförandet samt utveckla arbetsformer så att kommunen håller hög kvalitet i den dagliga verksamheten över tid.

Uppföljning och utvärdering är en central del i styrningen av verksamhet och ekonomi. Det behövs resultatanalyser och kontroller som visar om verksamhetens resultat och kvalitet uppfyller mål och grunduppdrag. Genom utvärdering blir det tydligt vad som behöver åtgärdas. Dessa åtgärder förs sedan in i planeringsprocessen på nytt.

Ansvar och befogenheter

Varje nämnd har i sitt reglemente fått i uppdrag av kommunfullmäktige att bedriva en väl avgränsad verksamhet i enlighet med gällande lagar, förordningar, föreskrifter samt nationella mål för den kommunala verksamheten. Kommunfullmäktige antar också ägardirektiv för kommunens bolag.

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsens uppgift är att leda, samordna och styra förvaltningen av kommunens angelägenheter. Kommunstyrelsen ansvarar för den ekonomiska förvaltningen, strategiska planering och ser till att nämnder, förvaltningar och kommunala bolag följer riktlinjer som bestämts av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens har enligt kommunlagen uppsiktsplikt över nämnder, kommunalförbund och bolagens verksamheter.

Syftet med kommunstyrelsens uppsiktsplikt är att styrelsen ska övervaka att kommunens verksamhet och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrdokument och beslut samt att lagar och förordningar efterlevs.

Nämnder och styrelser ansvar

Nämnder och styrelser har sitt uppdrag från kommunfullmäktige. Nämnder och styrelser ska se till så att verksamheten inom respektive område bedrivs enligt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten samt de kungemensamma styrdokument. Nämnders och kommunstyrelsens ansvar finns reglerat i reglementen. För bolagen finns ansvaret reglerat i ägardirektiven.

Intern kontroll

Internkontrollen är en viktig del av styrningen och utvecklingen av verksamheten. Det är också ett sätt för kommunstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt. De flesta risker kontrolleras eller åtgärdas som en naturlig del i verksamhetens processer. Internkontrollen följer upp verksamheten och säkerställer att verksamheten har:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en organisation kring intern kontroll upprättas inom kommunens samlade verksamheter samt att se till att denna utvecklas utifrån kontrollbehov. Kommunstyrelsen ska, med utgångspunkt från nämndernas och de kommunala bolagens åiterrapportering, utvärdera kommunens samlade interna kontroll och bedöma om det behöver beslutas om åtgärder. Resultatet av uppföljningen ska rapporteras till nämnd eller styrelse i den omfattning som fastställts i den interna kontrollplanen. Rapporteringen ska även innehålla vidtagna och föreslagna åtgärder med anledning av konstaterade brister. Resultatet skall även behandlas av kommunstyrelsen.

Budget och planeringsprocessen

Ett normalt år startar budgetprocessen med en budgetberedning i slutet av mars där nämnderna presenterar förra årets ekonomiska utfall, måluppfyllelse och förutsättningar för nämnden. Budgetberedningen utgör också startskottet för budgetarbetet för kommande år. På budgetberedningen presenteras även förutsättningarna för kommande år utifrån skatteberäkningar, befolkningsprognoser, regeringens budget, omvärldsfaktorer med mera.

Efter denna budgetberedning skriver nämnderna i ordning sina budgetdokument med nämndens kommande drift och investeringsbehov. I slutet av april träffar sedan kommunstyrelsen nämndernas arbetsutskott inför Mål och Budget där de får beskriva sina behov och andra förutsättningar som inte var kända sen tidigare. Nämnderna tar sedan sina budgetdokument i maj månad.

Kommunstyrelsen bereder sedan under maj ett mål och budgetförslag till kommunfullmäktige som sen fastställer förslaget i juni. Under hösten bearbetar sedan nämnderna förslaget och återkommer sedan till kommunstyrelsen i oktober med konsekvensbeskrivningar av det beslutade förslaget. Kommunstyrelsen tar fram ett ändringsförslag som sedan beslutas av kommunfullmäktige i november.

Uppföljning

Uppföljningen av verksamheten är en central del av styrningen. Det kommunövergripande resultatet följs upp vid tre tillfällen varje år. Dels en resultatprognos per sista mars med prognos för hela året som är en förenklad prognos utan måluppföljning. En delårsrapport per sista augusti med prognos för hela året är uppställd för att uppnå lagkraven i kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) på uppföljningen och innehåller därför en förenklad förvaltningsberättelse och måluppföljning. Båda dessa rapporter ska ta upp avvikelser och presentera eventuella åtgärdsplaner för att hantera avvikelserna. Årsredovisningen är kommunstyrelsens redovisning av årets verksamhet och ekonomiska ställning i kommunkoncernen till i första hand kommunfullmäktige men även andra intresserade. Årsredovisningens struktur och innehåll regleras av kommunallagen och LKBR. Kommunfullmäktige behandlar vanligen årsredovisningen vid sammanträdet i april.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, god ekonomisk hushållning ska genomsyra hela den kommunala koncernen. Det är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Den goda ekonomiska hushållningen följs upp i två delar dels de av fullmäktige beslutade målen, dels en uppföljning av riktlinjen för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av kommunfullmäktiges mål och sedan kommer uppföljningen av riktlinjen för god ekonomisk hushållning i Hallstahammars kommunkoncern och Hallstahammars kommun. Efter detta kommer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Utvärdering av kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige fattade 2020 beslut om nya mål och indikatorer för 2020 och kommande år. Målen sammanfattas i rubrikerna *Gemensamt ansvarstagande för trygghet, trivsel och social hållbarhet*, *Ett livskraftigt näringsliv och arbetsmarknad*, *Ökat miljöansvar*, *En god livskvalitet och hållbar samhällsplanering* och slutligen *Hållbar ekonomi*. Målen är satta ur ett fullmäktigeperspektiv och har sedan brutits ned på nämndnivå. Nämndernas måluppfyllelse redovisas i respektive nämnds årsredovisning. Nedan presenteras enbart målen på fullmäktigenivå. I vissa fall finns mer information att läsa i respektive nämnds årsredovisning. Då större förkortningar gjorts finns hänvisningar till var det går att läsa mer.

Gemensamt ansvarstagande för trygghet, trivsel och social hållbarhet

Inom målet gemensamt ansvarstagande för trygghet, trivsel och social hållbarhet finns sex olika områden med tillhörande indikatorer och måtvärden. Kommunfullmäktige har valt att fokusera på områden som berör medborgarnas möjlighet att påverka den demokratiska processen, medborgarnas trygghet och trivsel i kommunen, jämlika levnadsvillkor inom kommunen. Det fokuserar även på samarbetet mellan kommun och civilsamhälle men även att våra elever i skolan trivs, känner sig trygga och inte minst att eleverna får en god utbildning.

Område	Indikator	Mål	2021	2022
Demokrati och delaktighet	Medborgarnas upplevda möjlighet att påverka politiska beslut (andel som svarat ganska bra eller mycket bra)	Ökning	31,7%	36,8%
	Medborgarnas upplevda möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter (andel som svarat ganska bra eller mycket bra)	Ökning	28,4%	27,9%
	Process för utvecklade arbetsätt för medborgardialog och förutsättningar att påverka politiska beslut	Process	Pågår	Pågår
	Process för utvecklade arbetsätt och uppföljning (hållbarhetsboksut eller liknande) kring social hållbarhet	Process	Pågår	Pågår
Trygghet och trivsel	Medborgarnas upplevelse av trygghet i sitt bostadsområde när det är mörkt ute (andel som svarat mycket eller ganska trygga)	Ökning	72,8%	78,8 %
	Medborgarnas upplevelse av kommunen som en bra plats att bo och leva på (andel som svarat ganska bra eller mycket bra)	Ökning	96,4%	94,1%
	Jag känner mig trygg i skolan åk 5	Ökning	83,6%	-
	Jag känner mig trygg i skolan åk 9	Ökning	80,6%	-
Jämlika levnadsvillkor	Skillnad i ohälsotal i kommunens områden med störst differens (dagar)	Minskning	20	22
	Ojämlighetsindex Segregationsbarometern" (skala från 0–100 där värdet 0 innebär ingen segregation och värdet 100 innebär total segregation)	Minskning	ny	43,3
	Segregationsbarometern: Andel av befolkningen i kommunen som bor i områden med socioekonomiska utmaningar. Mäter andel av befolkningen som bor i områdestyp 1 eller 2	Minskning	ny	32,2
	Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll	Minskning	8,3%	8,6%
Samverkan civilsamhället	Process för utvecklade arbetsätt för samverkan med civilsamhälle	Process	Pågår	Pågår
God utbildning	Gymnasieelever med examen inom 3 år	Ökning	63,9%	66,7%
	Gymnasieelever med examen inom 4 år	Ökning	61,4%	68,3%
	Andel ungdomar inom kommunens aktivitetsansvar för ungdomar (KAA) som deltagit i minst en åtgärd	Ökning	68,7%	77,1%
	Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram	Ökning	82,9%	84,9%
	Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	Ökning	64,0%	71,5%
Ekonomiskt stöd	Ej återaktualisering försörjningsstöd	Minskning	81%	86%

Delaktighet och demokrati

Medborgarundersökningens resultat avseende möjligheter att påverka visar att vi ligger bra till i förhållande till övriga kommuner i riket, men resultatet är trots det alltför lågt då majoriteten upplever en låg grad av delaktighet och möjligheter att påverka. Därmed är det fortsatt ett område att utveckla och förbättra. Arbetet är uppstartat kring revidering av riktlinjer för medborgardialog, men har

pausats under 2022. Kommande arbete kring detta kopplas till arbetet med social hållbarhet enligt hållbarhetsstrategin och i dialog med hållbarhetsråd.

Trygghet och trivsel

Förbättring avseende trygghet fortsätter även 2022 i SCB:s medborgarundersökning. När det gäller upplevda tryggheten när det är mörkt ute har vi gått från 56 % (2019) till 78,8 % (2022) och ligger nu strax under snittet för riket. Trygghetsområden som får lägre resultat och som kan dra ner den upplevda tryggheten som helhet är upplevda problem kring narkotikahandel, skadegörelse och klotter och den polisiära närvaron i kommunen.

Trygghetsmått för elever har förändrats i och med Skolinspektionens revidering av skolenkäten. Den nya formuleringen är *"Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)"* för årkurs 5 och 8. Dessa frågor är inte rakt av jämförbara med förra undersökningen. Enligt den nya mätningen visar utfallet 2022 att 79 % av eleverna i åk 5 känner sig trygg och 77 % i åk 8. Barn och utbildningsförvaltningen kommer analysera denna nya undersökning under våren 2023.

Jämlika levnadsvillkor

Ohälsotal för kommunen som helhet ligger relativt stabilt över tid. Skillnaderna i ohälsotal är dock relativt stora mellan kommunens olika områden och ökar också något mellan 2020 och 2021. Lägst ohälsotal har Duvhällarna med 13 dagar och högst har området Centrum med 35 dagar. I samtliga områden utom Borgåsund har kvinnor högre ohälsotal än män. Ojämlighetsindex mäter graden av segregation i kommunen på en skala 0–100, där 0 innebär ingen segregation och 100 total segregation. Hallstahammars har 43,3 för 2020 som är det senaste värdet. Det skedde en minskning under perioden 2015-2017, men vi kan nu se en ökning av segregationen över åren 2018-2020. När det gäller andel invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll avser siffrorna i tabellen åren 2020-2021, där vi kan se en svag ökning.

Samverkan med civilsamhället

Kartläggning av nuvarande överenskommelser med civilsamhället har genomförts, men det återstår att sätta en systematik för återkommande uppföljning av dessa över tid.

God utbildning

Under 2022 var det 66,7% av gymnasieeleverna som gick ut med examen inom 3 år. Det är en ökning jämfört med 2021. För 2022 var rikets medelvärde 67,8% och för liknande kommuner var medelvärde 64,3%. Andelen som går ut med en examen inom 4 år ligger på 68,3% och är högre än utfallet för år 2021. Dock ligger utfallet för 2022 lägre än rikets medelvärde på 72,7%. Gymnasieutbildningen i Hallstahammars kommun har svårt att direkt påverka dessa resultat då vi köper alla gymnasieplatser externt, främst från Västerås Stad. Det gymnasieutbildningen gör är att följa upp våra elevers utbildning och kontrollera närvaron tre gånger per läsår tillsammans med alla skolor. Erfarenheten visar att enbart en liten andel av eleverna som beviljas ett fjärde år klarar av att ta gymnasieexamen eller fullföljer sina studier. Med detta som grund brukar Hallstahammars gymnasieutbildning vara restriktiva vid beviljande av ett fjärde år. De elever som beviljas är oftast motiverade men behöver till exempel pga. sin funktionsnedsättning mer tid för att slutföra sina studier.

Senaste resultatet avseende arbetet inom Kommunala aktivitetsansvaret (KAA) visade att 77,1% av de aktuella ungdomarna har deltagit i minst en åtgärd under läsåret 2021–2022. Det är en ökning jämfört med läsåret 2020–2021 där andelen var 68,6%. Under våren 2022 var 88 ungdomar inskrivna, varav 81 (92%) har deltagit i minst en åtgärd. Detta kan förklaras med att Covid-19 restriktionerna lättades våren 2022, något som verksamheten tidigare har påverkats hårt av, samt en förbättring i det systematiska arbetet efter personal- och lokalbytet inom KAA-verksamheten.

Vårterminens utfall 2022 visade på en ökning i måluppfyllelse inom årskurs 9, där 84,5% av eleverna hade behörighet till yrkesprogram på gymnasiet. Trots att tidiga prognoser visat på låg måluppfyllelse på grund av hög frånvaro bland elever och lärare vid vårterminens början, blev ändå utfallet högre än förväntat. Tilldelningen av statsbidraget med anledning av pandemin bidrog till att extra resurser kunde sättas in för att arbeta än mer effektivt med måluppfyllelsen. Tillgång till fler lärare och pedagoger ledde till bättre resultat för eleverna. Många elever som tappat motivation kunde få enskild coachning och på så sätt göra sitt yttersta för att nå längre, samt få mer tid att träna på färdigheter och befästa kunskaper.

Måluppfyllelsen ökar även inom godkända i alla ämnen i årskurs 9. Skillnaderna mellan pojkar och flickor är dock fortfarande för stor. Att arbeta med pojkars resultat och inställning till skolarbetet är en viktig fråga. I analyserna syns att det är fler pojkar än flickor som har åtgärdsprogram och att dessa sällan avslutas och det är också fler pojkar som har särskilt ingripande insatser i särskilt stöd. Utvecklingsarbetet kring särskilt stöd är något som måste fortsätta, då det påverkar möjligheten till att klara grundskolan med godkända resultat och att komma in på gymnasiet.

Ekonomiskt stöd

Resultatet har förbättrats år för år de tre senaste åren från 73% till 86% vilket är en procentenhet ifrån topp 25% av kommunerna i riket. Detta visar på en träffsäker matchning av insats och metod utifrån våra klienters olika vårdbehov där beviljade insatser ger en positiv och bestående förändring. Det visar även på vikten av att satsa på kompetensutveckling avseende evidensbaserade metoder, där vi idag erbjuder samtliga behandlingsmetoder som Socialstyrelsen rekommenderar för vuxna inom öppenvården.

Sammanfattning mål 1

Målet som helhet bedöms som delvis uppfyllt, men med en positiv trend. Prognosen för om måluppfyllelse kommer att kunna uppnås är till största del beroende av att arbetet färdigställs med att strukturera och tydliggöra området social hållbarhet och att processen med revidering av riktlinjer och metodstöd för medborgardialog återupptas och färdigställs senast 2023. Utvecklingen inom trygghet har gått åt rätt håll i senaste mätningen och arbetet med att utveckla arbetssätt och samverka med civilsamhället är påbörjat men behöver färdigställas för att nå full måluppfyllelse. Skolresultaten är fortfarande en utmaning men har ändå utvecklats åt rätt håll mellan åren 2021-2022.

Ett livskraftigt näringsliv och arbetsmarknad

I detta mål fokuserar kommunfullmäktige på sex målområden. Målet tar fokus på näringslivsklimatet och arbetsmarknaden i kommunen och vikten av samverkan i detta i syfte att utveckla kommunen. Målet tar även fokus på kommunen som arbetsgivare och de lokala företagens möjlighet att delta i kommunens upphandlingar.

Område	Indikator	Mål	2021	2022
Näringsliv	Näringslivsranking, enkätdelen	Upp	22	62
	Näringslivsklimat NKI	Upp	75	
	Planlagd mark för verksamhetsetableringar som motsvarar minst 15 ha	Ökning	17,3	14,5
	Antal nystartade företag, per 1000 inv 16–64 år.	Ökning	10,4	9,37
Arbetsmarknad	Antal deltagare som börjat arbeta efter de avslutade arbetsmarknadsverksamhetens insatser	Ökning	33%	32%
	Antal deltagare som börjat studera efter de avslutade arbetsmarknadsverksamhetens insatser.	Ökning	9%	7%
	Arbetslöshet 18–64 år, andel (%) av bef.	Minskning	7,30%	6,10%
	Arbetslöshet 16–24 år, andel (%) av bef.	Minskning	6,70%	5,40%
Tjänste- och handelsutbud	Handelsindex	Ökning	52	-
	Butiksutveckling i % (hur antalet butiker utvecklats jämfört med föregående år)	Ökning	-9%	-7%
Möjlighet för lokala företag att delta i upphandlingar	Antal lokala företag som hämtat ut upphandlingsunderlag	Ökning	8	4
	Antal lokala företag som vunnit upphandling	Ökning	9	10
Kommunen som arbetsgivare	HME, totalindex kommun	Ökning	80,9	80,0

Näringsliv

Hallstahammars kommun har fortfarande ett mycket gott företagsklimat, men vi har backat 40 placeringar på Svenskt Näringslivs ranking. Vi har fortfarande höga värden på de flesta delområden, men tappar samtidigt i betygsindex på i stort sett samtliga delar i undersökningen. Vi kan även utifrån preliminära siffror för 2022 se att vi fortsätter tappa även på NKI-undersökningen som mäter nöjdhet hos företag som haft kontakt med oss i myndighetsärenden. Viktigt är att vi tar till oss detta och har ett ökat fokus på företagsklimatet under 2023. En utbildning kommer att genomföras tillsammans med Surahammars kommun. Tjänstepersoner kommer få utbildning i bemötande, värdskap och hur man uppfattas i sin dialog med företagen. Även en webbaserad utbildning har föreslagits. En ny Näringslivsstrategi kommer att arbetas fram under 2023 tillsammans med bland annat näringslivet och politiken. Antal nystartade företag minskar mot 2020, det senaste värdet är för 2021.

Planlagd mark för företagsetableringar understiger nu målet om minst 15 hektar. Av den tillgängliga ytan är det endast cirka 10 hektar som utan anläggande av ny väg är möjlig att etablera på. Om de planlagda vägarna anläggs har vi tillgänglig mark för etableringar de kommande fyra åren, givet nuvarande etableringstakt.

Arbetsmarknad

Minskningen av andel som börjat arbeta eller studera efter arbetsmarknadsenhetens insatser beror på att målgruppen har förändrats över tid där vi ser att deltagarna behöver mer stöd för att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden. Många har ingen utbildning alls eller låg utbildningsnivå. Gällande

studier överlag har deltagarna ofta behövt ta studielån för att utbilda sig vilket kan vara avskräckande. Den reguljära arbetsmarknaden har idag ofta ett behov av arbetskraft med högre utbildning än Jobbcentrums målgrupp.

Under 2022 gjordes en särskild budgetsatsning på Jobbcentrum, där personalresurser har förstärkts för att möta behoven ännu bättre och stötta deltagarna till egen försörjning. Framöver kommer samverkan med Arbetsförmedlingen gällande arbetsmarknadsutbildningar utvecklas vilket förhoppningsvis kommer att öka intresset för att studera med bibehållet aktivitetsstöd. Även samverkan med vuxenutbildningen kommer att förstärkas under 2023 i och med satsningen Jobbspåret.

Tjänste- och handelsutbud

Uppdaterade värden för 2022 avseende handelsindex och butiksutveckling är ej tillgängliga vid rapporteringstillfället. Butikutveckling i % visar hur antalet butiker förändras mellan åren. Under 2019 ökade antalet butiker med 6%, under 2020 minskade det med 9% och under 2021 har minskningen fortsatt.

Möjlighet för lokala företag att delta i upphandlingar

Samarbetet mellan näringslivsenheten och upphandlingsfunktionen fortsätter som ett led i att nå ut till kommunens lokala företag. Under 2022 har ett nytt avtal skrivits med lokala företag samt fyra företag har hämtat ut upphandlingsunderlag. Förändringen kan delvis härröras till typen av upphandlingar som genomfört under 2022 sen är tolkningen av lokala företag i detta nyckeltal strikt tolkat så bara företag med bolagssäte i Hallstahammars räknas som lokala företag.

Kommunen som arbetsgivare

HME står för Hållbart Medarbetarengagemang och är ett index på 0-100 som mäter Ledarskap, Motivation och Styrning. Hallstahammars kommun som helhet har 2022 ett totalt HME-index på 80,0. HME-värdet är detsamma för såväl kvinnor som för män. Det genomsnittliga HME-indexet för samtliga kommuner som rapporterat i Kolada är 80,0 vilket innebär att Hallstahammars kommun ligger precis på genomsnittet för landets kommuner.

Sammanfattning mål 2

Målet bedöms som helhet som delvis uppfyllt. Ett av fem områden bedöms som grönt, resterande som gult. Trenden bedöms dock som negativ utifrån nuläget. Vi backar gällande företagsklimat och planläggning för verksamhetsetableringar, samt utmaningar inom Jobbcentrum verksamhet. Prognosen för måluppfyllelse är osäker och är till största del beroende av hur företagsklimatet och företagandet utvecklar sig.

Ökat miljöansvar

I detta mål sätter kommunfullmäktige fokus på kommunens miljöansvar. Målet innehåller sju målområden som sätter fokus på hållbarhet, naturmark, ekologisk hållbarhet och biologisk mångfald. Kommunens vatten- och energianvändning är central, och även att kommunen kan påverka miljö och klimat genom att upphandlingar har ett miljö- och hållbarhetsperspektiv.

Område	Indikator	Mål	2021	2022
Hållbara orter och landsbygd	Antal årligen färdigställda hyresrätter, bostadsrätter och småhus i kommunen, inkl. per tätort	Ökning	163	90
	Antal markanvisning där hänsyn till behovet av blandad bebyggelse har tagits	Ökning	1	1
	Nyttjandet av lokal kollektivtrafik	Ökning		143 977
	Nyttjandet av regional kollektivtrafik	Ökning		393 110
	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel %	Ökning	82%	83,5%
	Antal objekt med möjlighet till fullsortering av avfall. Andel utförda i förhållande till genomförandeplanen.	Ökning	0	5%
Naturmark och gröna ytor i närmiljö	Närhet till rekreationsområde/rörelse kopplat till grönstrukturplanen	Ökning	94 %	93 %
Bevara och stärka befintliga ekosystem och ekosystemtjänster	Process för kvalitetssäkring av arbete som stärker biologisk mångfald och ekosystemtjänster i samverkan med grönstrukturplan	Process	Pågår	Pågår
	Process för utvecklade arbetssätt och uppföljning (hållbarhetsbokslut eller liknande) kring ekologisk hållbarhet	Process	Pågår	Pågår
Hållbar vattenhantering	Process för framtagande av översiktsplan med säkerställande av kvalitet, tillgång och riskminimering kring vattenfrågor	Process	Ej påbörjad	Påbörjad
	Föreningshalter minskar årligen (förbättra slammets kvalitet för att få det mer attraktivt för åkermark. Mängden kemikalier i slammet ska minska)	Ökning	se nedan	se nedan
Effektiv vattenanvändning	Mängd debiterat vatten av den totala mängden producerat vatten, vi ska nå branschstandard som är max 20% svinn.	Minskning	26,50%	32%
Fossilfri energi och förnybara energikällor	Årlig användning av fjärrvärme, el och bensen/diesel/HVO, kWh samt CO2-utsläpp.	Minskning	29 GWh	31 GWh
	Energiförsörjning. Installerad effekt för elgenerering (kW)	Ökning	49,58	49,58
	Minskad energianvändning i kommunens fastigheter. Nyckeltal kWh/m ² Atemp	Minskning	212	216
Upphandling	Process för framtagande av kvalitetssäkring kring hållbarhetskrav i upphandling	Process	Klart	Klart
	Avtalstrohet på de upphandlingar där miljökrav är ställda	Ökning	i.u.	-
	Andel inköp av livsmedel med Sverige som ursprungsland	Ökning	65%	73%

Hållbara orter och landsbygd

	2021	2022
Hallstahammar	122	77
Kolbäck	41	8
Strömsholm	0	5

Ovanstående tabell visar att antalet färdigställda bostäder har minskat under 2022 jämfört med 2021. Nuvarande bostadsförsörjningsprogram anger en takt på 50-100 nya bostäder per år så siffrorna för 2022 är fortfarande höga och ligger inom intervallet i bostadsförsörjningsprogrammet. Av de bostäder som byggs ligger tonvikten på äganderätter och hyresrätter. För att få en större blandning av upplåtelseformer behöver antalet bostadsrätter öka på marknaden.

Gällande resande med kollekttrafiken fanns ingen statistik för 2021 att tillgå vid redovisningstillfället. Resandet 2022 är en klar ökning mot pandemiåret 2020, men ändå cirka 20 % färre resande än ett normalår som 2019 var, vilket visar att resandet med kollektivtrafiken ej har återgått till det gamla normala.

Genomförandegraden påverkas av att projektet pausades i maj 2022 efter ett beslut i tekniska nämnden.

Bevara och stärka befintliga ekosystem och ekosystemtjänster

Arbetet pågår och utvecklas i enlighet med Strategi och ramverk för hållbar utveckling. En översyn och ändrad inriktning har påbörjats av den ekologiska dimensionen för att ta fram en förenklad struktur för program för de tre hållbarhetsdimensionerna.

Det finns framtagna checklistor för ekologiska värden i detaljplaneringen som nu används i pågående detaljplanearbeten. Arbetet med grönstrukturplanen pausades efter valet i väntan på att en ny majoritet och en ny politisk styrgrupp skulle formuleras. Arbetet kommer att återupptas i början av 2023.

Hållbar vattenhantering

Mängden kemikalier i slam minskar på de flesta delarna och ligger under gränsvärdet på samtliga.

Tungmetaller i slam mg/kg	Gränsvärde	2020	2021	Förändring
Bly	100	23	23,75	0,75
Kadmium	2	0,82	0,77	-0,05
Koppar	600	300	292,5	-7,5
Krom	100	35	35,7	0,7
Nickel	50	32	33,3	1,3
Zink	800	500	467,5	-32,5
Kvicksilver	2,5	0,55	0,4	-0,15

Effektiv vattenanvändning

Mängden ”spill” (odebiterat) vatten uppgår år 2022 till 32%. En stor orsak till den ökade mängden jämfört med 2021 är att VA-utbyggnaden i Berg krävt omfattande spolningar av dricksvattennätet för att säkerställa att vattnet uppfyller gällande krav. Det finns även en känd läcka i Hallstahammar som inte varit möjlig att positionera, arbete fortgår med positionering och åtgärd.

Fossilfri energi och förnybara energikällor

Elanvändningen har minskat men fjärrvärmeanvändningen har ökat markant då Kanthal flyttat ut från Västra fabriken och all förbrukning landar nu på kommunen. I beräkningen tas även area-utökningen för Västra fabriken med, så ökningen på 4 kWh till 216 kWh/m²,år är liten men det är långt kvar till målet om 150 kWh/m²,år.

Ingen ny installerad effekt av förnybara energikällor under 2022, men solpaneler kommer under 2023 att uppföras på Ädelstenen samt nya Näslundsskolan.

Upphandling

Framtagande av kvalitetssäkring är klart. Samtliga upphandlingar där upphandlingsenheten är med använder upphandlingsmyndighetens kriterier för hållbara upphandlingar. Ny upphandlingspolicy och riktlinjer för upphandling är framtagna under 2022 där miljökrav och hållbarhetskrav förtydligats. Andelen inköp av svenska livsmedel ökade under 2022.

Sammanfattning mål 3

Målet bedöms som helhet som delvis uppfyllt, med en svagt positiv trend. Arbetet kring miljökrav och hållbarhetskrav i upphandlingar, samt inköp av svenska livsmedel har tagit tydliga steg framåt. Processer är igång kring arbetssätt för att stärka biologisk mångfald i samhällsplaneringen och kring ett heltäckande hållbarhetsprogram. Dock ökar energianvändningen och svinnet av dricksvatten. Arbetet går i riktning mot måluppfyllelse, men prognosen är ändå att vi inom perioden inte kommer att nå ändra fram.

En god livskvalitet och hållbar samhällsplanering

Målet en god livskvalitet och hållbar samhällsplanering tar fokus på att det ska finnas förutsättning att skapa ett gott liv med hög livskvalitet i alla kommunens delar. Detta mäts genom åtta målområden som tar fokus på en hållbar samhällsplanering, en upplevelse av trygghet, en god livskvalitet för våra äldre och andra medborgare, ett inkluderande natur-, kultur och friluftsliv, turism och även möjligheten att resa kollektivt så väl inom kommunen som regionalt.

Område	Indikator	Mål	2021	2022
Hållbar samhällsplanering	Antal årligen färdigställda hyresrätter, bostadsrätter och småhus i kommunen, inkl. per tätort	Ökning	163	90
	Antal markanvisning där hänsyn till behovet av blandad bebyggelse har tagits	Ökning	1	1
	Process för framtagande av modell och förslag till införande av 1% regeln (en procent vid ny-, om- och tillbyggnad ska avsättas för konstnärlig gestaltning)	Process	Beslutad	Klar
Jämlika levnadsvillkor	Skillnad i ohälsotal i kommunens områden med störst differens (antal dgr/försäkrad 16–64 år)	Minskning	20 dgr	22 dgr
	Ojämlighetsindex Segregationsbarometern" (skala från 0–100 där värdet 0 innebär ingen segregation och värdet 100 innebär total segregation)	Minskning	ny	43,3
	Segregationsbarometern: Andel av befolkningen i kommunen som bor i områden med socioekonomiska utmaningar. Mäter andel av befolkningen som bor i områdestyp 1 eller 2	Minskning	ny	32,2
Bredbandsutbyggnad	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel %	Ökning	82,20%	83,50%
Trygghet	Medborgarnas upplevelse av trygghet i sitt bostadsområde när det är mörkt ute (andel som svarat mycket eller ganska trygg)	Ökning	72,80%	78,80%
God livskvalitet	Andel av befolkningen inom tätort som har mindre än 300 m till närmaste grönområde	Ökning	94%	93%
	Nöjdhet, helhetssyn hemtjänst	Ökning	88%	87%
	Nöjdhet, helhetssyn särskilt boende	Ökning	91%	89%
	Brukarbedömning trygghet gruppboende LSS	Ökning	71%	95%
Inkluderande natur-, kultur- och friluftsliv	Process för att utveckla kulturgaranti för barn/skolelever	Process	Pågår	Pågår
	Process för analys av KFFs verksamheter ur ett tillgänglighets- och inkluderingsperspektiv	Process	Ej påbörjad	Ej påbörjad
	Antal samverkansprojekt med andra aktörer	Ökning	65	180
Attraktivitet genom besöksnäring, turism, natur- och kulturutbud	Process för framtagande av attraktionsstrategi	Process	Klar	Klar
	Gästnätter	Ökning	64 900	
Kollektivtrafik	Nyttjandet av lokal kollektivtrafik	Ökning		143 977
	Nyttjandet av regional kollektivtrafik	Ökning		393 110

Hållbar samhällsplanering

Se målet för ökat miljöansvar.

Under 2021 beslutade kommunfullmäktige att införa den så kallade 1% regeln, som innebär att vid ny-, om- och tillbyggnad av fastigheter ska 1 % av medlen avsättas för konstnärlig utsmyckning. Nu ska en handlingsplan tas fram för att säkerställa implementering och genomförande.

Jämlika levnadsvillkor

Ohälsotalet för kommunen som helhet ligger relativt stabilt över tid. Skillnaderna är dock relativt stora mellan olika områden i kommunen och ökar också något mellan 2020 och 2021 (som är det senaste värdet). Lägst ohälsotal har Duvhällarna med 13 dagar och högst har området Centrum med 35 dagar. Områden med högt ohälsotal ligger i regel högt även på andra socioekonomiska variabler vilket talar för att det finns en viss segregation kopplat till hälsa. I samtliga områden utom Borgåsund har kvinnor högre ohälsotal än män.

Ojämlighetsindex mäter graden av segregation i kommunen på en skala 0–100, där 0 innebär ingen segregation och 100 total segregation. Hallstahammar har 43,3 för 2020 som är det senaste värdet. Det skedde en minskning under 2015-2017, men vi kan nu se en ökning av segregationen över åren 2018-2020. När det gäller hur stor del av befolkningen i Hallstahammars kommun som bor i områden med socioekonomiska utmaningar visar det senaste värdet för 2020 att 32,2 % av befolkningen bor i områden med socioekonomiska utmaningar. Det rör områdena Nibble-Lövboås och södra Barnängen. Det är en svag minskning från 2019 (32,5 %).

Bredbandsutbyggnad

Ingen uppdaterad statistik ännu för helåret 2022. Sedan 2015 har tillgången till bredband gått från 51,5 % till 83,5 % för 2021. Tydligt att ökningstakten stannat av under senare år, vilket beror på att utbyggnaden nu gått över till områden med mer gles bebyggelse samt efteranslutningar i tätorterna. Från 2018 till 2024 pågår landsbygdsatsningen som blir en viktig del i att uppnå de nationella målen.

Trygghet

Förbättring avseende trygghet fortsätter även 2022 i SCB:s medborgarundersökning. När det gäller upplevda tryggheten när det är mörkt ute har vi gått från 56 % (2019) till 78,8 % (2022) och ligger nu strax under snittet för riket. Trygghetsområden som får lägre resultat och som kan dra ner den upplevda tryggheten som helhet är upplevda problem kring narkotikahandel, skadegörelse och klotter och den polisiära närvaron i kommunen.

God livskvalitet

Helhetssynen på hemtjänsten har legat stabilt på ett högt resultat över tid och 2022 blev resultatet 87% mycket nöjda eller ganska nöjda kunder. Jämfört med andra hamnar Hallstahammar ändå i mitten av rankingen eftersom hemtjänstkunderna generellt i kommunerna är nöjda. För att hamna bland de 25% med bäst resultat krävs 92%.

Särskilt boende i Hallstahammar har generellt ett mycket bra resultat på brukarundersökningen 2020 och 2022, och ligger bland de 25% av kommunerna med bäst resultat på nöjdhet/helhetssyn.

På frågan om brukaren i gruppboende känner sig trygg med alla i personalen svarar 95% att de gör det. Resultatet har förbättrats år från år och har gått från en svag placering i kommunranking 2020 till medel 2021 och topp 2022.

Inkluderande natur-, kultur- och friluftsliv

Nystart av skolornas kulturombud inleddes under året vilket på sikt bidrar till ett mer tillgängligt och inkluderande kulturutbud samt kulturverksamhet i kommunens grundskolor. En analys av verksamheter ur ett tillgänglighets- och inkluderingsperspektiv kommer förmodligen inte att kunna genomföras på grund av resursbrist.

Attraktivitet genom besöksnäring, turism, natur- och kulturutbud

Under 2022 har arbetet fortsatt med Attraktionsstrategin och ett aktivt arbete har bedrivits i Attraktionsrådet och tillhörande styrgrupp. Arbete har varit fokuserat på att arbeta med prioriterade områden som - Samverkan och arbetsformer, - Produktutveckling, - Marknadskommunikation. Webbplatsen Visit Hallstahammar är under utveckling.

Antalet gästnätter ökar med 20 % för perioden januari till oktober 2022. Resultat för hela 2022 kommer först under april 2023.

Sammanfattning mål 4

Målet som helhet bedöms som gult och därmed delvis uppfyllt. Trenden bedöms dock som positiv på helheten, då flera av nyckeltalen rör sig i rätt riktning. Det finns dock relativt stora utmaningar att nå måluppfyllelse fullt ut på detta mål, då flera av indikatorerna kopplat till jämlika levnadsvillkor, trygghet och resande med kollektivtrafik är komplexa och svåra att direkt påverka som kommun. Prognosen blir utifrån nuläget att vi ej kommer att nå måluppfyllelse fullt ut på detta mål.

Hållbar ekonomi

Detta mål har två målområden, hållbar ekonomi och intern ekonomi. Området hållbar ekonomi inkluderar samverkan med civilsamhället och kommunen som turistmål. Området ”intern ekonomi” är kommunfullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning och har till uppgift att kommunen ska ha en ekonomi i balans.

Område	Indikator	Mål	2021	2022
Hållbar ekonomi	Process för utvecklade arbetssätt för samverkan med civilsamhälle	Process	Pågår	Pågår
	Process för framtagande av attraktionsstrategi	Process	Klar	Klar
Intern ekonomi	Kommunens soliditet exklusive ansvarsförbindelsen ska överstiga 40%	>=40%	56,8%	55%
	Koncernens soliditet inklusive pensionsåtagande ska överstiga 20%	Ökning	30,1%	29,9%
	Kommunens resultat, enligt resultaträkningen, ska överstiga 2 % av skatteintäkter och statsbidrag	>=2%	13,76%	-0,70%
	Verksamheternas resultat exklusive kostnader för gamla pensioner (inklusive löneskatt) ska vara positivt		+70,2	+79,5
	Kommunens takbelåning (skuldtak) ska under en rullande fyraårsperiod maximalt uppgå till 80% av tillgängliga medel från skatter och generella statsbidrag.	<=80%	49,1%	50,1%
	Över en rullande fyraårsperiod får max 50% av skattekollektivets investeringar vara lånefinansierade. Avgiftskollektivets investeringar (vatten, avlopp, stadsnät samt exploateringar som ska täcka sina kostnader genom försäljning) får fullt ut lånefinansierats	<=50%	0,00%	0,00%
	Hallstahammars kommun ska aktivt implementera hållbara investeringar. Kommunens värdepappersportfölj ska präglas av ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet samt främja omställningen till ett fossilfritt samhälle. Värdepapper ska vara godkända ur hållbarhetsperspektiv	Ökning		-

Hållbar ekonomi

Attraktionsstrategin är klar och attraktionsrådet är igång.

Intern ekonomi

Soliditeten försvagas under 2022 och härrör framförallt till ett svagare resultat än 2021. Detta gör även att koncernens soliditet minskar. Den svaga utvecklingen på värdepappersmarknaden är enskilt största bidragande faktorn. Med en normal värdepappersutveckling så hade soliditeten stärkts även 2022.

Samma orsak gör även att resultatet som andel av skatter och generella statsbidrag inte når resultatmålet. För 2022 uppgår resultatet till -0,7% av skatter och statsbidrag. Verksamheternas resultat exklusive pensionskostnader från tidigare än 1998 stärks mellan 2021 och 2022. Resultatet där är 9,3 miljoner högre än 2021.

Takbelåningen ökar något men härrör mer från att kommunen nu har avtal om refinansiering av befintliga lån hos Kommuninvest. Låneskulden totalt har ökat med 26,8 miljoner mellan 2021 och 2022. Utifrån nuvarande investeringsplan kommer dock belåningsgraden öka under kommande år. Sett till en rullande fyraårsperiod är dock samtliga skattefinansierade investeringar finansierade med egna medel framför allt genom värdepappersportföljens historiska utveckling.

Efter de omplaceringar som gjordes under 2021 i värdepappersportföljen så är samtliga innehav godkända ur ett hållbarhetsperspektiv.

Sammanfattning mål 5

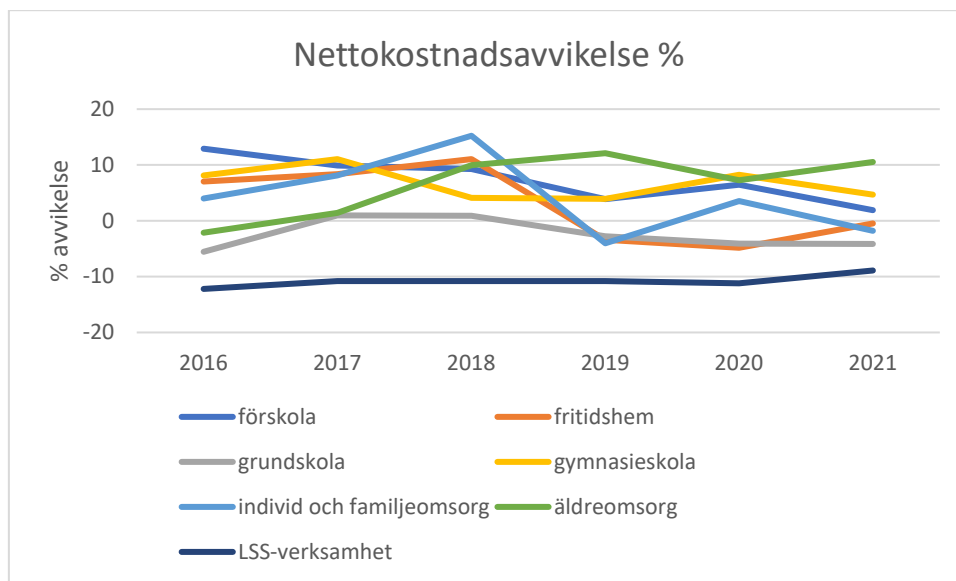
Mål 5 bedöms som uppfyllt trots ett egentligen för lågt resultat i förhållande till skatter och statsbidrag. Denna bedömning görs på grund av att det som påverkat negativt är orealiserade förluster på värdepapperna.

Uppföljning god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige beslutade i december 2021 om en ny riktlinje för god ekonomisk hushållning. Inriktningen i denna riktlinje är på längre sikt uppemot 10 år. Vid utvärdering vid utgången av 2022 blev utfallet så här:

God ekonomisk hushållning	Utfall 2022
Finansiell inriktning för kommunkoncernen	
Soliditet över 20% för koncernen	29,9%
Finansiell inriktning för kommunen	
Resultatet ska uppgå till minst 2% av skatter och statsbidrag över en rullande 10 års period	4,6%
Egenfinansieringen av skattekollektivets investeringar ska vara minst 50% över en rullande 10 års period	21%
Verksamheternas resultat exklusive kostnader för gamla pensioner (inklusive löneskatt) ska vara positivt	79,3
Det långsiktiga målet för de större verksamheterna är att närma sig sin verksamhets referenskostnad	Se nedan

Nettokostnadsavvikelse utveckling:

Referenskostnaden bygger på kostnadsutjämnningen och indikerar vad respektive verksamhet borde ha för nettokostnad, enligt kostnadsutjämnningssystemet, om kommunen bedriver den verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. Att då titta på nettokostnadsavvikelsen som då beskriver vad kommunens verksamheter kostar i förhållande till sin referenskostnad ger en indikation om hur kostnadseffektiv kommunens verksamheter är.

Nettokostnadsavvikelsen för äldreomsorgen har mellan 2020 och 2021 fått en rekyl uppåt igen efter nedgången mellan 2019 och 2020. Äldreomsorgen ökar sin nettokostnadsavvikelse med 3,21%-

procentenheter till en avvikelse på +10,5%. Sett ur ett längre perspektiv så ligger nu avvikelsen på samma nivå som 2018. Fritidshemmen som 2020 låg på en låg nivå har till 2021 ökat och ligger nu väldigt nära sin nettokostnadsavvikelse på -0,46%. Förskolan, gymnasiet och individ och familjeomsorgen minskar alla tre sin nettokostnadsavvikelse efter ökningen till 2020. Grundskolan ligger nästintill oförändrat sen 2021 på en nettokostnadsavvikelse på -4,16%. LSS-verksamheten har under lång tid legat på en väldigt låg nivå i förhållande till sin referenskostnad. För 2021 så närmar sig LSS-verksamheten sin referenskostnad något med en ökning från -11,2% 2020 till -8,9% 2021.

Internkontroll

För 2022 har följande områden varit föremål för internkontrollen.

Uppföljning avtalstrohet

Granskning av om kommunfullmäktiges riktlinjer för inköp och upphandling efterlevs. Kontrollpunkten består av fyra delar:

- Avtalstroheten
- Efterlevs riktlinjerna för inköp och upphandling
- Granskning vilka som skriver på leasingavtal
- Att leverantörer betalat skatter och avgifter.
- Öka tillgängligheten för att gällande avtal

Avtalstroheten under 2022 har ökat till 91% på fakturatotalen. Undantas köpta platser och samma kontroll enbart görs på fakturor som avser varor och tjänster så är avtalstroheten 88%. Detta utfall kan jämföras mot 2021 när avtalstroheten var nere på 73% som var lägsta uppmätta avtalstroheten; 2020 var avtalstroheten 85,7% och 2019 81,5%.

Under 2022 har ny riktlinje och policy för upphandlingsverksamheten beslutats. Fokus under 2023 kommer därför vara att göra dessa kända ut i verksamheterna och börja arbeta enligt de nya riktlinjerna.

Under 2022 har 6 nya operationella leasingavtal ingåtts. Tre av dessa är IT-utrustning till skolan, paddor till eleverna. Avtalen är tecknade enligt gällande delegationsordning men från och med 2023 kommer inga nya leasingavtal tecknas för detta avtalsområde. Två avtal har tecknats av kommunstyrelseförvaltningen, en kaffemaskin till kundcenter och ett bilbatteri till en elbil. Båda dessa är tecknade i enlighet med delegationsordningen. Ett leasingavtal gällande personlarm har tecknats av äldreomsorgen. Detta avtal är inte tecknat i enlighet med delegationsordningen utan har tecknats direkt utav verksamheten.

Hallstahammars kommun har hjälp av företaget Inyett för att kontrollera kommunens utgående betalningar. 2022 fastnade 2 betalningar för att leverantören saknade F-skatt samtliga kontrollerades och samtliga betalningar stoppades och leverantören kontaktades för att antingen åtgärda bristen på F-skatt eller också drogs skatt av från betalningen. Kontroll är även gjord på leverantörernas skuldrating. I nästan samtliga fall var fakturorna av engångskaraktär och föranledde ingen extra åtgärd.

Tillgänglighet telefoni

Ingen extern mätning av tillgänglighet telefoni har genomförts under 2022 på grund av att vi är på väg in i att delta i en nationell modell för servicemätning som SKR tagit fram. Utifrån telefonisystemet kan vi se när det gäller tillgängligheten 2022 för samtliga telefonabonnemang att 56% av samtalen besvarades, 8 % blev obesvarade och 35 % omstyrda. Ett omstyrt samtal innebär att kunden valt komma åter till kundcenter eller prata in i röstbrevlåda. När ett samtal blir omstyrt är numret obesvarat eller hänvisat.

Delegationsordning och underskriftsbemyndigande

Syftet är att se över och försöka förenkla och öka tillgängligheten. Inga direkta insatser har genomförts under 2022 på grund av vakanser inom nämndkansliet. Området tas med till internkontrollplan 2023.

Översyn av internkontroll i samband med införande av Stratsys

Processen för internkontrollen ska arbetas in i det nya IT-stödet för verksamhetsstyrning. I samband med det ska en översyn göras i syfte att förenkla rapportering mm. Arbetet har inletts, men kommer att fortsätta att färdigställas under 2023.

Ekonomisk ställning

Den ekonomiska ställningen utgår från kommunkoncern perspektivet med nedborring till skattefinansierade, taxefinansierade och affärsdrivande verksamheter där det är relevant. Jämförelser med riket görs för den kommunala koncernen. I detta avsnitt presenteras siffrorna brutto, det vill säga innan rensning från interna poster och koncerninterna elimineringar.

Resultatutveckling

Utvärderingen av årets resultat har som syfte att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader. Inte bara för innevarande år utan även över tid. Siffrorna här är inklusive interna poster.

De senaste 5 åren har samtliga år uppvisat positiva resultat. 2022 uppgår koncernresultatet till +2,9 miljoner kronor vilket är betydligt sämre än föregående år. Detta kan dock förklaras att 2021 så hade kommunen stora realiserade vinster på kommunens värdepapper medan börsen svängt tillbaka under 2022 och då uppvisar kommunen istället stora realiserade förluster. Jämfört med föregående år så har resultatet försämrats med 160,5 miljoner kronor. I förhållande till koncernens kostnader så uppgår resultatet till 0,2% 2022, medelvärdet för de senaste 5 åren är 3,8%.

Årets resultat miljoner kronor	2022	2021	2020	2019	2018
Koncernen	2,9	163,6	76,9	70,6	2,9
Skattefinansierad verksamhet	-7,2	145,2	55,0	57,0	-15,3
Taxefinansierad verksamhet	-1,2	-1,1	1,2	-0,1	2,0
Affärsdrivande verksamhet	11,3	19,6	20,7	13,7	16,3
Kommunen	-8,2	151,9	64,9	64,1	3,8
<i>Koncernens resultat i förhållande till kostnaderna</i>	<i>0,2%</i>	<i>9,5%</i>	<i>4,8%</i>	<i>4,3%</i>	<i>0,2%</i>
<i>Resultat för skattefinansierad verksamhet i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag</i>	<i>-0,6%</i>	<i>13,2%</i>	<i>5,3%</i>	<i>5,8%</i>	<i>-1,6%</i>

Mellan 2022 och 2021 är det den skattefinansierade delen av koncernen som sänker sitt resultat och uppvisar för första gången sen 2018 ett underskott på -7,2 miljoner kronor. Den taxefinansierade delen av koncernen ligger mer stabilt i förhållande till tidigare men uppvisar även 2022 ett negativt resultat. Den affärsdrivande delen av koncernen uppvisar även 2022 ett positivt resultat men resultatet sjunker med 8,3 miljoner kronor jämfört med 2021. Koncernens totalresultat blev +2,9 miljoner kronor vilket är 160,8 miljoner lägre än 2021.

För de taxefinansierade verksamheterna (vatten och avlopp) blev resultatet -1,2 miljoner kronor för 2022. I snitt har dessa verksamheter haft ett resultat på +0,2 miljoner kronor de senaste 5 åren. Totalt har VA-kollektivet ett överskott fram till 2022 på +2,3 miljoner och läggs då 2022 års resultat till denna så uppgår VA resultatfond på +1,1 miljoner kronor.

Den affärsdrivande verksamheten uppvisar ett resultat på +11,3 miljoner kronor och fördelas 11,0 miljoner för AB Hallstahem och 0,3 miljoner kronor för kommunens externa uthyrning av fastigheter. Resultatet har i snitt uppgått till 16,3 miljoner kronor per år de senaste 5 åren och årets resultat är 8,3 miljon kronor lägre än förra året.

Kommunens resultat blev -8,2 miljoner kronor och är 160,1 miljoner kronor sämre än föregående år. Kommunens resultat det senaste fem åren uppgår till i snitt 55,3 miljoner kronor per år. Kommunens resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 68,6 miljoner kronor och uppfyller därmed kommunallagens krav på en ekonomi i balans vid årets slut. I och med riktlinjerna för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv (RUR) är förvaltningens förslag att inte avsätta några medel till RUR då denna redan är över den gränsvivå på 5% av skatter och statsbidrag som riktlinjen sätter som tak för RUR. Se mer under rubriken Balanskravsresultat.

Intäkter och kostnader Koncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter (mnkr)	616,1	607,9	610,0	572,9	637,9
-Förändring (%)	1,4%	-0,3%	6,5%	-10,2%	5,6%
Varav exploateringsintäkter	10,9	8,3	8,0	5,4	1,2
Varav riktade bidrag	96,1	102,1	115,7	96,8	134,1
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1 705,2	-1 636,8	-1 596,3	-1 563,8	-1 587,2
-Förändring (%)	4,2%	2,5%	2,1%	-1,5%	3,4%
Varav pensionskostnader	62,3	66,2	52	58,8	50,9
Verksamhetens nettokostnad (mnkr)	-1 089,0	-1 029,0	-986,3	-990,8	-949,4
-Förändring (%)	5,8%	4,3%	-0,5%	4,4%	1,9%
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1 170,7	1 103,7	1 044,7	991,6	956,7
-Förändring (%)	6,1%	5,6%	5,4%	3,7%	2,6%
Varav generella statsbidrag och utjämning	371,9	352,7	333,6	275,2	264,5
Finansnetto (mnkr)	-78,8	88,9	18,5	69,8	-4,4
-Förändring (%)	-188,7%	381,0%	-73,5%	-1676,4%	-118,3%

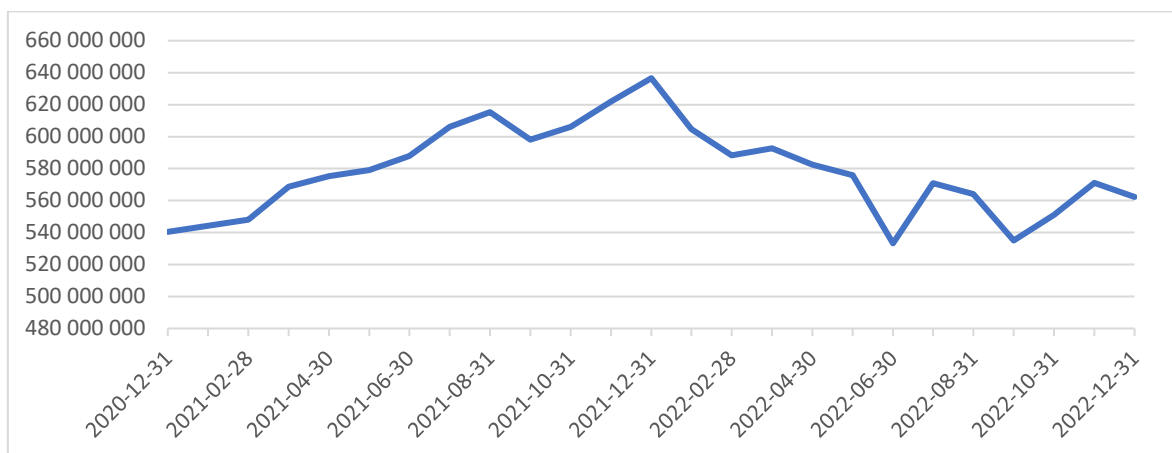
Verksamhetens intäkter har under de senaste fem åren ökat med i snitt 0,6 % per år och mellan 2021 och 2022 ökade intäkterna med 1,4 % som motsvarar 8,2 miljoner kronor. Detta samtidigt som de riktade statsbidragen som sjunkit mellan åren. Dessa låg 2021 på 102,1 miljoner kronor och 2022 låg dessa på 96,1 miljoner kronor. Största förklaringen är att under perioden 2020-2021 mottag kommunen stora statsbidrag för pandemi-relaterade kostnader. 2020 delades 8,3 miljoner ut och 2021 delades 5,9 miljoner ut och 2022 har dessa ersättningar helt utgått. Övriga intäkter har däremot ökat mellan 2021 och 2022. Det som särskilt sticker ut är taxor och avgifter som 2021 hade en nedgång men som under 2022 ökat och nu ligger på en högre nivå än 2020. Verksamheternas kostnader har ökat jämfört med 2021. Dessa har ökat med 4,2%. Däremot sett ur ett längre perspektiv så har kostnaderna ökat med ungefär 2,1% per år. De stora ökningarna kan ses inom framförallt inom el-, värme- och drivmedelskostnaderna som mellan 2021 och 2022 ökade med 32% detta motsvarar en kostnadsökning på 10 miljoner kronor.

Skatter och statsbidrag uppgick till 1 170,7 miljoner kronor och är en ökning med 6,1 % jämfört med föregående år. I snitt så har skatter och statsbidrag ökat med 4,7 % per år. 2020 fick kommunen stora tillskott bland de generella statsbidrag som ersättning för eventuell nedgång i skatteintäkterna på grund av covid-19. Dessa ligger kvar även 2021 och 2022 men trappas ned för varje år. Skatteintäkterna blev dock inte speciellt påverkade utan blev i nivå med ett normalår. Detta gör att under 2022 så fick kommunen tillbaka en del av den nedsättning som kostnadsfördes i bokslut 2021. Under 2022 så har det även kommit generella statsbidrag för minskat antal timanställda undersköterskor och utökad bemanning av sjuksköterskor dessa två bidrag uppgår till totalt 26,9 miljoner kronor varav 6/18-delar ska hänföras till 2022 vilket motsvarar ungefär 9 miljoner kronor.

Finansnettot fick sig en ordentlig törn under 2022. Inte nog med att börsen gick dåligt så sköt räntekostnaderna iväg då Riksbanken under 2022 höjde styrräntan från 0% till 2,5%. Nedan visas en

graf över hur värdet på värdepappersportföljen utvecklats sig från början av 2021 till slutet av 2022. Där syns tydligt hur värdet arbetade sig upp under 2021 för att nå en topp precis lagom till årsredovisningen 2021. Sen dess har värdet dalat, rekylat upp, dalat igen och sen i slutet av 2022 sluta bättre än det var vid halvårsskiftet när botten var. Som mest var värdet 636,5 miljoner kronor och som minst var de värda 533 miljoner kronor men slutade på 562 miljoner kronor så 20 miljoner kronor bättre än vid ingången av 2021.

Men det är inte bara marknadsvärderingen av kommunens värdepapper som påverkar finansnettot negativt. Höjningen av styrräntan har gjort att koncernens räntekostnader ökat med 18% från 15 miljoner till 17,7 miljoner kronor. För kommunens del har räntekostnaden ökat med 138% från 2,3 miljoner till 5,5 miljoner kronor. Detta samtidigt som koncerns totala skuldsättning ökat från 1 541,5 miljoner kronor till 1 601,2 miljoner kronor.

Totalt för koncernen så ökar samtliga intäkter, inklusive skatter och statsbidrag, med 4,3% eller 75,2 miljoner kronor samtidigt som kostnaderna ökar med 4,2% eller 68,3 miljoner kronor. Detta gör att bortser man från finansnettot så går koncernen +81,6 miljoner kronor men med finansnettot och orealiserade förluster blir koncernresultatet bara +2,9 miljoner kronor.

Nedanstående tabeller är uppställda utifrån verksamhetsperspektivet och kan därför skilja från nämndperspektivet. Nämndperspektivet visas i avsnittet Driftredovisning.

Intäkter och kostnader					
Skattefinansierad verksamhet	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter (mnkr)	370,6	370,2	374,3	348,9	413,4
-Förändring (%)	0%	-1%	7%	-16%	7%
Kostnader exkl finansnetto (mnkr)	-1 481,4	-1 430,1	-1 397,1	-1 367,9	-1 396,5
-Förändring (%)	4%	2%	2%	-2%	6%
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1 170,7	1 103,7	1 044,7	991,6	956,7
-Förändring (%)	6%	6%	5%	4%	3%
Finansnetto (mnkr)	-67,0	101,4	33,2	84,3	11,1
-Förändring (%)	-166%	206%	-61%	663%	-74%
Resultat	-7,2	145,2	55,0	57,0	-15,3
per verksamhet					
Äldreomsorg					
Intäkter (mnkr)	48,2	52,2	47,0	37,6	40,0
Kostnader (mnkr)	-275,1	-279,2	-271,3	-265,5	-258,1
Nettokostnader (mnkr)	-227,0	-227,0	-224,3	-227,9	-218,1
Personer med funktionsnedsättning					
Intäkter (mnkr)	21,1	30,1	32,7	28,9	28,9
Kostnader (mnkr)	-140,9	-137,0	-139,6	-142,8	-143,7
Nettokostnader (mnkr)	-119,8	-106,9	-106,9	-114,0	-114,8
Individ- och familjeomsorg					
Intäkter (mnkr)	4,4	5,5	6,1	7,8	10,2
Kostnader (mnkr)	-61,8	-66,4	-68,4	-67,0	-70,8
Nettokostnader (mnkr)	-57,4	-60,9	-62,3	-59,2	-60,5
Särskilt riktade insatser					
Intäkter (mnkr)	21,8	21,2	27,5	33,2	60,4
Kostnader (mnkr)	-29,1	-26,5	-29,3	-31,6	-57,0
Nettokostnader (mnkr)	-7,3	-5,3	-1,8	1,7	3,3
Förskola					
Intäkter (mnkr)	26,8	25,3	24,6	23,1	22,8
Kostnader (mnkr)	-165,1	-159,6	-154,5	-151,3	-149,5
Nettokostnader (mnkr)	-138,3	-134,2	-129,9	-128,3	-126,7
Grundskola					
Intäkter (mnkr)	31,9	28,9	27,0	25,1	26,2
Kostnader (mnkr)	-232,4	-208,2	-201,6	-194,7	-190,0
Nettokostnader (mnkr)	-200,6	-179,3	-174,6	-169,6	-163,7
Gymnasie- och vuxenutbildning					
Intäkter (mnkr)	5,9	11,0	9,9	6,8	10,0
Kostnader (mnkr)	-93,4	-94,4	-93,6	-89,1	-87,2
Nettokostnader (mnkr)	-87,5	-83,4	-83,7	-82,3	-77,2
Kultur- och fritidsverksamhet					
Intäkter (mnkr)	6,8	6,2	4,5	6,5	7,0
Kostnader (mnkr)	-51,8	-47,3	-44,9	-45,0	-43,3
Nettokostnader (mnkr)	-45,0	-41,1	-40,3	-38,5	-36,3
Övrig skattefinansierad verksamhet					
Intäkter (mnkr)	203,7	189,8	194,8	180,0	207,9
Kostnader (mnkr)	-431,7	-411,6	-393,8	-380,9	-396,9
Nettokostnader (mnkr)	-228,0	-221,8	-199,1	-200,9	-189,0

2022 visar på en kostnadsökning som är större än tidigare år. För 2022 ökade kostnaderna med 4,2% (69 miljoner kronor), i snitt ökade kostnaderna med 2,2% per år de senaste 5 åren. Dock med tanke på inflationen så är kostnadsutvecklingen för kommunen ganska måttlig. En förklaring kan vara

avtalsmässiga där vi avtalat fasta priser som ligger still fram till dess att en ny upphandling ska göras. En post som sticker ut är sjuklönekostnaderna som efter en minskning 2021 nu är uppe på samma nivåer som under pandemiåret 2020, 17,3 miljoner kronor. För kommunen ökade personalkostnaderna från 771,9 miljoner kronor 2021 till 782,9 miljoner, en ökning på 11 miljoner kronor. Denna ökning motsvarar en ökning på 1,4% samtidigt fördelades till budget 2022 ut 17,5 miljoner kronor i lönekompensation samt 11,1 miljoner kronor i volymkompensation. Så kostnadsökningen motsvarar 63% av den utfördelade lönekompensationen. Den förklaring som går att utläsa ur nämndernas rapporter är vakanser dels på grund av sjukskrivningar där vikarier inte går att få tag i eller vakanser för att det inte går att rekrytera behörig personal.

Inom äldreomsorgen har intäkterna minskat med 4,0 miljoner kronor och är framförallt minskning av de riktade statsbidragen till äldreomsorgen för ersättning för covid-19-relaterade kostnader. Kostnaderna har under 2022 minskat med 4 miljoner kronor vilket motsvarar minskningen i kostnader som 2021 var märkta som covid-19-kostnader. Personalkostnaderna ökade med 1,7 miljoner kronor (0,8 %). Kostnadsposterna för IT-system och konsultkostnader minskade med 1,5 miljoner kronor och är nu nere på samma nivå som 2020 igen. Kostnaderna för förbrukningsmateriel minskade med 3,4 miljoner kronor och ligger nu närmare den nivån som var innan pandemin. Sammantaget så har nettokostnaden för äldreomsorgen legat helt stilla mellan 2021 och 2022 på 227 miljoner kronor.

Nettokostnaden för personer med funktionsnedsättning har ökat mellan 2021 och 2022 med 12,9 miljoner kronor. intäkterna har minskat med 9 miljoner kronor medans kostnaderna har ökat med 3,9 miljoner kronor. När det gäller intäktsminskningen så kan den helt hänföras till minskade ersättningar från Försäkringskassan gällande LSS-ersättningar. På kostnadssidan så har kostnaderna för köpta platser minskat medans personalkostnaderna ökat. övriga kostnader ligger på ungefär samma nivå som 2021. Sen 2018 går det tydligt att se att detta område minskat på kostnaderna för köpta platser från en högst punkt på 37 miljoner kronor ner till 26,1 miljoner kronor 2022. Samtidigt har lönekostnaderna ökat från 89,4 miljoner till 97,8 miljoner kronor 2022. Så medräknat löne- och prisökningar så har detta område gjort ett bra jobb med att byta dyra externa placeringar mot att själva ta hand om brukarna. Detta arbete har gjort att trots att lönekostnaderna ökar mellan åren så bedrivs nu verksamheten 2022 till lägre kostnad än 2018.

Individ- och familjeomsorgen minskade sin nettokostnad för andra året i rad 2022, sänkningen mellan 2021 och 2022 är 3,5 miljoner kronor. Intäkterna har minskat med 1 miljoner och härrör från minskade riktade statsbidrag och lite lägre hyresintäkter. Kostnaderna har minskat med 4,6 miljoner kronor och härrör nästan uteslutande kostnader för köp av externa platser 3,2 miljoner kronor samt minskade kostnader på försörjningsstöd 1 miljon kronor.

Inom området särskilt riktade insatser (flyktingmottagande och arbetsmarknadsåtgärder) ökar sin nettokostnad från 5,3 miljoner kronor 2021 till 7,3 miljoner kronor 2022 och förklaringen ligger i minskade intäkter för flyktingmottagandet mellan åren. Ökningen är dock väntad och hör till en särskild satsning i Mål och Budget 2022 att få fler i arbete genom Jobbcentrums verksamhet.

Både förskolan och grundskolan ökar sina nettokostnader. Förskolan ökar sin nettokostnad med 4,1 miljoner kronor (3%) och kan hänföras till framförallt personalkostnader som ökat med 2,6% mellan 2021 och 2022. Inom grundskolan är nettokostnadsökningen 21,3 miljoner kronor (12%). Personalkostnaden har ökat med 10 miljoner kronor (6,9%) med 5 miljoner kronor vardera och beror

i båda fallen för högre personalkostnader. Den andra ökningen beror på att skolskjutsarna från 2022 redovisas på rätt verksamhetskod. Dessa har tidigare år ej varit möjliga att särskilja från de övriga kollektivtrafik kostnaderna men efter en ny upphandling 2021 så kan dessa kostnader nu särskiljas. Denna förändring står för 8 miljoner av kostnadsökningen.

Gymnasie- och vuxenutbildningen ökar sina nettokostnader mellan 2021 och 2022 med 4,1 miljoner kronor och detta kan i sin helhet hänföras till minskade riktade statsbidrag till vuxenutbildningen.

Kultur- och fritidsverksamheten ökar mellan 2021 och 2022 sina nettokostnader med 3,9 miljoner kronor. Den största delen av detta kommer från en förändring i ansvarsfördelning mellan kultur och fritid, tekniska förvaltningen och kommunstyrelsen. Där nu kultur och fritid fått utökad budget med 2,2 miljoner kronor och nu köper verksamhet av tekniska förvaltningen.

För övriga skattefinansierade verksamheter har nettokostnaden ökat med 6,2 miljoner kronor. Intäkterna har ökat med 16 miljoner kronor men det mesta kan hänföras till hanteringen av de interna kapitalkostnaderna där de 2021 redovisades som en minskad kostnad istället för en internintäkt. Men utöver interna poster har intäkterna ökat tack vare ökade exploateringsintäkter. På kostnadssidan finns bland annat kommunens ökade elkostnader och den ovan nämnda redovisningsförändringen.

Intäkter och kostnader					
Taxefinanserad verksamhet	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter (mnkr)	39,8	36,0	38,3	34,6	36,9
-Förändring (%)	10,4%	-6,0%	11,0%	-6,4%	5,3%
Kostnader exkl finansnetto (mnkr)	-41,0	-37,2	-37,1	-34,7	-35,0
-Förändring (%)	10,3%	0,1%	7,0%	-0,9%	0,4%
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Förändring (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finansnetto (mnkr)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Förändring (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Resultat	-1,2	-1,1	1,2	-0,1	2,0
Vatten och Avlopp					
Intäkter (mnkr)	39,8	36,0	38,3	34,6	36,9
Kostnader (mnkr)	-41,0	-37,2	-37,1	-34,7	-35,0
Nettokostnader (mnkr)	-1,2	-1,1	1,2	-0,1	2,0

Vatten och avloppsverksamheten visar ett negativt resultat på -1,2 miljoner kronor. Intäkterna har mellan 2021 och 2022 ökat med 3,8 miljoner kronor (10,4%). Samtidigt har kostnaderna ökat med 3,8 miljoner kronor (10,3%). Verksamheten har under 2022 övergått till att bedrivas i Mälarenergi Vatten ABs regi men kommunen är fortfarande VA-huvudman och äger både rör i marken och VA-anläggningarna. Mälarenergi Vatten AB är dock ansvariga för driften av VA-verksamheten.

Intäkter och kostnader	2022	2021	2020	2019	2018
Affärsverksamhet					
Intäkter (mnkr)	205,8	201,6	197,4	189,4	187,5
-Förändring (%)	2%	2%	4%	1%	2%
Kostnader exkl finansnetto (mnkr)	-182,7	-169,6	-162,0	-161,2	-155,8
-Förändring (%)	8%	5%	1%	3%	0%
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Förändring (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finansnetto (mnkr)	-11,7	-12,5	-14,7	-14,5	-15,5
-Förändring (%)	-6%	-15%	1%	-6%	-16%
Resultat	11,3	19,6	20,7	13,7	16,3
Fastighetsverksamhet					
Intäkter (mnkr)	203,6	199,7	195,1	187,2	185,5
Kostnader (mnkr)	-180,8	-167,6	-159,8	-159,0	-153,8
Nettokostnader (mnkr)	22,8	32,1	35,4	28,2	31,7
Övrig affärsverksamhet					
Intäkter (mnkr)	2,2	2,0	2,3	2,3	2,0
Kostnader (mnkr)	-2,0	-2,0	-2,3	-2,2	-2,0
Nettokostnader (mnkr)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

För affärsdrivande verksamheten är det ett något försämrat resultat med -8,3 miljoner kronor. AB Hallstahem fortsätter uppvisa goda resultat på 11,0 miljoner kronor mot 11,8 miljoner 2021. Resultatförsämringen står kommunens fastighetsverksamhet för. Där intäkterna för Västra Fabriken som tidigare hyrdes ut stått tom under 2022. Detta har gjort att hyresintäkterna minskat med 3,7 miljoner kronor. Detta samtidigt som kostnaderna ökat med 2,5 miljoner kronor, el och värme står för 1,7 miljoner kronor.

Budgetföljsamhet

Avvikelse från budgeterat resultat	2022	
	Koncernen	Kommunen
Verksamhetens intäkter (mnkr)	36,1	31,8
Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar (mnkr)	-19,8	-8,5
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	42,3	42,3
Finansnetto (mnkr)	-97,0	-96,0
Resultat	-38,5	-30,4

En del i att förstå årets resultat men också för att bedöma den kommunala koncernens förmåga att planera och genomföra verksamheten enligt plan är att utvärdera budgetföljsamheten. Den kommunala koncernens resultat avviker negativt mot det budgeterade resultatet med -38,5 miljoner kronor. I tabellen framgår att verksamhetens kostnader översteg budget med -19,8 miljoner kronor medan intäkterna översteg budget med 36,1 miljoner kronor.

Intäkternas avvikelse mot budget beror framförallt på exploateringsintäkter +10,9 miljoner kronor, högre intäkter för taxor och avgifter +4 miljoner kronor och 5 miljoner extra i obudgeterade riktade bidrag. Andra poster som påverkar är högre interna intäkter än budgeterat och även högre försäljningsintäkter.

Kostnaderna i koncernen avvek med -19,8 miljoner kronor bland de större negativa avvikelserna finns köp av verksamhet -15,5 miljoner kronor, köp av anläggningsmaterial -3,9 miljoner kronor, lämnade bidrag -2,5 miljoner kronor, el och värme -8,1 miljoner kronor, inköp av förbrukningsmateriel -6,5 miljoner kronor, fordonskostnader -9,2 miljoner kronor och

pensionskostnaderna blev -4,9 miljoner dyrare än budget. Direkta personalkostnader blev dock 44,7 miljoner kronor lägre än budgeterat men även kostnaderna för lokalhyror, 12,8 miljoner kronor, blev lägre än budgeterat. Skatter och statsbidrag blev 42,3 miljoner kronor bättre än budget varav +21,6 kommer bättre skatteutfall än budgeterat och 20,7 kommer från extra generella statsbidrag (fler sjuksköterskor, färre timanställda och skolmiljarden). Finansnettot blev -97 miljoner kronor jämfört med budget och beror förförallt på en ogynnsam utveckling på börsen under i princip hela 2022.

Inom kommunen var avvikelserna mot budgeterat resultat -30,4 miljoner kronor. De väsentligaste avvikelserna från nettokostnadsbudgeten var följande:

Budgetpost	Avvikelse	Förklaring
Politisk verksamhet	+2,0	Lägre kostnader för gemensam nämnd och lägre kostnader för valet
Infrastruktur, skydd mm	+12,8	Väsentligt högre intäkter för stadsnätet
Fritid och kultur	-0,3	Högre kostnader för bad och camping
Pedagogisk verksamhet	+0,7	Vakanser inom skolan men högre kostnader för skolskjutsar
Vård och omsorg	+21,1	+21,9 från äldreomsorgen från framförallt lägre personalkostnader, underskott inom färdtjänsten, barn och ungdomsvård men som vägs upp av överskott inom övrig IFO
Riktade insatser	+2,0	Lägre personalkostnader än budget och högre riktade bidrag
Gemensamma verksamheter	-29,1	Lägre avskrivningskostnader, Högre IT-kostnader, högre fordonskostnader, högre kostnader för el och värme

Till detta så tillkommer bättre utfall än budget på skatter och statsbidrag samt ett betydligt lägre finansnetto än budgeterat. Mer detaljer och uppdelat per nämnd finns i driftredovisningen.

Koncernens investerings- och finansieringsverksamhet

Under 2021 investerade koncernen för 173,4 (176,3) miljoner kronor. Under de senaste fem åren har investeringstakten legat i snitt på 174,0 miljoner kronor. Hallstahammars kommun ligger i en fas med stora investeringsbehov de kommande åren där bara kommunen har ett investeringsbehov på i snitt 355,8 miljoner kronor per år de närmsta fem åren. Dessa stora investeringar kommer inte kunna finansieras med egna medel utan kommunens låneskuld kommer öka fort och mycket framöver.

Investeringar och långfristig skuld	2022	2021	2020	2019	2018
Investeringar (mnkr)	173,4	176,3	170,0	184,8	165,7
-Förändring	-1,6%	3,7%	-8,0%	11,5%	-36,3%
Långfristig skuld (mnkr)	1299,0	1161,5	1146,0	1134,4	1011,7
-Förändring	11,8%	1,4%	1,0%	12,1%	11,6%
Självfinansieringsgrad (ggr)	0,33	0,98	0,96	0,43	0,18

Mellan 2021 och 2022 ökade den långfristiga skulden för kommunkoncernen med 137,5 miljoner kronor en ökning med 11,8 %. De senaste fem åren har skulden ökat med i snitt 7,6 %. Under 2022 redovisas inte den del av kommunens lån som förfaller inom 12 månader som kortfristig skuld då överenskommelse finns med Kommuninvest avseende refinansiering av befintliga lån. Så förändringen mellan 2021 och 2022 är mer förändring av redovisningsprinciper än faktiskt skuldökning. Under 2022 så utökades skulden med 26,8 miljoner kronor.

2021 budgeterades investeringar för 321,4 miljoner kronor totalt inklusive tilläggsbudget från 2021. Av dessa har 147,1 miljoner kronor använts. Detta ger en genomförandegrad på 46 %. En bättre genomförande grad än tidigare år men fortfarande en allt för låg genomförande grad. Problemet med en låg genomförandegrad är att det binder upp kapital och budgetmedel.

Genomförandegrad	2022	2021	2020	2019	2018
Investeringsbudget	321,4	361,2	188,3	175	174,2
Utfall	147,1	97,4	89,1	125,2	104,3
Genomförandegrad	46%	27%	47%	72%	60%

Nedan följer en sammanställning av de största budgetavvikelserna och en kort förklaring till dessa för en mer detaljerad genomgång se investeringsredovisningen.

Budgetpost	Avvikelse	Förklaring
Kommunstyrelsens investeringar	+24,9	Investeringsbidrag till centrumutveckling, Ej använda medel för oförutsedda investeringar
Tekniska nämndens investeringar	+2,3	Ej använda utredningsmedel samt ej använda medel för oförutsedda investeringar
Fastighetsinvesteringar	+90,1	Flera planerade byggnationer försenade bland annat nya skolan på Näs men även sent påbörjade projekt som ombyggnad av Vallmobadet, Ny förskola Kolbäck med mera
Gata/park investeringar	+14,4	Gång- och cykelvägar, bryggor med mera
Exploateringar	+12,4	Flera planerade områden försenade exempelvis Eriksberg
VA investeringar	+27,6	Nytt filter ej anskaffat samt lägre utfall än budget för 2022 för VA-utbyggnaden till Berg
Kulturinvesteringar	+2,7	Mobila publikplatser till Skantzen ej påbörjade med mera.

Soliditet

Soliditet	2022	2021	2020	2019	2018
Koncernen (inkl pensionsförpliktelser)	29,9%	30,1%	26,0%	24,1%	25,1%
Koncernen (exkl pensionsförpliktelser)	41,6%	42,4%	39,6%	39,1%	45,5%
Kommunen (inkl pensionsförpliktelser)	39,4%	40,3%	34,8%	32,5%	30,7%
Kommunen (exkl pensionsförpliktelser)	55,0%	56,8%	53,1%	52,2%	53,2%

Koncernen har en sänker sin soliditet räknad både med och utan pensionsförpliktelserna. Inklusive pensionsförpliktelserna minskade koncernens soliditet med 0,8 procentenheter. Exklusive pensionsförpliktelserna var minskningen 0,2 procentenheter. Kommunens soliditet försämrades mer än koncernens -1,8 procentenheter inklusive pensionsförpliktelserna och -0,9 procentenheter exklusive. 2021 hade Hallstahammars kommunkoncern något lägre soliditet än riket (31,7%) inräknat pensionerna. För kommunens del är soliditeten bättre än rikssnittet både med och utan pensionsförpliktelserna. Med tanke på de framtida investeringarna så har kommunen en bra grund att utgå ifrån men att ha i åtanke är att en hel del av kommunens kapital ligger i värdepapper som framförallt är tänkt för pensioner. Den börsnedgång som varit under 2022 är orsaken till att soliditeten minskar för såväl koncernen som kommunen.

Pensionsskulden

Vid bokslutet för 2022 uppgår den totala pensionsskulden för Hallstahammars kommun till 377,5 miljoner kronor. Skulden är i princip oförändrad sen 2021 då skulden var 377,1 miljoner kronor. Det så påverkar skulden 2022 är framförallt basbeloppsuppräknningar(inflation). För Hallstahammars kommuns del så ökade pensionsskulden med drygt 7,2 miljoner kronor. Enligt prognosen från KPA förväntas pensionsskulden öka med 2,5 miljoner kronor per år fram till och med 2024 för att sedan

örja falla igen och utbetalningen inklusive löneskatt kommer ligga på drygt 21 miljoner kronor per år.

Total pensionsskuld	2022	2021	2020	2019	2018
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl särskild löneskatt	20,1	22,2	15,3	16,2	17,3
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	310,8	320,2	326,5	332,8	347,2
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring	66,7	56,9	46,5	43,7	34,9
Totalt pensionsskuld	397,6	399,3	388,3	392,8	399,4
-Förändring	-0,4%	2,8%	-1,1%	-1,7%	7,7%
Totalt pensionsförsäkringskapital	77,6	73,5	63,8	56,4	43,3
-varav överskottsmedel	0,1	3,4	3,0	2,8	3,1
Finansiella tillgångar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	562,2	636,6	540,4	519,4	446,0
Summa förvaldade pensionsmedel	639,8	710,1	604,2	575,8	489,3
Konsolideringsgrad	161%	178%	156%	147%	122%

Hallstahammars kommun har en konsolideringsgrad på 161 % för 2022, det vill säga de avsatta medlen överstiger pensionsförpliktelserna med 161 %. Detta är en minskning från 2021 då konsolideringsgraden var 178%. Huvudorsaken till detta är värdenedgången på kommunens värdepapper under 2022. Nuvarande finanspolicy har en öppning för kommunfullmäktige att använda delar av värdeökningen till andra ändamål än just pensioner, exempelvis istället för att låna pengar till investeringar.

Känslighetsanalys

Koncernen är beroende av omvärlden och detta beskrivs i känslighetsanalysen nedan:

Effekt på koncernens intäkter	Förändring	Effekt +/- mnkr
Skatteintäkter	1%	8,0
Generella statsbidrag och utjämning	1%	3,7
Riktade bidrag	1%	1,0
Löpande avgifter, hyror och ersättningar	1%	1,3
Oregelbundna avgifter och ersättningar	1%	0,3
Effekt på koncernens kostnader	Förändring	Effekt +/- mnkr
Personalkostnader exkl pensionskostnader	1%	8,0
Pensionskostnader	1%	0,6
Inköp av varor och tjänster	1%	5,2
Bidrag och transfereringar	1%	0,4
Räntekostnader	1%	0,2
Förändrad upplåningsränta	1%-enhet	11,6

Absolut störst påverkan av koncernens intäkter är om skatteintäkterna förändras men 1 % därefter följer statsbidragen och de löpande avgifterna. På kostnadssidan så är det 1 %-enhet förändring av upplåningsränta som har störst påverkan. Därefter följer personalkostnaderna och inköp av varor och tjänster.

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Utfallet 2022 är sämre än budget. 2022 är det de omvända mot 2021. 2021 ökade kommunens värdepapper betydligt mer än budgeterat men under 2022 jämnar det ut sig och värdeminskningen är istället det som drar ner resultatet. Den förhållandevis höga volatiliteten på finansmarknaden tillsammans med kravet på att redovisa kommunens värdepapper till verkligt värde gör det högst osäkert att lägga en korrekt budget. För Hallstahammars del så ligger det ett budgeterat resultat på värdepapperna på +20 miljoner kronor i budget och det är den långsiktiga utvecklingen som förväntas

inte den årliga förändringen. Verksamhets resultatet är dock bättre än 2021. Detta gör att resultatet för 2022 behöver ses ur olika vinklar. Ur ett verksamhetsperspektiv för de verksamheter som finansieras via skatter och statsbidrag så ser det väldigt mycket bättre ut än budget. Om man dock tittar ur ett totalt finansieringsperspektiv där gamla pensioner och kanske även kommande investeringar ska kunna finansieras av finansnettot så är ett år som 2022 inte speciellt bra. Låga resultat innebär i slutändan att kommunen behöver låta bli vissa investeringar eller behöver låna mer pengar från banken för att finansiera investeringarna. Den låga genomförande graden börjar dock bli ett allt större problem för budgeten. Avskrivningarna är långt ifrån sitt budgeterade värde och det innebär att pengar som hade kunnat användas till verksamheterna nu istället går ut i resultatet. Detta är dock inte enbart ett problem utan kan även ses som ett sätt att faktiskt höja resultaten och på så sätt öka självfinansieringsgraden av investeringarna.

Ett minus resultat är aldrig bra men ett enskilt år eller två är inte ett stort bekymmer. När dessutom balanskravsresultatet fortfarande är positivt och underskottet består av orealiserade förluster så är problemet på kort sikt ännu mindre. Dock måste man vara medveten om de slag som marknadsvärderingen av värdepapperna ger på resultatet. Generellt kan finansnettot ses som en möjlighet till finansiering av investeringar men kan aldrig ses som ett sätt att finansiera kommunens huvudsakliga verksamhet som måste finansieras via skatter och statsbidrag.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader och avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Kommunen ska upprätta en balanskravsutredning vid varje bokslut där huvudprincipen är att realisationsvinster inte ska räknas in bland intäkterna. Vidare är huvudprincipen att realisationsförluster ska medräknas i avstämning mot balanskravet.

Om intäkterna är lägre än kostnaderna något år uppstår ett underskott som ska återställas inom de närmaste tre åren. Lagen medger att avvikelser från denna regel får ske om kommunen kan åberopa synnerliga skäl och kommunen slipper då återställningen.

Årets balanskrav

Hallstahammars kommuns uppvisar ännu ett år med ett positivt balanskravsresultat. Dock är utfallet 2022 högre än tidigare år. Detta beror i första hand på stort överskott i verksamheterna och bättre utfall på skatter och statsbidrag. Detta gör att balanskravsresultatet trots avräkning av realiserade och orealiserade vinster och förluster uppgår till +68,6 miljoner kronor. Kommunens riktlinje för god ekonomisk hushållning sätter en max gräns på resultatutjämningsreserven på 5% av skatter och statsbidrag. Detta gör att med den avsättning som gjordes 2021 så är resultatutjämningsreserven uppe i sitt max belopp. Utifrån detta föreslår förvaltningen att någon avsättning inte görs till resultatutjämningsreserven.

Balanskravsutredning	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	-8,2	151,9	64,9
- Samtliga realisationsvinster	-16,6	-23,1	-1,9
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	82,9	-75,2	-24,3
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	10,5	3,0	0,0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	68,6	56,6	38,7
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	-45,5	0,0
+Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0
= Årets balanskravsresultat	68,6	11,0	38,7

Väsentliga personalförhållanden

Hallstahammars kommun hade 2022-12-31 1492 medarbetare med månadsanställning. Av dessa var 1325 (88,8 %) tillsvidareanställda. Kommunens personal bestod av 82,8% kvinnor och 17,2% män. Medelåldern för de tillsvidareanställda medarbetarna var 46,46 år, vilket är ungefär samma medelålder som föregående år (2021: 46,65 år).

Inom Hallstahammars kommun arbetar 84,74 % av kvinnorna heltid, vilket är ungefär samma omfattning som tidigare år (2020: 84,03 %). Av männen arbetar 91,94 % heltid, vilket är en ökning gentemot tidigare år (2021: 89,55 %).

Personalredovisning	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Antal månadsanställda	1429	1495	1492
varav kvinnor	1195	1225	1235
varav män	234	270	257
varav tillsvidareanställda	1281	1321	1325
varav tillsvidareanställda %	90,00%	88,36%	88,80%
Åldersfördelning i % bland kommunens tillsvidareanställda			
0-29 år	8%	10%	9%
30-39 år	22%	22%	22%
40-49 år	23%	22%	24%
50-59 år	30%	29%	28%
60 - år	17%	17%	16%
Medelålder bland kommunens tillsvidareanställda			
Totalt	47,07	46,65	46,46
Kvinnor	47,14	46,79	46,82
Män	46,68	45,97	44,56
Sysselsättningsgrader			
Heltidsanställda kvinnor i %	84,44%	84,03%	84,74%
Deltidsanställda kvinnor i %	15,56%	15,97%	15,26%
Heltidsanställda män i %	88,94%	89,55%	91,94%
Deltidsanställda män i %	11,06%	10,45%	8,06%
Personalomsättning			17,60%
Frisktal i %	21,25%	25,37%	19,97%
Total sjukfrånvaro i % av arbetad tid			
varav kvinnor	7,96%	7,18%	7,83%
varav män	8,27%	7,61%	8,16%
varav anställda 29 år och yngre	6,36%	5,03%	6,06%
varav anställda mellan 30 och 49 år		5,33%	6,31%
varav anställda mellan 30 och 49 år		6,81%	6,62%
varav anställda 50 år och äldre		7,81%	9,26%
Långtidssjukfrånvarons andel av total sjukfrånvaro	41,18%	45,28%	45,14%

Personalkategori	Kvinnor	Män	Totalt
11 Ledningsarbete	65	14	79
12 Handläggararbete	31	8	39
13 Administratörsarbete	45	1	46
21 Sjuksköterska	27	0	27
22 Undersköterska/stödass/Boendestödjare	229	34	263
23 Vårdbiträde/stödbiträde	139	27	166
24 Personlig assistent	11	0	11
26 Stödpedagog	26	3	29
31 Rehab/förebygg	19	5	24
41 Socialsekreterare	29	2	31
42 Övrig social/kurativ	24	8	32
51 Grundskolelärare	88	11	99
52 Gymnasielärare	3	1	4
53 Förskollärare	108	2	110
54 Fritidspedagog	20	3	23
55 Övrigt lärararbete	25	8	33
56 Barnskötare	83	9	92
58 Elevassistent	22	5	27
59 Övrig skol/förskola	9	7	16
61 Fritidsledare	4	3	7
62 Bibliotekarie/ass	7	1	8
63 Övrig fritid/kultur	11	3	14
71 Teknisk handläggare	7	3	10
72 Ingenjörer	3	6	9
73 Tekniker	2	10	12
74 Hantverkararbete	3	30	33
76 Köks/måltidsarbete	43	4	47
77 Städ/tvätt/renhållning	31	3	34
Totalt	1114	211	1325

Arbetsmiljö och hälsa

Den totala sjukfrånvaron uppgick till 7,83 % 2022 vilket är en ökning gentemot föregående år då sjukfrånvaron uppgick till 7,18 %. Långtidssjukskrivningar längre än 60 dagar har minskat något och utgör 45,14 % jämfört med 45,28 % föregående år.

Kvinnornas sjukfrånvaro har ökat gentemot förra året och är nu 8,16 % gentemot 7,61 % 2021. Även männens sjukfrånvaro har ökat och är nu 6,06 % jämfört med 5,03 % 2021. Sjukfrånvaron är liksom föregående år, högst i ålderskategorin 50 år och äldre där den utgör 9,26 %. Det är en ökning jämfört med föregående då sjukfrånvaron i den åldersgruppen uppgick till 7,81 %. Den ökade sjukfrånvaron kan förklaras med att det fortfarande under året var en relativt hög smittspridning av Covid-19 under perioder, där restriktionerna från Folkhälsomyndigheten fortsatt var att stanna hemma även vid lätta symptom.

Kommunens frisktal, det vill säga hur stor andel medarbetare som inte har haft någon sjukfrånvaro alls under hela året, var 19,97 %, vilket är en minskning gentemot 2021 då friskalet var 25,37 %. Det betyder att det under 2022 var färre medarbetare i kommunen som inte haft någon sjukfrånvaro alls, jämfört med föregående år.

Arbetsmiljöutbildning

Under våren planerade och genomförde HR-enheten två arbetsmiljöutbildningar som kommunens chefer och skyddsombud gemensamt deltog i. Utbildningen har följt ett koncept som centrala parter (arbetsgivarorganisationer och fackliga organisationer) har tagit fram genom Sunt Arbetsliv. Varje utbildningsomgång bestod av sex moduler och genomfördes vid sex tillfällen (halvdagar). Totalt deltog c:a 50 chefer och skyddsombud i utbildningen.

Medarbetarenkät – HME

Under hösten 2022 genomfördes en HME-enkät (Hållbart Medarbetarengagemang). Enkäten mäter motivation, ledarskap och styrning. 1122 medarbetare besvarade enkäten, vilket innebär en svarsfrekvens på totalt 73,8%. Detta innebär en lägre svarsfrekvens än medarbetarundersökningen 2021, där HME-frågorna ingick som en del. Förra året besvarade 82,6% enkäten. Kommunövergripande visar resultatet inte på några större förändringar inom områdena motivation, ledarskap och styrning, jämfört med mätningen 2021. Värdena är marginellt något lägre i år, 80,0 jämfört med 80,9 förra året, men jämfört med andra kommuner i Sverige ligger Hallstahammars kommun högre. Indexvärdet för hela riket för 2022 är 79.

Visselblåsarlag

Lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden, den så kallade visselblåsarlagen, trädde i kraft den 17 december 2021 och enligt lagen skulle det senast den 17 juli finnas interna rapporteringskanaler och förfaranden för rapportering och uppföljning, där anmälaren ska kunna vara anonym. HR-enheten arbetade med att ta fram och färdigställa sådana rapporteringskanaler, vilka också var på plats till ikraftträdandet. HR-enheten arbetade även med att ta fram en övergripande visselblåsarpolicy som antogs vid kommunfullmäktiges sammanträde i juni.

Lönerevisionen

Inom samtliga områden, förutom Vårdförbundet, fanns under 2022 gällande avtal (huvudöverenskommelser, HÖK), vilket gjorde att lönerevisionen genomföras som planerat. Avtalet med Vårdförbundet blev klart i början av april och gällde även det från 1 april. Avtalet innehöll bland annat en fortsatt satsning på särskilt yrkesskickliga och åtgärder för att stärka arbetsmiljön.

Under våren arbetade HR-enheten med att uppdatera löneprocessarbetet i kommunen genom att ta fram en ny lönepolicy och en uppdaterad riktlinje för lönebildningsprocessen. Den uppdaterade riktlinjen förtydligar personalutskottets roll som ansvarig för kommunens gemensamma lönepolitik utifrån fastlagd lönepolicy. Enligt riktlinjen för lönebildning fastställer PU årligen också kommunens rekommenderade lönespann. Efter sommaren påbörjades arbetet inför löneöversynen 2023 enligt den uppdaterade riktlinjen för lönebildningsprocessen. I samband med det genomfördes chefsutbildningsinsatser om lönebildningsprocessen samt utbildning i "Samtalet som styrmedel i lönebildningen", en halvdag vardera.

Pensionsavgångar

Medelåldern för Hallstahammars kommuns medarbetare är 46,46 år (46,82 år för kvinnor och 44,56 år för män). Inom en femårsperiod kommer 141 personer, dvs lite drygt 10 % av alla medarbetare, att uppnå 66 års ålder och är alltså potentiella medarbetare som kan välja att avgå med pension. Dessa medarbetare återfinns framför allt inom områdena vård och förskola/grundskola samt inom

ledningsfunktioner. Förutom att ersättningsrekrytera för dem som går i pension, behöver också ersättningsrekryteringar göras för medarbetare som slutar av andra orsaker. Från och med år 2023 är det möjligt att avgå med pension från 63 års ålder och man har rätt att kvarstå i anställning till 69 års ålder.

Under året 2022 har totalt 37 medarbetare avgått med ålderspension, varav 13 personer inom barn- och utbildningsförvaltningen, 18 personer inom socialförvaltningen, två personer inom tekniska förvaltningen, tre stycken inom kommunstyrelseförvaltningen och en stycken inom kultur- och fritidsförvaltningen och. Av dessa 37 personer hade 15 personer inte uppnått 65 års ålder. 12 personer var äldre än 65 år och 10 personer avgick med pension vid 65 års ålder.

Pensionsavgångar per kategori	2022	2023	2024	2025	2026	Totalt
Ledningsarbete	4	2	4	0	3	13
Handläggarsarbete	1	1	0	1	1	4
Administratörsarbete	2	1	1	0	1	5
Sjuksköterska	0	1	0	1	2	4
Undersköterska/stödass/Boendestödjare	11	11	11	5	13	51
Vårdbitråde/stödbitråde	3	2	2	4	4	15
Personlig assistent	0	0	0	0	1	1
Stödpedagog	0	0	0	1	0	1
Rehab/förebygg	2	0	0	0	0	2
Socialsekreterare	1	0	0	2	1	4
Övrig social/kurativ	0	0	0	2	0	2
Grundskolelärare	1	2	3	2	1	9
Gymnasielärare	0	0	0	0	0	0
Förskollärare	3	0	3	2	2	10
Fritidspedagog	1	0	1	0	2	4
Övrigt lärararbete	1	0	0	0	3	4
Barnskötare	4	1	2	1	1	9
Elevassistent	0	1	1	1	0	3
Övrig skol/förskola	2	0	0	1	1	4
Fritidsledare	0	0	0	0	1	1
Bibliotekarie/ass	0	0	0	0	0	0
Övrig fritid/kultur	2	0	0	0	0	2
Teknisk handläggare	0	1	0	0	0	1
Ingenjörer	0	0	1	0	1	2
Tekniker	3	0	1	0	2	6
Hantverkararbete	5	1	2	2	1	11
Köks/måltidsarbete	4	1	0	4	1	10
Städ/tvätt/renhållning	2	1	2	3	1	9
Summa	52	26	34	32	43	187

Förväntad utveckling

Inflationen fortsätter ligga på en hög nivå även under början av 2023 och spås enligt Riksbanken att börja falla ner mot mer normala nivåer mot slutet av 2023, början av 2024. Dock påverkas kommunen av såväl ränteökningar så sätt ur ett KPI perspektiv så kommer inte inflationen falla ner mot målet på 2% förrän slutet av 2025.

Det spås också en högre arbetslöshet för hela landet i förhållande till den nivån som är 2022. Detta kommer få konsekvenser för till sammanlagda skatteunderlaget som inte förväntas öka lika mycket som de senaste åren. En stor osäkerhetsfaktor är den pågående ryska invasionen av Ukraina. Kriget har nu pågått i ett år och en upptrappning och ytterligare spridning kan inte uteslutas.

Den demografiska utmaningen framöver kommer innebära svåra ekonomiska och verksamhetsmässiga utmaningar de kommande åren. Befolkningsprognosen pekar på en stor ökning av andelen 80 år eller äldre som ser ut att öka från 1 174 personer 2022 till närmare över 1 500 personer 2029. Så en ökning på drygt 30% på sju år. Detta kommer ställa stora krav på platser på särskilt boende, hemtjänsten och andra kring resurser. Just nu pågår planeringen av ett nytt särskilt boende i Kolbäck som enligt nuvarande plan ska stå färdigt 2026.

Detta kommer ske samtidigt som kommunen i övrigt har en av de största ekonomiska utmaningarna framför sig. för 2023 budgeteras ett resultat på 0,3 miljoner kronor och i budgetbeslutet i december så budgeterades underskott för 2024 och 2025. En stor del av utmaningen är ökade pensionskostnader till följd av inflationen men till viss del även det nya pensionsavtalet.

	2022	2023	2024	2025
	Utfall	Budget	Plan	Plan
Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	-1111,8	-1226,1	-1262,1	-1298,5
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1170,7	1211,8	1242,5	1284,5
Finansnetto (mnkr)	-67,1	14,6	7,5	-5,7
Årets resultat (mnkr)	-8,2	0,3	-12,1	-19,7
Investeringar (mnkr)	147,1	268,8	346,4	704,3
Långfristig skuld (mnkr)	614,0	1044,1	1312,2	1928,0
Soliditet inkl pensionsförpliktelser	39,4%	37,1%	33,9%	30,2%
Resultat i förhållande till kostnader	-0,7%	0,0%	-1,0%	-1,5%
Resultat i förhållande till skatter och statsbidrag	-0,7%	0,0%	-1,0%	-1,5%

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Tusentals kronor	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Verksamhetens intäkter	3,10	255 144	261 511	419 977	415 779
Verksamhetens kostnader	4,10	-1 316 802	-1 268 148	-1 431 978	-1 373 555
Avskrivningar	5	-50 145	-46 579	-76 931	-71 109
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>		-1 111 803	-1 053 215	-1 088 932	-1 028 885
Skatteintäkter	6	798 742	751 027	798 742	751 027
Generella statsbidrag och utjämning	7	371 927	352 694	371 927	352 694
<i>Verksamhetens resultat</i>		58 865	50 506	81 737	74 836
Finansiella intäkter	8	33 123	105 093	33 549	105 297
Finansiella kostnader	9	-100 172	-3 731	-112 344	-16 433
<i>Resultat efter finansiella poster</i>		-8 184	151 868	2 942	163 700
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		-8 184	151 868	2 942	163 700

Tusentals kronor	Not	Kommunen		Budget- avvikelse	Bokslut 2021-12-31
		Budget 2022-12-31	Bokslut 2022-12-31		
Verksamhetens intäkter	3,10	234 731	255 144	20 413	261 511
Verksamhetens kostnader	4,10	-1 307 589	-1 316 802	-9 213	-1 268 148
Avskrivningar	5	-62 264	-50 145	12 119	-46 579
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>		-1 135 122	-1 111 803	23 319	-1 053 215
Skatteintäkter	6	777 148	798 742	21 594	751 027
Generella statsbidrag och utjämning	7	351 240	371 927	20 687	352 694
<i>Verksamhetens resultat</i>		-6 734	58 865	65 599	50 506
Finansiella intäkter	8	34 000	33 123	-877	105 093
Finansiella kostnader	9	-5 000	-100 172	-95 172	-3 731
<i>Resultat efter finansiella poster</i>		22 266	-8 184	-30 450	151 868
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		22 266	-8 184	-30 450	151 868

Balansräkning

Tusentals kronor	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar		1 197 458	1 106 865	1 983 388	1 886 950
Immateriella anläggningstillgångar	11	0	739	0	739
Materiella anläggningstillgångar	12	1 037 926	945 861	1 859 714	1 761 804
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		1 015 829	925 727	1 823 776	1 738 509
Maskiner och inventarier		22 097	20 134	23 694	21 563
Övriga materiella anläggningstillgångar		0	0	12 244	1 732
Finansiella anläggningstillgångar	15	159 532	160 265	123 674	124 407
Bidrag till statlig infrastruktur		0	0	0	0
Omsättningstillgångar		787 537	829 938	848 666	881 773
Förråd m.m.	16	27 237	24 372	27 237	24 372
Fordringar	17	114 834	94 450	110 245	93 875
Kortfristiga placeringar	18	562 167	636 559	562 167	636 559
Kassa, bank	19	83 299	74 558	149 017	126 967
Summa tillgångar		1 984 995	1 936 803	2 832 054	2 768 723
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	20	1 092 167	1 100 350	1 177 181	1 174 240
Årets resultat		-8 184	151 868	2 942	163 700
Resultatutjämningsreserv		85 548	0	85 548	0
Övrigt eget kapital		1 014 802	948 482	1 088 691	1 010 539
Avsättningar		20 098	22 235	53 667	52 948
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	20 098	22 235	20 416	22 573
Andra avsättningar	22	0	0	33 251	30 375
Skulder		872 730	814 218	1 601 206	1 541 535
Långfristiga skulder	23	613 970	476 350	1 298 970	1 161 350
Kortfristiga skulder	24	258 760	337 868	302 236	380 185
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 984 995	1 936 803	2 832 054	2 768 723

Tusentals kronor	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	25	772 237	771 671	87 556	86 990
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	26	310 773	320 209	331 555	341 678
Övriga ansvarsförbindelser		0	0	0	0
* Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av Not 29 Koncerninterna förhållanden					

Kassaflödesanalys

Tusentals kronor	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		-8 184	151 868	2 942	163 700
Justering för ej likviditetspåverkande poster	28	47 849	53 536	77 491	82 933
Övriga likviditetspåverkande poster		0	0	0	0
Poster som redovisas i annan sektion		0	0	0	0
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>39 665</i>	<i>205 404</i>	<i>80 433</i>	<i>246 633</i>
Ökning/minskning av periodiserade anläggningsavgifter		0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	17,18	54 008	-114 052	58 022	-113 994
Ökning/minskning förråd och varulager	16	-2 865	2 032	-2 865	2 032
Ökning/minskning kortfristiga skulder	24	-79 108	36 744	-77 949	38 706
Kassaflöde från den löpande verksamheten		11 700	130 128	57 640	173 377
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0	-739	0	-739
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar	12	-141 631	-93 197	-174 524	-178 358
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	12	160	3 103	422	3 336
Investering i kummunkoncernföretag		0	0	0	0
Försäljning av kummunkoncernföretag		0	0	0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	15	-180	-2 324	-180	-2 324
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		913	1 759	913	1 829
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-140 738	-91 398	-173 369	-176 256
FINANSERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		45 876	48 036	45 876	108 036
Amortering av låneskulder		-18 600	-57 350	-18 600	-57 350
Amortering av skulder för finansiell leasing		-472	-61	-472	-61
Förändring kortfristig del av långfristig skuld		110 975	-35 250	110 975	-35 250
Kassaflöde från finanseringsverksamheten		137 779	-44 625	137 779	15 375
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till infrastruktur		0			
Årets kassaflöde		8 741	-5 895	22 050	12 496
Likvida medel vid årets början		74 558	80 453	126 967	114 471
Likvida medel vid årets slut		83 299	74 558	149 017	126 967

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

De sammanställda räkenskaperna består av nedanstående koncernbolag:

- Hallstahammars kommun
- AB Hallstahem (100 %)
- Kolbäcksådalens pensionsförbund (60 %)

Under året har inga förändringar i sammansättningen av koncernbolag skett.

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

De materiella anläggningstillgångarna är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är föremål för värdeminskning. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med ett anskaffningsvärde på minst ett prisbasbelopp och har väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

Korttidsinventarier med en nyttjandeperiod på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp som bedöms kommer betalas in.

För de kortfristiga placeringarna så är de värderade till verkligt värde den sista december för redovisningsåret.

Leasing

Hallstahammars kommun redovisade fram till 2020 samtliga leasingavtal som operationell leasing. Från och med hösten 2021 redovisas nya affärer korrekt som finansiell leasing. Äldre avtal ligger kvar som operationella tills dessa att avtalen sägs upp eller omförhandlas då en ny bedömning görs. De finansiella avtalen som det rör gäller leasing av fordon. En bedömning har gjorts av de äldre leasingavtalen och att ändras redovisningsprincipen ändrar bara storleken på både tillgångs- och skuldsidan men förhållandet mellan dessa förändras inte så påverkan på den finansiella ställningen är minimal.

Redovisningsprinciper i driftsredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) på 40,15 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader. Undantagna från detta är förtroendevalda som har ett PO-pålägg på 32,46 % och uppdragstagare som har ett pålägg på 31,42 %.

Anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,70 % för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamheten utifrån dels kapitalkostnaden, dels ett tillägg som inkluderar värme, vatten, el med mera.

Kostnader för IT interndeberas till viss del för de direkta kostnaderna som respektive användare bidrar med men stora delar av infrastrukturen och grundstommen av IT-kostnaderna fördelas inte.

Gemensam administration under kommunstyrelseförvaltningen som ekonomi, personal, kundcenter, nämndadministration med mera fördelas inte ut på respektive verksamhet.

Långfristig skuld

Tidigare år har avtal om refinansiering av befintliga lån saknats. Under 2022 har en överenskommelse kommit tillstånd med Kommuninvest avseende refinansiering av befintliga lån. Detta gör att den del av den långfristiga skulden som tidigare förfallit till betalning inom ett år redovisats som kortfristig skuld men då avsikten aldrig varit att lösa dessa skulder funnits, att det nu finns en generell överenskommelse avseende refinansiering och den ursprungliga löptiden är längre än 12 månader så redovisas dessa från och med delår 2022 enbart som långfristig skuld. Detta i enlighet med RKR R7 Finansiella tillgångar och skulder. De nästkommande 12 månadernas planliga amortering redovisas även fortsättningsvis som kortfristig skuld.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Generella statsbidrag

Under 2022 har Hallstahammars kommun erhållit två stora statsbidrag, ett för minskat antal timvikarier och ett för att ha utökat antal sjuksköterskor. Dessa får användas under både 2022 och 2023. Strikt tolkat av RKR R2 Intäkter borde dessa periodiseras med en jämn fördelning från och med juni 2022 till december 2023. Dessa redovisades vid delåret till sin helhet som förutbetalda intäkter. Till bokslutet har dessa poster redovisats rätt och 6/18 av respektive statsbidrag är intäktsförda och ligger med i resultaträkningen under generella statsbidrag. De kvarvarande 12/18-delarna ligger som förutbetalda intäkter och kommer resultatföras under 2023 i enlighet med RKR rekommendation.

Skulder och avsättningar

Anslutningsavgifter från VA redovisas som en förutbetalda intäkt och periodiseras på 27 år vilket motsvarar den genomsnittliga nyttjandetiden för tillgångarna.

Avsättningar för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10.

Exploateringar

Tomter för försäljning värderas totalt per exploateringsområde där de totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Immateriell tillgång

Vid bokslut 2021 fanns en immateriell tillgång i form av införande kostnader och licenskostnader. Vid ny bedömning delår 2022 så bedöms den immateriella tillgången inte uppfylla kraven i enlighet med RKR R3 Immateriella Anläggningstillgångar. Denna tillgång har därför direktavskrivits vid anspråkstagandet under 2022.

Resultaträkningens noter 3–10

Not 3 Verksamhetens intäkter (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Försäljningsintäkter	15 945	12 673	15 945	12 673
Taxor och avgifter	83 831	78 176	77 106	69 901
Hyror och arrenden	33 547	37 419	199 442	195 607
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	92 408	88 622	92 408	88 622
Bidrag och gåvor från privata aktörer	412	435	412	435
EU-bidrag	0	63	0	63
Övriga bidrag	3 305	12 962	3 305	12 962
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	13 796	19 944	13 796	19 944
Exploateringsintäkter	10 934	8 285	10 934	8 285
Realisationsvinster	637	2 824	637	2 824
Övriga verksamhetsintäkter	329	108	5 992	4 462
Summa verksamhetens intäkter	255 144	261 511	419 977	415 779
Jämförelsestörande intäkter.... Se not 10				

Not 4 Verksamhetens kostnader (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Löner och sociala avgifter	782 895	771 853	804 825	794 869
Pensionskostnader	58 925	62 517	62 257	66 203
Lämnade bidrag	40 023	37 185	37 858	35 228
Köp av huvudverksamhet	180 304	180 051	180 304	180 051
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskost.	88 597	74 015	101 470	85 308
Inköp av material och varor	58 531	55 113	120 968	109 024
Inköp av tjänster	41 975	39 059	41 975	39 059
Realisationsförluster och utrangeringar	0	0	0	0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	4 798	4 501	4 798	4 501
Bolagsskatt	0	0	2 876	4 908
Övriga verksamhetskostnader	60 754	43 855	74 647	54 406
Summa verksamhetens kostnader	1 316 802	1 268 148	1 431 978	1 373 555
Jämförelsestörande kostnader.... Se not 10				

Not 5 Avskrivningar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Avskrivning immateriella tillgångar	739	0	739	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	45 363	43 474	71 600	67 244
Avskrivning maskiner och inventarier	4 044	3 105	4 593	3 865
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0	0	0	0
Summa av- och nedskrivningar	50 145	46 579	76 931	71 109
För uppgift om avskrivningstider se avsnittet om redovisningsprinciper.				

Not 6 Skatteintäkter (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Preliminär kommunalskatt	774 116	729 576	774 116	729 576
Preliminär slutavräkning innevarande år	19 392	18 756	19 392	18 756
Slutavräkningsdifferens föregående år	5 235	2 696	5 235	2 696
Mellankommunal kostnadsutjämning	0	0	0	0
Övriga skatter	0	0	0	0
Summa skatteintäkter	798 742	751 027	798 742	751 027

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Inkomstutjämning	229 936	214 613	229 936	214 613
Kostnadsutjämningsbidrag	15 318	11 536	15 318	11 536
Regleringsbidrag	45 713	48 785	45 713	48 785
Kommunal fastighetsavgift	36 117	34 462	36 117	34 462
Bidrag för LSS-utjämning	31 268	32 195	31 268	32 195
Övriga bidrag i utjämningsystemet	1 325	1 313	1 325	1 313
Övriga generella bidrag från staten	12 250	9 791	12 250	9 791
Summa generella statsbidrag och utjämning	371 927	352 694	371 927	352 694

Not 8 Finansiella intäkter (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Utdelningar från koncernföretag	0	0	0	0
Utdelningar på aktier och andelar	15 359	10 860	15 783	11 064
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	9 795	16 534	9 795	16 534
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	669	72 873	669	72 873
Ränteintäkter	735	2 176	737	2 176
Borgensintäkter	2 398	2 376	2 398	2 376
Övriga finansiella intäkter	4 168	274	4 168	274
Summa finansiella intäkter	33 123	105 093	33 549	105 297

Not 9 Finansiella kostnader (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Räntekostnader på lån	5 543	2 327	17 704	15 022
Ränta på pensionsavsättningar	163	88	163	88
Förlust vid försäljning av finansiella instrument	52	340	52	340
Orealiserad värdeminskning på finansiella instrument	94 080	732	94 080	732
Övriga finansiella kostnader	335	244	345	251
Summa finansiella kostnader	100 172	3 731	112 344	16 433
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	0,86%	0,36%	1,37%	1,30%

Not 10 Jämförelsestörande poster (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tomträttsförsäljning, reavinst/förlust	6 136	3 785	6 136	3 785
Övriga kostnader	0	0	0	0
Summa jämförelsestörande poster	6 136	3 785	6 136	3 785

Balansräkningens noter 11–27

Not 11 Immateriella tillgångar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	739	0	739	0
Inköp	0	739	0	739
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	739	739	739	739
Ingående ackumulerade avskrivningar	0	0	0	0
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-739	0	-739	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-739	0	-739	0
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	0	739	0	739
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	4	4	4	4

Immateriella tillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	739	0	739	0
Inköp	0	739	0	739
Försäljningar	0	0	0	0
Nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-739	0	-739	0
Överföringar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	0	739	0	739

Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 443 492	1 359 442	2 782 740	2 567 393
Inköp	135 625	87 152	135 795	170 483
Försäljningar	-160	-3 509	-360	-3 609
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	0	406	21 432	48 472
Utgående anskaffningsvärde	1 578 956	1 443 492	2 939 606	2 782 740
Ingående ackumulerade avskrivningar	-517 765	-474 290	-961 244	-893 998
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-45 363	-43 474	-71 738	-67 245
Utgående ackumulerade avskrivningar	-563 127	-517 765	-1 032 981	-961 244
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-82 987	-82 987
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	138	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-82 849	-82 987
Utgående redovisat värde	1 015 829	925 727	1 823 776	1 738 509
Därav finansiell leasing	0	0	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	32	32	41	41

Not 13 Maskiner och inventarier (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	35 012	28 967	48 031	43 311
Inköp	6 007	6 045	6 724	6 838
Försäljningar	0		-331	-2 118
Utrangeringar			0	0
Överföringar			0	0
Utgående anskaffningsvärde	41 018	35 012	54 423	48 031
Ingående ackumulerade avskrivningar	-14 878	-11 773	-26 468	-24 587
Försäljningar			331	1 984
Utrangeringar			0	0
Överföringar			0	0
Årets avskrivningar	-4 044	-3 105	-4 593	-3 865
Utgående ackumulerade avskrivningar	-18 922	-14 878	-30 730	-26 468
Ingående ackumulerade nedskrivningar			0	0
Försäljningar			0	0
Utrangeringar			0	0
Årets nedskrivningar/återföringar			0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar			0	0
Utgående redovisat värde	22 097	20 134	23 694	21 563
Därav finansiell leasing	1 565	637	1 565	637
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	8	9	12	12

Not 14 Övriga materiella anläggningstillgångar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	0	0	1 732	48 760
Inköp	0	0	32 006	1 037
Överföringar	0	0	-21 494	-48 065
Utgående redovisat värde	0	0	12 244	1 732
Därav finansiell leasing	0	0	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod			0	0

Not 15 Finansiella anläggningstillgångar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Aktier och andelar i kommunkoncernföretag mm				
Mälarenergi Elnät AB	97 240	97 240	97 240	97 240
Fibra	502	502	502	502
Förlagslån Mälarenergi Elnät AB	180	0	180	0
AB Hallstahem	35 898	35 898	0	0
Strömsholms Utvecklings AB (STUTAB)	33	33	33	33
Kommuninvest	13 749	13 749	13 749	13 749
Västmanlands Avfalls AB (VAFAB)	3 238	3 238	3 238	3 238
Diverse småinnehav	243	243	283	283
Summa aktier och andelar	151 084	150 904	115 226	115 046
Långfristig utlåning				
HARK	3 375	3 600	3 375	3 600
Carpenter	0	461	0	461
Sporthallen	5 073	5 301	5 073	5 301
Summa långfristig utlåning	8 448	9 362	8 448	9 362
Summa finansiella anläggningstillgångar	159 532	160 265	123 674	124 407

Not 16 Förråd m.m. (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Bensin, Diesel	538	258	538	258
Berglager Trångfors	0	0	0	0
VA-lagret	557	557	557	557
Exploateringsfastigheter	26 142	23 556	26 142	23 556
Redovisat värde vid årets slut	27 237	24 372	27 237	24 372

Not 17 Fordringar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Kundfordringar	12 939	11 139	13 514	10 244
Statsbidragsfordringar	21 284	17 260	21 284	17 260
Kommunalskattefordringar	43 382	18 756	43 382	18 756
Övriga kortfristiga fordringar	27 530	35 215	18 842	33 194
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	9 699	12 080	13 224	14 423
Redovisat värde vid årets slut	114 834	94 450	110 245	93 875

Not 18 Kortfristiga placeringar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Aktier och andelar				
Anskaffningsvärde	542 175	523 156	542 175	523 156
Värdereglering	19 992	113 404	19 992	113 404
Redovisat värde vid årets slut	562 167	636 559	562 167	636 559

Not 19 Kassa, bank (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Nordea	21 694	15 464	87 048	67 671
Swedbank	61 605	57 753	61 969	57 955
Svenska Handelsbanken	0	1 341	0	1 341
Summa kassa, bank	83 299	74 558	149 017	126 967

Not 20 Eget kapital (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital ingående värde	1 100 350	948 482	1 174 239	1 010 539
Årets resultat skattekollektivet	-6 989	152 990	-6 989	152 990
Årets resultat affärsverksamhet	-1 195	-1 122	9 931	10 710
Resultatutjämningsreserv	85 548	0	85 548	0
Årets resultat totalt	-8 184	151 868	2 942	163 700
Eget kapital utgående värde	1 092 167	1 100 350	1 177 181	1 174 240
Öronmärkning eget kapital				
VA-verkets resultatfond	2 312	3 433	2 312	3 433
Intern försäkringsfond	2 639	2 639	2 639	2 639
Balansfond	0	40 000	0	40 000
Förskoleplatser	1 300	1 300	1 300	1 300
Förebyggandefonden	5 600	5 600	5 600	5 600
Byggbonus	1 314	1 314	1 314	1 314
MIG Statsbidrag	1 074	1 074	1 074	1 074

Not 21 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Ingående avsättning inkl löneskatt	22 235	15 280	22 573	15 660
Nyintjänad pension	-1 042	5 708	-1 042	5 723
Årets utbetalningar	-814	-391	-862	-438
Ränte och basbeloppsuppräknig	163	88	172	95
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrig post	-26	192	-7	176
Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse	0	0	0	0
Ökning/minskning av avsättning med anledning av värdetförändring på stiftelsens tillgångar	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	-417	1 358	-417	1 358
Summa avsatt till pensioner	20 098	22 235	20 416	22 573

Uppgift om aktualiseringsgrad och visstidsförordnanden finns i not 26.

Not 22 Andra avsättningar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Uppskjuten skatt på temporär skillnad mellan skattemässigt och bokföringsmässigt resvärde fastigheter				
Redovisat värde vid årets början	0	0	30 375	25 466
Nya avsättningar	0	0	2 876	4 909
Ianspråktaga avsättningar	0	0	0	0
Outnyttjande belopp som återförts	0	0	0	0
Förändring av nuvärdet	0	0	0	0
Utgående avsättning	0	0	33 251	30 375
Summa övriga avsättningar	0	0	33 251	30 375

Not 23 Långfristiga skulder (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	606 625	469 250	1 291 625	1 154 250
Långfristig leasingskuld	1 786	632	1 786	632
Förutbetalda anläggnings-/anslutningsavgifter	0	0	0	0
Förutbetalda intäkter offentliga invest.bidrag	5 559	6 468	5 559	6 468
Övriga långfristiga skulder	0	0	0	0
Summa långfristiga skulder	613 970	476 350	1 298 970	1 161 350
Övriga upplysningar om långfristiga skulder				
Anläggnings-/anslutningsavgifter	0	0	0	0
återstående antal år (vägt snitt)	0	0	0	0
Offentliga investeringsbidrag	5 559	6 468	5 559	6 468
återstående antal år (vägt snitt)	0	0	0	0
Summa förutbetalda intäkter	5 559	6 468	5 559	6 468
Upplysningar om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta	0,86%	0,36%	1,37%	1,30%
Genomsnittlig ränta exkl derivat	0	0	0	0
Genomsnittlig kapitalbindning (år)	2,08	1,83	1,84	3,05
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	66 225	128 600	306 225	353 600
1-3 år	176 825	187 475	521 825	507 475
3-5 år	249 875	168 075	349 875	308 075
5-10 år	0	0	0	0
över 10 år	113 700	113 700	113 700	113 700
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat	1,73	1,26	3,02	2,81
Genomsnittlig räntebindningstid exkl derivat	1,73	1,26	1,73	1,26
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	0	0	505 000	555 000
Marknadsvärde derivat	0	0	48 600	-4 500

Not 24 Kortfristiga skulder (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	44 958	144 543	44 958	144 543
Leverantörsskulder	53 843	42 548	74 312	63 912
Moms och punktskatter	2 267	1 930	2 267	1 930
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	12 608	12 366	12 644	12 421
Retroaktiva löner och OB-ersättning	6 881	8 486	6 881	8 486
Semester och övertidsskuld	36 203	35 850	36 203	35 850
Kommunalskatteskulder	0	8 966	0	8 966
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	101 917	81 872	120 534	98 182
Övriga kortfristiga skulder	83	1 307	4 437	5 896
Summa kortfristiga skulder	258 760	337 868	302 236	380 185

Not 25 Panter och därmed jämförliga säkerheter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Borgensåtagande kommunala bolag				
AB Hallstahem	685 000	685 000	0	0
VAFAB Kommunalförbund	11 418	13 323	11 418	13 323
Övriga borgensförbindelser				
Hallsta Ridklubb	21 803	23 333	21 803	23 333
Sporthallen	4 897	4 947	4 897	4 947
Hallstahammars Tennisklubb	3 250	3 250	3 250	3 250
Strömholms Golfklubb	2 739	2 868	2 739	2 868
Övriga	541	977	860	1 296
Långa hyresavtal (Äldreboende & Hallstaarena)	42 589	37 973	42 589	37 973
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	772 237	771 670	87 556	86 990

Hallstahammars kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Hallstahammars kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 406 542 134 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 413 809 318 kronor.

Not 26 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	320 209	332 831	341 678	354 670
Årets utbetalningar	-16 379	-15 833	-18 311	-17 569
Ränte- och basbeloppsuppräknig	7 598	8 074	8 129	8 361
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrig post	1 187	2 657	1 922	3 808
Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse	0	0	0	0
Ökning/minskning av avsättning med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	-1 842	-1 239	-1 862	-1 311
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	310 773	320 209	331 555	341 678
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad	1	1	2	1
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	1	1	1	1
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	0	0	0	0
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0	0	0

Not 27 Leasing (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Finansiella leasingavtal över 3 år				
Maskiner och inventarier			0	0
Totala minimileasingavgifter	1 816	651	1 816	651
Nuvärde minimileasingavgifter	1 786	632	1 786	632
Därav förfall inom 1 år	401	82	401	82
Därav förfall inom 1-5 år	1 385	550	1 385	550
Därav förfall senare än 5 år	0	0	0	0
Varibla avgifter som ingår i periodens resultat	0	0	0	0
			0	0
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 3 år			0	0
Minimileasingavgifter	8 288	8 305	8 288	8 305
Med förfall inom 1 år	5 441	4 425	5 441	4 425
Med förfall inom 1-5 år	2 847	3 880	2 847	3 880
Med förfall senare än 5 år	0	0	0	0

Kassaflödesanalysens noter

Not 28 Ej likviditetspåverkande poster	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Avskrivningar	50 145	46 579	76 931	71 109
Nedskrivningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Gjorda avsättningar	0	6 955	2 876	11 864
Återförda avsättningar	-2 137	0	-2 157	-42
Intäktsförda ej likvida gåvor	0	0	0	0
Orealiserade kursförändringar	0	0	0	0
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	0	0	0	0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-159	2	-159	2
Summa ej likviditetspåverkande poster	47 849	53 536	77 491	82 933

Övriga noter

Not 29 Koncerninterna förhållanden									
Enhet	Ägd andel (%)	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning			
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Given	Mottagen		
Kommunen									
AB Hallstahem	100								
Kolbäcksådalens Pensionsförbund	60								
Enhet	Ägd andel (%)	Försäljning		Lån		Räntor och borgensavgifter		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Kommunen									
AB Hallstahem	100	5 797	22 693			2 398		685 000	
Kolbäcksådalens Pensionsförbund	60	20 528	5 797				2 398		685 000
		2 165							

Not 30 Upplysningar om kostnader för räkenskapsrevision	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Kostnader för räkenskapsrevision	163	158	340	305

Ekonomiska nyckeltal

Tusentals kronor	Kommunen				
	2018	2019	2020	2021	2022
FRÅN RESULTATRÄKNINGEN					
Verksamhetens nettokostnader	-963 886	-1 011 893	-1 013 024	-1 053 215	-1 111 803
Förändring från föregående år, procent	3,7%	5,0%	0,1%	4,1%	9,8%
Kronor per invånare	-59 551 kr	-61 905 kr	-61 974 kr	-63 416 kr	-66 531 kr
Nettokostnadernas andel av skatt och statsbidrag, procent	100,8%	102,0%	97,0%	95,4%	95,0%
Skatteintäkter och statsbidrag	956 671	991 619	1 044 722	1 103 721	1 170 669
Förändring från föregående år, procent	2,6%	3,7%	5,4%	11,3%	12,1%
Finansnetto	11 051	84 344	33 181	101 362	-67 049
Årets resultat	3 836	64 071	64 879	151 868	-8 184
Resultatöverskott	0,4%	6,3%	6,4%	14,4%	-0,7%
Kronor per invånare	237 kr	3 920 kr	3 969 kr	9 144 kr	-490 kr
FRÅN BALANSRÄKNINGEN					
Tillgångar exkl likvida medel	1 484 889	1 626 953	1 705 407	1 862 245	1 901 696
Kronor per invånare	91 739 kr	99 532 kr	104 332 kr	112 129 kr	113 799 kr
Likvida medel	54 871	66 658	80 454	74 558	83 299
Kronor per invånare	3 390 kr	4 078 kr	4 922 kr	4 489 kr	4 985 kr
Eget kapital	819 532	883 603	948 482	1 100 350	1 092 167
Kronor per invånare	50 632 kr	54 056 kr	58 025 kr	66 254 kr	65 356 kr
Avsättning och skulder	720 228	810 008	837 378	836 453	892 828
Kronor per invånare	44 497 kr	49 554 kr	51 228 kr	50 364 kr	53 428 kr
Soliditet, procent	53,2%	52,2%	53,1%	56,8%	55,0%
Soliditet med hänsyn till alla pensioner, procent	30,7%	32,5%	34,8%	40,3%	39,4%
Skuldsättningsgrad	45,6%	46,9%	46,0%	42,0%	44,0%
ÖVRIGT					
Nettoinvesteringar	-104 273	-107 793	-85 544	-94 488	-142 060
Självfinansieringsgrad, procent	17%	38%	153%	138%	8%
Personalkostnader Exkl Pensioner, Inkl Arbgiv avg	-716 901	-727 761	-754 624	-771 853	-782 895
Förändring från föregående år, procent	3,5%	1,5%	3,6%	5,7%	3,6%
Personalkostnader i procent av skatteintäkter och statsbidrag	74,9%	73,4%	72,2%	69,9%	66,9%
Pensionskostnader	-50 003	-55 580	-51 953	-62 517	-58 925
Antal invånare 31/12	16 186	16 346	16 400	16 608	16 711
Förändring från föregående år	188	160	0	262	103
Resultat i förhållande till skatter och statsbidrag	0,40%	6,46%	6,21%	13,76%	-0,70%
Utdebitering	21,81	21,81	21,81	21,81	21,81

Definitioner

Finansnetto är de finansiella intäkterna minus de finansiella kostnaderna

Nettoinvesteringar definieras som investeringsutgifter minus investeringsinkomster

Nettokostnadernas andel av skatt och statsbidrag definieras som verksamheternas nettokostnader dividerat med skatter och statsbidrag

Resultat i förhållande till skatter och statsbidrag definieras som årets resultat enligt resultaträkningen dividerat med skatteintäkter och statsbidrag.

Självfinansieringsgrad definieras som nettoinvesteringar delat med kassaflöde från den löpande verksamheten.

Skuldsättningsgrad definieras som avsättningar och skulder minus avsättningar dividerat med tillgångarna

Soliditet definieras som eget kapital dividerat med tillgångar.

Driftredovisning

Kommunens driftredovisning beskriver hur nämnder och styrelser under året har hanterat de medel man fått för att utföra sina uppdrag och är en viktig del i den finansiella kontrollen. En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens styrelse och nämnder klarar av att bedriva sin verksamhet inom givna ramar. Driftredovisningen presenteras ur två perspektiv dels ur ett verksamhetsperspektiv som bör användas i jämförelse med andra kommuner, dels ur ett nämndsperspektiv som visar upp hur utfallet ser ut per nämnd inom kommunen. Varje nämnds utfall beskrivs kortfattat nedan, önskas mer information om nämndernas verksamhet så finns det mer att läsa i deras egna redovisningar.

(miljoner kronor)	Intäkter		Kostnader		Budget	Nettokostnad		Budget-
	2022	2021	2022	2021	2022	2022	2021	avvikelse
Politisk verksamhet	0,5	0,1	-15,6	-14,1	-17,1	-15,1	-14,0	2,0
Infrastruktur, skydd mm	49,6	45,9	-91,7	-87,5	-54,9	-42,1	-41,5	12,8
Fritid och kultur	6,8	6,2	-51,8	-47,3	-44,6	-45,0	-41,1	-0,3
Pedagogisk verksamhet	64,5	65,3	-490,9	-462,2	-427,0	-426,4	-396,9	0,7
Vård och omsorg	73,7	87,8	-482,3	-482,6	-429,7	-408,6	-394,8	21,1
Särskilt riktade insatser	21,8	21,2	-29,1	-26,5	-9,4	-7,3	-5,3	2,0
Affärsverksamhet	52,2	53,3	-66,6	-66,9	-4,6	-14,3	-13,6	-9,8
Gemensamma verksamheter	153,7	143,8	-306,7	-289,7	-147,8	-153,1	-145,9	-5,2
Avgår avskrivningar	0,0	0,0	-50,1	-46,6	-62,3	-50,1	-46,6	12,1
Avgår interna intäkter och kostnader	167,7	162,0	-167,7	-162,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	255,1	261,5	-1 316,8	-1 268,1	-1 072,9	-1 061,7	-1 006,6	11,2

(miljoner kronor)	Intäkter		Kostnader		Budget	Nettokostnad		Budget-
	2022	2021	2022	2021	2022	2022	2021	avvikelse
Kommunstyrelsen	50,3	32,7	-135,4	-117,5	-90,5	-85,1	-84,9	5,4
Barn- och utbildningsnämnden	62,9	57,9	-501,8	-478,0	-445,6	-438,9	-420,1	6,7
Bygg- och miljönämnden	6,5	6,6	-14,1	-13,8	-9,7	-7,6	-7,2	2,1
Kultur- och Fritidsnämnd	13,4	11,9	-61,3	-54,8	-47,3	-47,9	-42,8	-0,7
Socialnämnd	98,4	119,8	-545,1	-545,0	-468,9	-446,7	-425,2	22,2
Teknisk nämnd	171,8	189,1	-229,8	-221,9	-40,1	-57,9	-32,8	-17,8
Valnämnd	0,5	0,0	-0,8	0,0	-0,8	-0,3	0,0	0,5
Mälardalens brand och Räddningsförbund	0,0	0,0	-10,4	-10,2	-10,1	-10,4	-10,2	-0,3
Revision	0,0	0,0	-0,9	-0,8	-0,8	-0,9	-0,8	-0,1
Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd	0,0	0,0	-1,9	-1,8	-2,9	-1,9	-1,8	1,0
Finansförvaltning	19,0	5,4	-33,1	-32,8	-18,4	-14,1	-27,3	4,4
Avgår avskrivningar	0,0	0,0	-50,1	-46,6	-62,3	-50,1	-46,6	12,1
Avgår interna intäkter och kostnader	167,7	162,0	-167,7	-162,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	255,1	261,5	-1 316,8	-1 268,1	-1 072,9	-1 061,7	-1 006,6	11,2

Kommunstyrelsen

År 2022 redovisar kommunstyrelsen ett positivt resultat, +5,4 miljoner kronor. Det är fortsatt en obalans i budget när det gäller IT-verksamheten, -3,3 miljoner kronor, och kollektivtrafiken, -6,1 miljoner kronor. Kollektivtrafiken har under året haft höga indexeringskostnader till följd av ökade bränslepriser. Dessa obalanser uppvägs i år av överskott inom både stadsnät, +10,6 miljoner kronor, samt förvaltning och politik, +4,2 miljoner kronor. Överskottet inom förvaltning och politik är på personalkostnader till följd av vakanser samt reavinster till följd av försäljning av exploateringsstomter på området Hackspetten.

Om stora delar av 2021 präglades av pandemin, har 2022 präglats stort av omvärldsläget och Rysslands invasion av Ukraina. Under mars-april arbetade vi i en krislednings- och stabsorganisation för att hantera olika utmaningar såsom flyktingströmmar, översyn av skyddsrum i det kommunala fastighetsbeståndet och arbetet med kontinuitetsplaner. Den 1 juli trädde ny lagstiftning i kraft som innebär att kommunerna tog över ansvaret för boendet i mottagandet från Migrationsverket.

Omvärldsläget och kriget i Ukraina har även fått följdverkningar på de flesta sektorer i samhället, inte minst ekonomin och inflationen som nu ligger på de högsta nivåerna sedan flera decennier. Detta påverkar självfallet även kommunstyrelsens verksamheter och då främst genom kollektivtrafikverksamheten i form av ökade indexeringskostnader, samt exploatering och bostadsbyggande.

Hallstahammars kommun fortsätter ha en tillväxt av invånare, men inte i samma takt som under 2021 och tidigare år. Den senaste befolkningsstatistiken från SCB är per sista november och uppgick då till 16 712 invånare, vilket är ökning med 104 personer sedan december 2021. Mot slutet av 2022 har vi gradvis minskat i befolkning.

Inom verksamheterna har arbetet med en ny översiktsplan startats upp och under våren och hösten har tre workshops genomförts med tema blandning, täthet och kommunikationer. En ny översiktsplan för Hallstahammars kommun förväntas vara redo för antagande innan 2025. Arbetet med centrumutvecklingen har fortsatt där VA-arbeten genomfördes under hösten och ombyggnation av etapp1 kommer att starta våren 2023.

Inom området styrning och ledning har en styrmodell beslutats av kommunfullmäktige och en omvärldsanalys har arbetats fram som underlag till kommande målarbete. Arbetet inom hållbarhet och miljö har fortsatt framåt utifrån strategin för hållbar utveckling. Inom besöksnäringen har arbetet med den nya Attraktionsstrategin pågått och fokus har varit på stråk och leder under året.

När det gäller måluppfyllelsen når vi ännu inte full måluppfyllelse på något av målen. Samtliga mål bedöms som gula och därmed delvis uppfyllda. Det finns flera indikatorer som är gröna eller som utvecklas i rätt riktning, men det finns sammantaget även stora utmaningar i att nå måluppfyllelse inom målperioden. Utmaningarna ligger främst inom miljö och samhällsplanering.

Barn- och utbildningsnämnden

Covid-19-pandemin har inneburit en extraordinär situation för förskola och skola i Hallstahammars och i landet i stort. Svåra avvägningar har tagits mellan att motverka smittspridning och att begränsa pandemins påverkan på barns och elevers lärande och mående. På alla nivåer har det tagits ett stort ansvar för att verksamheten ska kunna bedrivas på ett fungerande sätt och rektorer, lärare, förskollärare och övrig personal har fått undervisningen och omsorgen om barn och elever att fungera trots pandemin. Samtidigt har pandemin fått konsekvenser. Medarbetarnas sjukfrånvaro för 2022 ligger på 7,95 % för barn- och utbildningsförvaltningen, vilket är en ökning sedan 2021.

Under året har förvaltningens arbete även påverkats av kriget i Ukraina. En förberedelseklass startade i Fredhemsskolans lokaler med 9 elever under vårterminen. Vid höstterminens start var 13 elever utplacerade i ordinarie verksamheter på Lindboskolan och Parkskolan och på gymnasieenhetens IMS program.

Vårterminens utfall gällande gymnasiebehörighet visade på en ökning i måluppfyllelse. I årskurs 9 hade 84,49% av eleverna en behörighet till yrkesprogram på gymnasiet.

Tilldelningen av statsbidraget med anledning av pandemin bidrog till att utfallet blev högre, då extra resurser kunde sättas in för att arbeta än mer effektivt med måluppfyllelse och behörighet till gymnasiet på båda 7–9-skolorna. Måluppfyllelsen ökade även inom godkända i alla ämnen (71,1%). Skillnaden mellan pojkars och flickors resultat är dock fortfarande stor och kan skönjas tidigt. Tidiga insatser är därför avgörande för att höja pojkarnas resultat.

Lokalfrågor har varit mycket aktuella under 2022. Ombyggnationen av förskolan Äppellunden i Ädelstenens lokaler skedde under våren och i augusti öppnade förskolan för 80 barn. Utredningar runt Nibbleskolans lokaler har pågått under 2022. Kommunstyrelsen gav tekniska nämnden och barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att fortsätta utreda alternativen för Nibbleskolan. Ett nytt beslutsunderlag presenterades i juni månad och beslut togs om att en ny skola ska byggas. Moduler ska ersätta halva Nibbleskolan under byggperioden.

Årets ekonomiska resultat för barn- och utbildningsnämnden är positivt och redovisar ett överskott med +6,7 miljoner kronor. Det är främst intäkterna som avviker från budget och lämnar ett överskott på + 6,4 miljoner kronor. Osäkerhet kring statens ersättningar för höga sjuklönekostnader i samband med pandemin bidrog till att intäkten inte budgeterades men har ökat förvaltningens intäkter med 2,8 miljoner kronor. Personalkostnaderna redovisar överskott med + 2,9 miljoner kronor. Överskottet finns främst inom förskolan som medvetet planerat personal utifrån antal inskrivna barn, som under hösten varit färre än budgeterade platser. Behovet av vikarier har varit stort men statistik visar att många beställda vikariepass har fått avslag då det inte funnits vikarier att tillgå, vilket påverkat kvalitet och arbetsbelastning. Köpta platser redovisar underskott.

Bygg- och miljönämnden

Nämnden visar upp ett överskott och det är liksom 2021 på cirka 2 miljoner kronor. Bidrag till bostadsanpassning står för den större andelen med ett utfall på 1,4 mkr jämfört med budget på 3,2 miljoner kronor. Vad detta beror på är inte känt, men variationen mellan åren har historiskt varit utan något mönster. Av demografiska skäl har dock utfallet förväntats bli högre.

Det försämrade läget i landets ekonomi förväntades få effekter på verksamhetens volym och då i synnerhet bygglov. Trots höjda priser och brist på material samt räntehöjningar påverkades inte inflödet av ärenden under 2022.

För ansvarsområde miljöskydd har det varit fler nyetableringar än på flera år samt utökningar och samråd för tillståndspliktiga verksamheter. Enligt behovsutredningen, (beräkning av omfattning på tillsynsuppdraget), så är behovet för grunduppdraget för tillsyn enligt miljöbalken 4.3 årsarbeten. Total resurs person på miljösidan är 4.0 årsarbeten. Utrymme för andra uppdrag utöver grunduppdraget kräver prioriteringar.

Antalet tillsvidareanställda medarbetare är enbart 11 personer, vilket innebär att det kan vara svårt att dra allmängiltiga slutsatser kring sjukfrånvaron i förvaltningen. Bygg- och miljöförvaltningen har under året kontinuerligt arbetat med sjukfrånvaron hos medarbetarna genom enskilt rehabiliteringsarbete och genom det alltid pågående systematiska arbetsmiljöarbetet.

Kultur- och fritidsnämnden

År 2022 redovisar kultur- och fritidsnämnden ett negativt resultat, -650 tusen kronor. Vallmobadet är från hösten 2022 stängt för renovering och öppnar igen år 2024 och under denna tid har man endast begränsad verksamhet som är förlagd till Sporthallen. När badet håller stängt så tappar Vallmobadet både intäkter och kostnader. År 2022 redovisar Vallmobadet ett underskott mot budget med -1,0 miljon kronor. Det stora tappet är på intäktsidan.

Pråmen Albert har avvecklats, -0,3 miljoner kronor. Elkostnaderna har ökat kraftigt under året och avviker mot budget med -0,8 miljoner kronor. Förvaltningens personalkostnader blev lägre än budgeterat, +1,7 miljoner kronor. Kulturskolan har under året haft flera vakanta tjänster vilket har genererat ett överskott på personalkostnader med +0,8 miljoner kronor. En planerad neddragning av tjänsten danslärare har genomförts, men det har även varit svårt att rekrytera personal till vakanta tjänster. Detta innebär att färre platser har kunnat erbjudas på vissa instrument. Biblioteket har haft föräldra- och tjänstledig personal. Vallmobadet har färre timanställda till följd av till stora delar stängd verksamhet hösten 2022. Även Skantzö bad och camping har haft färre timanställda. Allmän kulturverksamhet beviljades under året ett bidrag från Leader för att genomföra Pride-projektet och de planerade ferietjänsterna finansierades därför med bidrag.

Barn- och ungdomscoachverksamheten och fritidsgårdsverksamheten ser ett ökat behov av att vidareutveckla det förebyggande arbetet för barn och unga. Den psykiska ohälsan och oron har ökat under senare tid och kurvan pekar fortsatt uppåt. För gruppen barn i åldern 10-12 år är behovet av extra stöd särskilt viktigt. En lösning på denna utmaning är att starta upp en fritidsklubbsverksamhet i fritidsgårdsverksamhetens lokaler i kulturhuset. Antalet barn- och ungdomscoacherna behöver också utökas för att kunna möta dagens behov.

Biblioteket har gjort anpassningar av lokalerna vid införandet av meröppet biblioteket, som innebär att biblioteket vissa tider tar emot besökare då det är obemannat. Dessa anpassningar klaras inom ram då biblioteket haft vakanser till följd av föräldra- och tjänstledigheter. Fritidsgårdarna har under sommaren utökat bemanningen för att kunna genomföra fler aktiviteter för ungdomarna. Även detta har klarats inom budget.

Kultur- och fritidsförvaltningen har år 2022 37 månadsanställda medarbetare, varav 33 är tillsvidareanställda. Sjukfrånvaron har ökat mellan år 2021 och 2022, från 2,69% till 3,55%. Sett till hela kommunen så ligger sjukfrånvaron på 7,68%. I år är första året vi mäter personalomsättning, och den siffran är 11,85% för kultur- och fritidsförvaltningen. År 2022 har ett stort fokus för förvaltningen varit arbetsmiljöarbetet. Under hösten har kommunen genomfört en enkät gällande hållbart medarbetarindex, HME. Arbetet med resultatet av medarbetarenkäten fortsätter och följs upp under 2023.

Socialnämnden

Socialnämndens verksamheter har under 2022 aktivt arbetat med att erbjuda brukarna efterfrågad verksamhet. Kvalitativt håller verksamheterna i huvudsak en god kvalitet vilket är viktigt och positivt. Kompetensutvecklingen fortsätter, arbetet med att arbeta bort delade turer, de digitala inslagen blir fler och vardagseffektiviseringarna likaså. Frisknärvaron behöver förbättras och ett omfattande arbete med bemanning inom äldreomsorgen har fortsatt under hela 2022. Betydligt färre vikarietimmars har registrerats under 2022 i jämförelse med 2021. Arbetet med att skapa effektiv sysselsättning för flera har fortsatt under 2022 och försörjningsstödet har haft en positiv utveckling.

2022 har varit ytterligare ett år där socialnämndens verksamheter påverkats tydligt av pandemin. Samhällsmittan har dock balanserats väl av nämndens personal. Socialnämnden visar för 2022 på ett överskott på drygt 22 miljoner kronor. Socialnämndens överskott finns till följd av ej ännu verkställda beslut och ej använda medel för kommande volymökningar inom äldreomsorgen samt en rad olika statsbidrag. Men det finns vissa underskott inom flera av nämndens verksamheter där LSS-verksamheten har störst avvikelse mot budget men där även delområdena individ- och familjeomsorg har en negativ avvikelse. Äldreomsorgen balanserar både inom särskilt boende och inom hemtjänsten. De erhållna statsbidragen bidrar tydligt till denna positiva prognos. Område arbete och utbildning och individ- och familjeomsorgen (IFO) som område redovisar ett positivt resultat. Särskilt glädjande är att IFO genom sitt långsiktiga arbete redovisar ett positivt resultat för första gången på länge.

Socialnämnden kommer under kommande år att arbeta med en unikt hög demografisk volym som saknar motstycke historiskt. Det kostnadstryck som kommer med denna demografiska förändring kommer att vara av en omfattning som tidigare inte varit aktuell. Behovet av insatser från hemtjänsten och särskilt boende kommer att vara stort. Till detta kommer kompetensförsörjningen, efterfrågan på vuxenutbildning, ökade kostnader för komplexa externa placeringar och ökad efterfrågan på insatser från till exempel socialpsykiatri. De förebyggande inslagen blir allt fler och lockar allt fler besökare.

Under 2022 har kommunfullmäktige beslutat att socialnämnden ska delas i två nämnder under nästkommande mandatperiod. Socialnämnden ansvar kommer enligt beslut i kommunfullmäktige framledes att delas av äldrenämnden och social- och arbetsmarknadsnämnden.

Socialnämndens verksamheter uppvisar en god måluppfyllelse gentemot nämndens uppställda mål (sex stycken), mot grunduppdraget om god vård och omsorg och mot de uppdrag som åligger socialnämnden i form av direkta uppdrag. Den oroliga omvärlden har påverkat socialnämndens verksamheter direkt och indirekt. Dels genom mottagandet av flyktingar från Ukraina, dels genom höjda energipriser, matpriser etc.

Tekniska nämnden

Pandemi, krig och energikris i Europa ger tydlig påverkan på verksamheten. Bristande tillgång på byggmaterial, komponenter och råvaror har orsakat förseningar i pågående projekt och priser ökade, i vissa fall, okontrollerat under första halvåret av kriget. Priserna har stabiliserats något men ligger fortfarande på höga nivåer. Bara energikostnaderna överskrider budget med 7 miljoner kronor då våra tidigare bundna elhandelsavtal löpte ut i februari 2022 och nu ligger som rörligt avtal.

Det är mycket på gång som berör våra fastigheter. Under året har Äppellundens förskola med 8 avdelningar färdigställts i outnyttjade lokaler på Ädelstenen. Arbeten med Näslundsskolan fortsätter om än med en termins försening, skolan beräknas vara klar att ta i bruk vårterminen 2024. Vår städavdelning är redan startklara för öppnandet av Näslundsskolan. Markarbeten för att etablera moduler på Nibbleskolan påbörjades under hösten och en förstudie över den nya Nibbleskolan färdigställdes under slutet av 2022. På Ädelstenen ben 3 och 4, samt Vallmobadet har det skett dialog med verksamheterna och projekteringsarbete pågår. Förskolan Trollsländan ska åtgärdas för att öka fastighetens tekniska livslängd och förskolan Nyckelpigan behöver ersättas då fastigheten inte går att rädda för fortsatt drift. EBUP (Energi Besparande Underhålls Projekt) pågår i sin fas 1, vilket innebär utredning av kommunens fastigheter där en rapport kommer att överlämnas i april 2023. Lokalförsörjningsplan är under framtagning och den tillsammans med EBUP-rapporten kommer att ligga till grund för strategiska åtgärder i fastighetsbeståndet.

På Gata/Park har belysningen på Bergslagsvägen färdigställts och likaså den enkelriktade gatan Ingrid Maries väg förbi förskolan Äppellunden. Trafikverket färdigställde belysningen på den nya gång- och cykelvägen mellan Strömsholm-Kolbäck och kommunen har därmed tagit över ansvaret för belysningsanläggningen. Lekplatsen vid Ustersta är i det närmaste färdigställd och har under året rustats upp till en områdeslekplats. För att spara energi har de äldre gatubelysningsarmaturerna runt centrum ersatts med LED-armaturer och på ett antal sträckor har vi släckt ner vissa stolpar för att minska elförbrukningen. På Södra Eriksberg pågår anläggandet av ny gata och förläggning av VA-ledningar. Massorna från Eriksberg används för att påbörja sluttäckning av schaktmassedeponi.

Städ övergår nu till egentillverkat sanitetsrent som ett led att bli kemikaliefria

Ekonomi

Nämndens ram för 2022 uppgår till 40,1 miljoner kronor och redan vid delårsbokslutet per 31 augusti hade budgeten nyttjats till 94 %. Nämnden redovisar ett underskott på totalt -16,6 miljoner kronor, där de stora posterna förklaras av intäktsbortfall, energikostnader samt stigande kostnader för material och HVO-diesel. Även akuta felavhjälpande kostnader på fastigheter har ökat med anledning av deras status

Personal

81 medarbetare med en medelålder på 52,9 år Sjukfrånvaron uppgår till 4,75% och frisktalet var 40%.

Investeringsredovisning

Kommunfullmäktige tilldelar respektive nämnd investeringsbudget för varje projekt. Investeringar som nämnderna själva finansierar inom befintlig budget får startas av egna nämnden genom ett startbesked. Nya investeringar där finansieringen inte ryms inom nämndens egen ram så får endast kommunstyrelsen fatta beslut om att investeringen får starta. Kommunstyrelsen har även delegation på att göra nödvändiga omfördelningar av investeringsanslagen på grund av oförutsedda fördyringar. Projekt som är fördelade över flera år har även investeringsbudgeten fördelad över flera år. Påbörjade projekt får som regel alltid med sig ej förbrukad budget till nästkommande år genom en tilläggsbudget som beslutas i samband med årsredovisningen.

Exploateringsverksamheten hanteras i investeringsredovisningen som vilken investeringen som helst men vid aktiveringen så aktiveras dem inte som en anläggningstillgång utan aktiveras direkt till omsättningstillgången exploateringsfastigheter. Se not 16. För utfall för samtliga investeringsprojekt se bilaga.

(miljoner kronor)	Årets investeringar		
	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	25,4	4,5	20,9
<i>Varav KS-oförutsedda</i>	<i>10,0</i>	<i>0,0</i>	<i>10,0</i>
Barn- och utbildningsnämnden	1,6	1,6	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	2,9	0,1	2,7
Socialnämnden	0,0	0,1	-0,1
Tekniska nämnden exkl VA-vht	215,1	104,4	110,7
<i>Varav Förskolan Äppellunden</i>	<i>18,3</i>	<i>21,9</i>	<i>-3,6</i>
<i>Varav Vallmobadet</i>	<i>25,0</i>	<i>0,5</i>	<i>24,5</i>
<i>Varav Planerat fastighetsunderhåll</i>	<i>9,7</i>	<i>0,0</i>	<i>9,7</i>
<i>Varav Näslundsskolan</i>	<i>78,6</i>	<i>47,3</i>	<i>31,3</i>
VA-verksamhet	62,7	30,7	32,0
<i>Varav VA till Berg</i>	<i>23,1</i>	<i>13,3</i>	<i>9,8</i>
<i>Varav Nytt filter</i>	<i>15,1</i>	<i>0,1</i>	<i>15,0</i>
Exploateringar	13,7	5,7	8,0
Varav Eriksberg	8,7	4,6	4,1
Summa investeringar	321,4	147,1	174,3

Årets investeringar

Årets investeringar uppgick till 147,1 miljoner kronor inklusive exploateringsinvesteringar. Det innebär en ökning mot fjolårets utfall (+51,0 %), då investeringar inklusive exploateringsverksamheten omfattade 97,4 miljoner kronor. Genomförandegraden 2022 var 45,8 %. Samtliga nämnder utom Barn- och utbildningsnämnden hade lägre utfall än anslaget. Lägst genomförande grad hade kultur- och fritidsnämnden med endast 5% genomförande grad. Näst lägst

genomförandegrad hade kommunstyrelsens investeringar slutade på 17,6%. En del av förklaringen till detta är att projektet Centrumutveckling fått en stor investeringsintäkt på 4,8 miljoner kronor samt att anslaget kommunstyrelsens oförutsedda investeringar inte använts. Räknas dessa bort så är istället genomförandegraden 60,3%.

Tekniska nämnden och VA-verksamheten har en genomförandegrad på ungefär 49%. Av en investeringsbudget på totalt 273,8 miljoner kronor för dessa två områden så återstår 138,7 miljoner kronor. De projekt med störst budgetavvikelse är "Nybyggnation Näslundskolan" +31,3 miljoner kronor, "Vallmobadet" +24,5 miljoner kronor. Näslundskolan har dragits med förseningar sen projektstart och uppskattas nu att bli färdig under andra halvåret 2023. Vallmobadet är också försenat och under 2023 har fokus varit på undersökningar av hur stort behovet faktiskt är.

En förklaring till den låga genomförande graden är omvärldsfaktorer som försenade leveranser eller brist på material. Men en förklaring är att verksamheterna inte hinner genomföra de planerade investeringarna av 70 planerade investeringsprojekt med budget så är 27 projekt som inte ens är påbörjade, av dessa är 2 för oförutsedda händelser. För dessa projekt var det avsatt 54,2 miljoner kronor. En annan förklaring är att det alltid är svårt att i förväg uppskatta hur fakturaflödet kommer se ut under ett investeringsprojekt.

Ombudgeteringar och förändringar under året

I samband med årsredovisning 2021 beslutade kommunfullmäktige att tilläggsbudgetera 177,8 miljoner kronor från 2021 års investeringsbudget till investeringsbudgeten 2022.

Det är bara kommunfullmäktige som får fatta beslut om utökning av investeringsbudgeten men andra nämnder har delegationsrätt att omfördela inom de av kommunfullmäktige beslutade investeringsramen. Så kommunstyrelsen har beslutat att omfördela 3 miljoner från projektet "Planerat fastighetsunderhåll" till projektet "OMB Ädelstenen BUN" det vill säga ombyggnad av Ädelstenen till förskolan Äppellunden. Beslutet av omfördelningen skedde 2021 men avsåg budget 2022.

Kommunstyrelsen fattade i september (§183 2022-09-13) beslut om en större omfördelning avseende ombyggnation av Ädelstenen samt förskolan Äppellunden. totalt omfördelades 5,3 miljoner kronor från "Planerat underhåll" till projekten "Takarbeten på Ädelstenen" (1,3 miljoner kronor) och "Stambyten Ädelstenen" (4 miljoner kronor). Dessutom omfördelades 4 miljoner kronor från "Kommunstyrelsens oförutsedda investeringar" till "Solpaneler på Ädelstenens tak".

Kommunstyrelsen har även fattat beslut (§ 203 2022-10-17) om att omfördela 2 miljoner kronor från "Kommunstyrelsens oförutsedda investeringar" till projektet "Sammanträdesrum i kommunhuset". projektet har som mål att uppdatera teknik och möbler i sammanträdesrummen fullmäktigesalen och KS-salen. Nästa omfördelning skedde i december (§250 2022-12-05) där 2,5 miljoner omfördelades till "Tak och fönsterbyten på Västra fabriken" från projektet "Ny EU-förordning köldmedier"

Investeringar inom koncernen

Utöver det investeringar som kommunen genomfört enligt ovan har AB Hallstahem investerat 32,6 miljoner kronor 2022. Investeringsutfallet är lägre än planerat då den planerade nyproduktionen av lägenheter på Knektbacken skjutits på framtiden på grund av kostnadsutvecklingen och osäkerhet i

investeringskalkylen. Som exempel på investeringar 2022 kan nämnas, byte av hissdörrar, hissbyte, cykelbodas, byte av undercentraler, balkongrenoveringar och byggnation av uteförråd.

Bilaga 1 Fullständigt investeringsutfall per projekt

Projektnr	Projekt	Budget 2022	Utfall 2022	Budget- avvikelse
1004	INVENTARIER	0	1 566	-1 566
1005	ÅKGRÄSKLIPPARE SMÅ	220	38	183
1011	TRAKTORGRÄVARE	981	0	981
1012	VÄGSLADD TILL TRAKTOR	60	83	-23
1013	ÅKGRÄSKLIPPARE 2022	1 000	1 017	-17
1015	TILLBEHÖR KLIPPAGGREGAT	250	0	250
1208	AKTIEKÖP	0	180	-180
1302	INVENTARIER GYMNASIEENHET	100	101	-1
1303	ÄDELSTENEN FSK INVENTARIE	1 500	1 504	-4
1330	MÅTUTRUSTNING	270	258	12
2077	EXPLOATERING NÄS GATA	0	4	-4
2080	KV FASANEN	500	299	201
2081	KV VATTENTORNET	0	68	-68
2086	KNEKTBACKEN	1 000	252	748
2087	ERIKSBERG	1 500	0	1 500
2091	HACKSPETTEN	0	147	-147
2095	VÄXTHUSET	0	9	-9
2096	ERIKSBERG SÖDRA	19 300	10 772	8 528
2097	STRÖEXPLOATERINGAR	2 000	0	2 000
2104	BRYGGA VALSTASKOGEN	300	0	300
2105	BRYGGOR	1 000	0	1 000
2106	KONSTBYGGNAD BROAR	500	0	500
2113	NY GC VÄG KBK-STRHLM	900	349	551
2114	CYKELRELATERADE INVEST	2 000	0	2 000
2116	BELYSNING GC VÄG KBK-STRH	3 000	2 707	293
2117	NY GC VÄG NÄS-LYCKHEM	3 000	107	2 893
2118	NY GCVÄG O GATA ÄDELSTEN	2 700	1 464	1 236
2119	LED ARM. HHR-CENTRUM	700	0	700
2141	FÖRNYELSE BELYSNING	500	1 307	-807
2142	BELYSNING BERGSLAGSVÄGEN	2 000	1 369	631
2152	TRAFIKSÄKERHETSÅTGÄRDER	500	35	465
2246	BUSSHÅLLPLATS KYRKBYN	280	-902	1 182
2247	ÅTG BRISTFÄLLIG VÄGKROPP	1 500	542	958
2381	SKURMASKIN VALLMOBADET	150	0	150
2382	SCENMOTORER TILL SKANTZSC	200	0	200
2383	SKANTZÖ VÄRMEÅTERVINNING	125	144	-19
2384	KYLTORN	700	0	700
2385	SKANTZÖBADET ÖVERTÄCKN MM	690	0	690
2387	MOBILA PUBLIKPLATSER SKZN	900	0	900
2389	TIDSANPASSADE SKYLTA SKZ	125	0	125
2421	LEDNINGSNÄTETS INVESTERIN	8 090	7 873	217

Projektnr	Projekt	Budget 2022	Utfall 2022	Budget- avvikelse
2422	DIGITALISERING AV VMÄTARE	1 160	453	707
2423	VA TILL BERG	23 060	13 281	9 779
2424	VERKENS INV PAKET	4 680	2 853	1 827
2425	NYTT FILTER (VV)	15 100	51	15 049
2501	DIV OBJEKT, VÄRME-VENT	2 500	477	2 023
2502	NYBYGGNATION ÄLDREBOENDE	2 900	906	1 994
2503	OMB ÄDELSTENEN BUN	18 300	21 857	-3 557
2504	STAMBYTEN FASTIGHETSBESTÅ	3 400	4 853	-1 453
2505	TN OFÖRUTSEDDA INVEST	300	0	300
2506	LINNEAGÅRDEN	4 300	39	4 261
2510	ENERGI INVESTERINGAR	0	50	-50
2514	FÖRSKÖNING ALLM PLATSER	420	32	388
2516	TAK INKL SOLPANELER ÄDELS	8 700	3 764	4 936
2520	ELDSBODAHUSET SAMLINGGSAL	2 500	0	2 500
2521	FÖRRÅD MOTIONSCENTRUM	1 500	0	1 500
2522	CENTRUMUTVECKLING	6 100	-3 403	9 503
2523	VALLMOBADET	25 000	543	24 457
2525	PLANERAT FASTIGHETSUNDERH	15 000	0	15 000
2529	NYBYGGN NÄSLUNDSSKOLAN	78 600	47 338	31 262
2530	UTEMILJÖ SKOLOR	500	0	500
2531	LEKPLATSER	2 400	1 765	635
2533	AVFALLSHANTERING OCH SORT	2 400	235	2 165
2534	TAKSÄKERHET FASTIGHETBEST	3 600	0	3 600
2539	EBUP FAS 1	3 000	1 464	1 536
2540	AKUT FASTIGHETSUNDERHÅLL	2 000	2 210	-210
2541	FÖRDRÖJNINGSMAGASIN SKANT	160	417	-257
2554	VÄSTRA FAB.TAK&FÖNSTER	2 500	2 065	435
2556	ÄDELSTENEN BEN 3 OCH 4	5 000	8 105	-3 105
2571	ÅTG STRÖMSHOLMSSKOLAN	99	0	99
2575	KAMERAÖVERVAKNING SKOLOR	400	0	400
2589	NY FSK KOLBÄCK	2 000	0	2 000
2592	FÖRVÄRV AV KYRKBYÅSEN	0	218	-218
2600	UTREDN KOMMANDE INVESTERI	2 000	0	2 000
2990	SAMMANTRÄDESRUM K-HUSET	2 000	1 070	930
2992	UTB STADSNÄT	7 000	5 177	
2996	KS OFÖRUTSEDDA INVESTERIN	14 000	0	
2997	DIGITALISERING WIFI O IoT	270	0	
Totaler		321 390	147 115	174 275

Bilaga 2 förslag till tilläggsbudget för investeringar

totalt föreslås en tilläggsbudgetering från 2022 års investeringsbudget på 145 733 000 kronor. Nedan finns en tabell över projekten som föreslås att tilläggsbudgeteras och under tabellen finns motivering till samtliga föreslagna projekt.

Projektnr	Projekt	Budget 2022	Utfall 2022	Budget-avvikelse	Förslag till tilläggsbudget
1005	ÅKGRÄSKLIPPARE SMÅ	220	38	183	182
1015	TILLBEHÖR KLIPPAGGREGAT	250	0	250	250
2080	KV FASANEN	500	299	201	200
2086	KNEKTBACKEN	1 000	252	748	748
2087	ERIKSBERG	1 500	0	1 500	1 500
2096	ERIKSBERG SÖDRA	19 300	10 772	8 528	8 528
2104	BRYGGA VALSTASKOGEN	300	0	300	300
2105	BRYGGOR	1 000	0	1 000	1 000
2106	KONSTBYGGNAD BROAR	500	0	500	500
2114	CYKELRELATERADE INVEST	2000	0	2 000	1 000
2117	NY GC VÄG NÄS-LYCKHEM	3 000	107	2 893	2 893
2119	LED ARM. HHR-CENTRUM	700	0	700	200
2246	BUSSHÅLLPLATS KYRKBYN	280	-902	1 182	280
2389	TIDANPASSADE SKYLTA SKZ	125	0	125	125
2422	DIGITALISERING AV VMÅTARE	1 160	453	707	706
2423	VA TILL BERG	23060	13 281	9 779	9 779
2424	VERKENS INV PAKET	4 680	2 853	1 827	1 826
2425	NYTT FILTER (VV)	15100	51	15 049	15 050
2501	DIV OBJEKT, VÄRME-VENT	2 500	477	2 023	2 000
2502	NYBYGGNATION ÄLDREBOENDE	2 900	906	1 994	1 994
2504	STAMBYTEN FASTIGHETSBESTÅ	7 400	4 853	2 547	2 547
2506	LINNEAGÅRDEN	4 300	39	4 261	4 260
2514	FÖRSKÖNING ALLM PLATSER	420	32	388	300
2516	TAK INKL SOLPANELER ÅDELS	14 000	3 764	10 236	10 236
2520	ELDSBODAHUSET SAMLINGSSAL	2 500	0	2 500	2 500
2521	FÖRRÅD MOTIONSCENTRUM	1 500	0	1 500	1 500
2522	CENTRUMUTVECKLING	6 100	-3 403	9 503	6 100
2523	VALLMOBADET	25 000	543	24 457	24 456
2525	PLANERAT FASTIGHETSUNDERH	9 700	0	9 700	9 700
2529	NYBYGGN NÄSLUNDSSKOLAN	78 600	47 338	31 262	31 261
2531	LEKPLATSER	2 400	1 765	635	630

Projektnr	Projekt	Budget 2022	Utfall 2022	Budget-avvikelse	Förslag till tilläggsbudget
2539	EBUP FAS 1	3 000	1 464	1 536	1 536
2571	ÅTG STRÖMSHOLMSSKOLAN	99	0	99	46
2575	KAMERAÖVERVAKNING SKOLOR	400	0	400	400
2990	SAMMANTRÄDESRUM K-HUSET	2 000	1 070	930	930
2997	DIGITALISERING WIFI O IoT	270	0	270	270
Summa					145 733

Åkgräsklippare små

Investeringen pågår men försenade leveranser gör att en del av gräsklipparna kommer först 2023.

Tillbehör klippaggregat

Offertter har inkommit dessa granskas nu och anskaffningen kommer ske 2023.

Kv fasanen

Pågår. Det saknas en ”vinge” på sidensvansvägen som ska göras 2023.

Knektbacken

Projektet pågår och kommer fortsätta under 2023.

Eriksberg

Medel behöver tilläggsbudgeteras än återstår att asfaltera och toppbelägga vändplanen.

Eriksberg södra

Hela beloppet behöver tilläggsbudgeteras eftersom Eriksbergsvägen samt högzon ska utföras under 2023.

Brygga valstaskogen

Bryggan är försenad men kommer genomföras under 2023.

Bryggor

Besiktning genomfördes 2022 men tilläggsbudgetering krävs för att kunna vidta åtgärder som besiktningen visat på.

Konstbyggnad broar

Besiktning genomfördes 2022 men tilläggsbudgetering krävs för att kunna vidta åtgärder som besiktningen visat på.

Cykelrelaterade invest

Trafiksäkerhetsåtgärd försenad ska genomföras 2023

Ny gc väg näs-Lyckhem

Pågående, ingår i E18-projektet. Pengarna rekvireras av Trafikverket.

Led arm. hhr-centrum

TB 200 000 kronor som avser förnyelse av linspända belysningstolpar i centrum

Busshållplats Kyrkbyn

Pågående projekt som förväntas slutföras under 2023

Tidsanpassade skyltar skz

Projektet pågår och förväntas avslutas under 2023.

Digitalisering av vattenmätare

VA-bolaget har endast utfört 33% av det planerade utbytet för 2022, arbetet startade hösten 22 och pågår även under 2023.

VA till berg

Kvarstår ersättning för markintrång, skördebortfall med mera, Skanska har slutfakturerat

Verkens inv paket

Projektet försenat på grund av problem med leverans av komponenter.

Nytt filter (vv)

Utredning pågår och försök ska utföras för val av metod.

Div objekt, värme-vent

Medel planeras användas till utredning Nibbleskolan.

Nybyggnation äldreboende

Projektet pågår med framförallt planering och förberedelser.

Stambyten fastighetsbestånd

Stambyten på framförallt Ädelstenen pågår och kommer fortsätta under 2023

Linneagården

Projektet pågår och kommer fortsätta under 2023.

Försköning allm platser

Pågår arbeten på framförallt Parkgatan.

Tak inkl solpaneler ädelstenen

Arbetet pågår och kommer fortsätta under 2023.

Eldsbodahuset samlingsal

År 2023 är beslutat investeringsbelopp 3,5 mkr (om TB på 2,5 mkr beslutas). Utökningen med 1 mkr är för att klara utrymningsvägar, utvändig ramp, mm. 3,5 mkr räcker troligen inte pga prisökningar.

Förråd motionscentrum

1,5 mkr räcker troligen inte på grund av prisökningar. Projektet flyttas troligt till år 2024 på grund av många beställningar hos tekniska nämnden.

Centrumutveckling

Projektet pågår och kommer gå in i en genomförandefas under 2023.

Vallmobadet

Arbetet pågår och kommer fortsätta under 2023.

Planerat fastighetsunderhåll

TB till befintligt planerat fastighetsunderhåll. Kommer att användas till förskola (20+9,7 miljoner kronor).

Nybyggn Näslundsskolan

Projektet fortsätter och kommer pågå även under 2023.

Lekplatser

Pågående. Tilläggsbudget till 2023, för att kunna slutföra projektet

EBUP fas 1

Pågående och fortsätter även under 2023.

Åtg strömsholmsskolan

Ett förråd ska byggas under 2023.

Kameraövervakning skolor

Försenad kommer 2023 avser kameror på Lärkan och Äppellunden.

Sammanträdesrum k-huset

En del arbeten kvarstår exempelvis belysning i KF-salen.

Digitalisering wifi o IoT

En del av centrumutvecklingen och kommer därför genomföras under 2023.